

ŽUPAN

Številka: 9001-6/2022

Datum: 3. 6. 2022

23. SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE BREŽICE, dne 20. 6. 2022

**ZADEVA: STRATEGIJA ZA MLADE V OBČINI BREŽICE 2022 –
2030**

PRIPRAVIL: OBČINSKA UPRAVA OBČINE BREŽICE; ODDELEK ZA
DRUŽBENE ZADEVE, GOPODARSTVO, KMETIJSTVO
IN RAZVOJ

PREDLAGATELJ: župan Ivan MOLAN

POTEK POSTOPKA: Redni postopek

NAČIN SPREJEMA: z večino opredeljenih prisotnih članov sveta

UVODNIČAR: Patricia ČULAR, direktorica občinske uprave

**PREDLOG SKLEPA: Sprejme se Strategija za mlade v občini Brežice 2022 –
2030.**

Ivan MOLAN
župan

Priloge:

- Strategija za mlade v občini Brežice 2022 – 2030, z obrazložitvijo;
Strategija za mlade v občini Brežice 2022 – 2030

ŽUPAN

Številka: 609-2/2021
Datum: 3. 6. 2022

OBČINSKEMU SVETU OBČINE BREŽICE

ZADEVA: Strategija za mlade v občini Brežice 2022 – 2030

Na podlagi 27. člena Statuta Občine Brežice (Uradni list RS, št. 100/21) predlagam v obravnavo in sprejem Strategija za mlade v občini Brežice 2022 – 2030.

Občinskemu svetu predlagam, da sprejme naslednji

SKLEP

Sprejme se **Strategija za mlade v občini Brežice 2022 – 2030.**

OBRAZLOŽITEV:

Občina Brežice uresničuje mladinsko politiko na lokalni ravni v skladu s 27. členom **Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju** (Uradni list RS, št. 42/10 in 21/18 – ZJIMS), ki določa, izvajanje mladinske politike na lokalni ravni, in sicer glede na lastne interese, potrebe, zmožnosti in okoliščine. Zato lahko:

1. sprejme lokalni program za mladino,
2. ustanovi delovno ali posvetovalno telo za mladinska vprašanja,
3. finančno podpira programe v mladinskem sektorju in
4. izvaja druge ukrepe v mladinskem sektorju v skladu z zakonom.

Občina Brežice nima sprejetega lokalnega programa za mladino, saj ima v skladu s **Pravilnikom o izboru in sofinanciranju programov in projektov v Občini Brežice** (Uradni list RS, št. 69/16) vsako leto sprejet **Letni program na področju mladine**, ki ga pripravlja **Strokovni svet za mladino**. Strokovni svet sestavljajo: trije predstavniki nevladnih organizacij in zainteresirane javnosti, predstavnik javnega zavoda, ki izvaja redne programe na področju mladine na območju občine in strokovni sodelavec občine s področja mladine.

Občina ima ustanovljen **javni zavod**, Zavod za podjetništvo, turizem in mladino, znotraj katerega deluje Mladinski center Brežice, ki aktivno deluje že več kot 20 let. Izredno močno pa je tudi društveno delovanje (npr. Društvo študentov Brežice, Društvo podeželske mladine Brežice), ki ga Občina Brežice sofinancira v okviru **Javnega razpisa za sofinanciranje projektov s področja mladine**.

Glede na dolgoletno tradicijo mladinskega dela v občini Brežice je manjkal krovni dokument, zato se je Občina Brežice odločila, da pristopi k pripravi Strategije za mlade v občini Brežice

2022 – 2030 (v nadaljevanju: Strategija) s katerim bo v prihodnje lahko pristopila k pridobitvi naziva **Mladim prijazna občina**.

Strategija je strateški dokument, s katerim želita organizirana civilna mladinska sfera in lokalna skupnost postaviti trdne temelje za nadaljnji razvoj področja mladine na lokalni ravni za obdobje prihodnjih devet let.

Strategija vsebuje ukrepe nastale na podlagi pobud mladih, kar pomeni, da so bili v nastanek strategije vključeni mladi iz občine Brežice, stari med 13 in 30 let. Osnova za nastanek strategije je **Raziskava o življenju mladih v občini Brežice 2021**.

Proces nastanka strategije je od vsega začetka do zaključka vključeval mlade skozi različne pristope, saj je pomembno, da so mladi vključeni in si sami oblikujejo lokalno okolje v katerem bodo živeli v prihodnje in tako s svojo angažiranostjo postanejo arhitekti svojega življenja in prihodnosti. Kot zadnji del procesa nastanka strategije je bila izvedena tudi dvodnevna delavnica z mladimi, na kateri so oblikovali in potrdili ukrepe ter se tako tudi z njimi poistovetili.

Občina Brežice se zaveda pomena aktivnega vključevanja mladih v družbo na osnovi mladinskega dela, zato se že vrsto let aktivno vključuje v mednarodne mreže in programe kot je **Europe goes local** in uporaba orodja **Logbook**, ki sta pokazala, da je prav odprtost do različnih struktur pomembna za spremljanje življenja mladih v občini Brežice in s tem izboljšanje njihovega položaja.

Strategija je bila dana v javno obravnavo, in sicer je ta potekala od 17. - 31.3.2022. Informacija o javni razpravi je bila podana v Posavskem Obzorniku (št. 6 z dne 17.3.2022) in na spletni strani Občine Brežice z dne 17.3.2022.

Strategija se bo izvrševala v skladu z **izvedbenim načrtom strategije**, ki bo podrobneje opredeljeval izvajanje ukrepov. Cilj je, da je načrt pripravljen v roku 6 mesecev po sprejetju strategije.

OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLAGANEGA AKTA:

S sprejemom navedenega akta za Občino Brežice ne bo prišlo do pretiranih finančnih odstopanj glede na sprejet Odlok o proračunu občine Brežice za leti 2022 in 2023, saj je večina ukrepov zastavljena v okviru rednih nalog občine.

Pripravila:

Vesna KRŽAN

Svetovalka za gospodarstvo, kmetijstvo in razvoj

Patricia ČULAR

Direktorica občinske uprave

Ivan MOLAN

Župan

STRATEGIJA ZA MLADE V OBČINI BREŽICE 2022 – 2030

Prihodnost življenja mladih v Občini Brežice

Maj 2022

Strategija za mlade v občini Brežice 2022 – 2030, je nujen strateški dokument, s katerim želita organizirana civilna mladinska sfera in lokalna skupnost postaviti trdne temelje za nadaljnji razvoj področja mladine na lokalni ravni za obdobje prihodnjih devet let. Strategija izkazuje javni interes na področju mladine z namenom soustvarjanja optimalnih pogojev za aktivno participacijo mladih in doseganje ugodnih življenjskih pogojev.

Za pripravo strategije je bila potrebna kvalitetna priprava izhodišč. Priprava izhodišč strateškega dokumenta je zahtevala poglobljen študij ključnih dokumentov tako na nivoju EU, države, kot na nivoju lokalnih skupnosti in temeljito analizo na terenu. Pri pripravi izhodišč smo vključili posameznike, ki imajo na področju mladine in metodoloških pristopov, dovolj teoretičnega znanja. Cilj priprave izhodišč je bil pripraviti osnovna izhodišča za pripravo strategije za mlade. Koordinator priprave Strategije je bila Zavod Mladinska mreža MaMa.

Izhodišča so smiselno pregledali in dopolnili deležniki mladinskega polja v občini Brežice. Koraki pri pripravi strategije so bili naslednji:

1. Izdelava načrta dela in ustrezne metodologije.
2. Analiza in študij obstoječih strategij in strateških dokumentov na področju mladine drugih občin, ki so primerljive z občino Brežice.
3. Zbiranje podatkov in analiza obstoječega stanja skozi raziskavo o Življenju mladih v Občini Brežice.
4. Priprava vprašalnika za anketiranje mladih skozi razglednice poslane na domače naslove vseh mladih starih med 13 in 30 let.
5. Izvedba dvodnevne delavnice z mladimi.
6. Identificiranje in opredelitev Strategije za mlade v občini Brežice.
7. Priprava predlogov izhodišč za pripravo Strategije za mlade v občini Brežice.
8. Izvedba posvetovanja z deležniki v občini Brežice s predstavitvijo dopoljenih predlogov.
9. Priprava končnega dokumenta z naslovom Strategija za mlade v občini Brežice 2022 - 2030.
10. Sprejem dokumenta na občinskem svetu Občine Brežice.

Identificirani ključni akter za spremljanje in izvajanje strategije je Zavod za podjetništvo, turizem in mladino Brežice; katerega ustanovitelj je Občina Brežice.

ZAČETNI DOGOVOR IN POOBLASTILA	2
KAZALO	3
1. UVOD	4
2. MLADINSKA POLITIKA = POLITIKA ZA MLADE.....	5
2.1 KAJ JE MLADINSKA POLITIKA	5
2.2 PRAVNI OKVIR	5
2.3 STATISTIČNI PREGLED	7
3. STRATEŠKI CILJI IN UKREPI.....	8
3.1 PARTICIPACIJA	9
3.2 MLADINSKO ORGANIZIRANJE	13
3.3 INFORMIRANJE	15
3.4 ZAPOSLOVANJE	19
3.5 IZOBRAŽEVANJE	22
3.6 STANOVANJSKA POLITIKA	26
3.7 MOBILNOST, PROSTI ČAS IN DRUŽBENO-KULTURNE DEJAVNOSTI	28
3.8 ZDRAVSTVO IN SOCIALA	32
4. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE URESNIČEVANJA STRATEGIJE	35
5. ZAKLJUČEK	36
6. VIRI IN LITERATURA	37
7. DODATEK –OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV	38

1. UVOD

Strategija za mlade je razvojni dokument, ki je ključnega pomena za razvijanje kakovostnih vsebin, programov in aktivnosti na področju mladine v lokalnem okolju, pri čemer je poleg praktičnih vidikov izjemnega pomena tudi dobro opredeljeno teoretično ozadje, ki zajema širši pregled ključnih tematik na področju mladine.

Strategija za mlade v Občini Brežice 2022 – 2030 je dokument, ki vsebuje ukrepe nastale na podlagi pobud mladih, kar pomeni, da so bili v nastanek strategije vključeni mladi iz občine Brežice, stari med 13 in 30 let. Gre za razvojni dokument, osnovan na potrebah mladih in odseva dejansko stanje mladih. Osnova za nastanek strategije za mlade v Občini Brežice je Raziskava o življenju mladih v občini Brežice 2021. Proces nastanka strategije je od vsega začetka do zaključka vključeval mlade skozi različne pristope. Pomembno je, da so mladi vključeni in si sami oblikujejo lokalno okolje v katerem bodo živeli v prihodnje in tako s svojo angažiranostjo postanejo arhitekti svojega življenja in prihodnosti. Kot zadnji del procesa nastanka strategije je bila izvedena dvodnevna delavnica z mladimi, na kateri so oblikovali in potrdili ukrepe, ter se tako tudi z njimi poistovetili.

Osnutek strategije je bil dan v javno obravnavo, in sicer je ta potekala od 17. - 31.3.2022. Informacija o javni razpravi je bila podana v Posavskem Obzorniku (št. 6 z dne 17.3.2022) in na spletni strani Občine Brežice z dne 17.3.2022. Na osnutek strategije so bili podani predlogi s strani Zavoda za podjetništvo, turizem in mladino Brežice, ki so izvedbene narave. Upoštevali se bodo v okviru priprave Izvedbenega načrta strategije za mlade 2022 – 2030, ki bo sprejet v roku 6 mesecev od sprejema strategije.

Strategija za mlade občine Brežice 2022 – 2030 se opira na krovne nacionalne in evropske dokumente po katerih se lahko orientiramo in tako sledimo pravno-formalnim okvirjem na področju mladine.

Občina Brežice je na področju zagotavljanja programov za mlade napredna in odprta za predloge. S tem, ko priznava pomen aktivnega vključevanja mladih v družbo na osnovi mladinskega dela, stopa v ospredje tako na nacionalni kot tudi mednarodni ravni. Vključenost v mednarodne mreže in programe kot je Europe goes local¹ in uporaba orodja Logbook² sta pokazala, da je prav odprtost do različnih struktur pomembna za spremljanje življenja mladih v občini Brežice in s tem izboljšanje njihovega položaja.

Na podlagi dejstva, da se je v zadnjih desetletjih pomembno spremenila logika delovanja vseh področij, ki vplivajo na kakovost življenja mladih (to velja tako za širše družbeno okolje, družinske odnose, izobraževanje, pogoje na trgu dela in sistem blaginje kot za naravno okolje in gospodarski sistem), je življenje mladih danes vse bolj zaznamovano z negotovostjo in z nujnostjo iskanja uspešnih strategij za uspešno obvladovanje tveganj, s katerimi se na svojih življenjskih poteh srečujejo.

¹ Europe Goes Local – podpora razvoju in kreptivi mladinskega dela na lokalni ravni (v nadaljevanju EGL) je projekt strateškega partnerstva, v katerem sodeluje 24 nacionalnih agencij programa Erasmus+: Mladi v akciji, [Partnerstvo Evropske komisije in Sveta Evrope na področju mladine](#), [Evropski mladinski forum](#) ter mreži [POYWE](#) in [InterCity Youth](#).

² Mreža MaMa je v letu 2018 pričela z izvajanjem **pilotnega projekta Logbook**. Gre za orodje, ki mladinskim delavcem omogoča beleženje in spremljanje učinkov mladinskega dela. Platformo Logbook je razvila mreža KEKS, ki na Švedskem skrbi za zagotavljanje kakovosti mladinskega dela. Mrežo KEKS sestavlja 43 lokalnih (občinskih) oddelkov za mladinsko delo in okoli 250 mladinskih centrov. Da bi čim bolj učinkovito zagotavljali kvaliteto mladinskega dela, so razvili model, ki mladinskim delavcem nudi podporo pri oblikovanju ciljev in evalvacijo njihovega dela.

2.1 KAJ JE MLADINSKA POLITIKA

Mladinska politika je nabor ukrepov države ali lokalnih skupnosti, usmerjen v zagotavljanje pogojev za lažji in uspešnejši prehod mladih iz otroštva v odraslost. Je del drugih resornih politik (izobraževalne, zdravstvene, zaposlovalne in socialne politike), zato tudi vodenje mladinske politike ni vezano na eno samo institucijo. Oblikovanje in izvajanje mladinske politike je na nacionalni ravni zelo tesno povezano z delom Urada RS za mladino, ki pri tem večinoma skrbi za spodbujanje mladinskega dela, za koordinacijo ukrepov znotraj mladinske politike ter zagotavljanje ustreznega socialnega dialoga z mladimi. Na lokalni ravni je ključnega pomena posluš občine ter prisotnih mladinskih struktur.

Horizontalna mladinska politika

V horizontalno smer mladinske politike spadajo ukrepi, ki so sicer sestavni del drugih (področnih) politik, vendar želi družba s posebnimi ukrepi za mladino še dodatno zagotoviti spodbujevalne okoliščine za lažjo integracijo mladih v družbo (stanovanjska politika, politika zaposlovanja, zdravstvena politika, izobraževalna politika itd.).

Ukrepi so lahko torej namenjeni izključno mladim ali pa gre za ukrepe, ki predstavljajo mladinsko razsežnost v ukrepih za prebivalstvo kot celoto. Družba potrebuje avtonomne posameznike, ki so se sposobni vključevati vanjo.

Vertikalna mladinska politika

Ukrepov, ki so prvenstveno lastni prostoru mladine in so namenjeni spodbujanju vključevanja mladih v mladinsko delo, zagotavljanju pogojev za izvajanje mladinskega dela ter izdelavi in oblikovanju osnov za določanje ciljev in ukrepov na področju mladinske politike, vključno z različnimi oblikami vključevanja mladih v oblikovanje ukrepov mladinske politike, ni mogoče zagotoviti v okviru drugih javnih politik, zato pravimo, da spadajo med vertikalne ukrepe mladinske politike. Ti se odražajo v specifičnih potrebah mladih in mladinskega dela.

2.2 PRAVNI OKVIR

Strategija za mlade občine Brežice 2022 – 2030 je pravni okvir, osnova za zagotavljanje vsebin in programov za mlade v občini Brežice. V nadaljevanju so izpostavljeni ključni poudarki na tem področju, na katere se tudi nanašajo ukrepi mladih. Logični naslednji korak strategije je Izvedbeni načrt za uresničevanje ukrepov, ki so jih oblikovali mladi.

Lokalna strategija temelji na ključnih dokumentih nacionalne in evropske ravni. Slednji so smiselno zajeti v pričujoči lokalni strategiji.

Raziskava Mladina 2020

Raziskava Mladina 2020 je najpomembnejši pokazatelj stanja mladih v Sloveniji in osvetljuje trende ter položaj mladih v preteklih desetih letih, ki *skozi različna časovna obdobja na raziskovalnih dejstvih opredeljuje primerjavo življenja mladih spremembe, ki se dogajajo med generacijami z vidika spreminjanja vrednot in pogledov na svet mladih ter potreb in prioritet mladih. Nacionalna raziskava o*

mladih opredeljuje predvsem stanovanjsko problematiko in pomanjkanje prostorov za kulturno izražanje mladih.

V raziskavi Mladina 2020 je izpostavljenih šest glavnih poudarkov raziskave in sicer večja stopnja fizične aktivnosti in skrbi za zdravje med mladimi, povečanje zanimanja za umetnost, kulturo in neformalno izobrazbo, stanovanjska problematika, prekarno delo med mladimi in duševno zdravje mladih.

Rezultati raziskave so prav tako pokazali na odsotnost medgeneracijskega konflikta, hkrati pa visoko stopnjo trajnostne zavesti in odgovornosti do drugih generacij ter večje zanimanje mladih za politiko.

Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju

Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju opredeljuje mladinski sektor in določa javni interes v mladinskem sektorju ter njegov način uresničevanja javnega interesa v mladinskem sektorju in omogoča zagotavljanje finančne podpore mladinskemu delu oziroma programom in projektom za mladino, ki so v javnem interesu. Izvajanje tega zakona temelji na načelih demokratičnosti, pluralnosti, integralnosti, medgeneracijske solidarnosti, enakopravnosti, nediskriminacije in pravičnosti, večkulturnosti, medkulturnega dialoga, prostovoljstva, spodbujanja zdravega življenjskega sloga, spoštovanja življenja in okolja ter sodelovanja nevladnih organizacij pri upravljanju z javnimi zadevami.

Resolucija o Nacionalnem programu za mladino 2013 – 2022

V Resoluciji o Nacionalnem programu za mladino 2013 – 2022 so opredeljene ključne usmeritve in krovne smernice, ki so vodilo za oblikovanje in izvajanje obstoječih javnih (mladinskih) politik na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni.

Ključne usmeritve nacionalnega programa se osredotočajo na pomen:

- izobraževanja in usposabljanja, tako formalnega kot neformalnega,
- zagotavljanja mladim boljših možnosti; na podlagi politike zaposlovanja omogočiti mladim zagotovitev lastne ekonomske in socialne varnosti ter jim tako omogočiti pogoje za lažje osamosvajanje,
- zagotavljanja mladim participacijo pri zanje pomembnih javnih politikah (na vseh družbenih področjih) in resničen vpliv na odločanje o njih,
- zagotavljanja enakih možnosti med spoloma in preprečevanje diskriminacije,
- dejavnikov tveganja, ki povzročajo revščino in socialno izključenost med mladimi,
- trajnostnega razvoja,
- medgeneracijskega sodelovanja oziroma zagotavljanja večje medgeneracijske solidarnosti,
- zdravja in dobrega počutja mladih ter odpravljanja neenakosti v zdravju,
- zagotavljanja mladim varen začetek poklicne poti.

Strategija EU za mlade 2019 – 2027

Strategija EU za mlade predstavlja okvir za sodelovanje držav članic in evropskih institucij na področju mladinske politike EU za obdobje 2019 – 2027, ki temelji na Resoluciji Sveta EU. Temeljni namen strategije je, da v največji možni meri izkoristi potencial evropske mladinske politike v dobrobit mladih, njeni ključni cilji pa so spodbujanje sodelovanja mladih v demokratičnem življenju, podpora družbeni in državljanski angažiranosti mladih žensk in moških ter prizadevanje, da imajo vsi mladi zagotovljene potrebne vire za sodelovanje v družbi.

Evropska listina o lokalnem mladinskem delu

Evropska listina o lokalnem mladinskem delu opredeljuje, da mora demokratična družba spodbujati izražanje mnenj mladih. Njen namen je krepitev in spodbujanje lokalnega mladinskega dela. V svojih načelih se osredotoča na ustvarjanje prostorov za mlade, mladinsko delo ter proces učenja.

Letni program s področja mladine Občine Brežice

Letni program na področju mladine se vsako leto pripravlja na podlagi Pravilnika o izboru in sofinanciranju programov in projektov v Občini Brežice (Uradni list RS, št. 69/16) na osnovi katerega se izvajajo določeni javni razpisi v pristojnosti Občine Brežice. V skladu s pravilnikom Župan občine Brežice imenuje strokovni svet, ki je zadolžen za pripravo letnega programa.

Letni program s področja mladine se potrjuje vsako leto in daje podlago **Javnemu razpisu za sofinanciranje projektov na področju mladine**, ki je namenjen projektom za mlade in z mladimi med 13. in 30. letom. Podrobnejši opis letnega programa s področja mladine je opredeljen v četrtem poglavju strategije Uresničevanje in spremljanje uresničevanja strategije.

2.3 STATISTIČNI PREGLED

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) je v letu 2020 v občini Brežice živel 24.051 prebivalcev, od tega 3.190 mladih v starosti med 15 in 29 let, in sicer 1.749 moških in 1.441 žensk. V Raziskavi o življenju mladih v občini Brežice 2021 je anketo ustrezno izpolnilo 950 oseb. Na vprašanje glede stalnega prebivališča je odgovorilo 939 mladih, pri čemer jih je 639 (68,1 %) odgovorilo, da imajo stalno prebivališče v ostalih vaseh in krajih v občini Brežice, 291 (31 %) da imajo stalno prebivališče v mestu Brežice, 9 (1 %) pa živi izven občine Brežice.

V občini Brežice po podatkih SURS v nekoliko večjem deležu živijo mladi moški (54,8%) v primerjavi z mladimi ženskami (45,2%). Odgovori, ki smo jih uspeli pridobiti, so nekoliko pristranski. V nekoliko večji meri so namreč v anketi sodelovale ženske (57,1 %) v primerjavi z moškimi (42,9 %). Kjer bi na odgovore lahko vplival spol, smo zato prikazali tudi odgovore po spolu.

V nadaljevanju je prikazan tabelarni in številčni prikaz mladih v Občini Brežice, ki služi kot izhodišče za primerjavo sprememb v prihodnje in s tem tudi napredka občine na področju, ki zadevajo mlade. Strategija za mlade so bo redno na letni ravni evalvirala in spremljala.

Tabela 1: Delež mladih v Sloveniji v letih 2018, 2019 in 2020

	2018	2019	2020
ŠTEVILO PREBIVALCEV V SLOVENIJI	2.070.050	2.089.310	2.100.126
ŠTEVILO MLADIH V SLOVENIJI	308.962	310.038	310.591
delež MLADIH (v %)	14,9	14,8	14,7

Vir: SURS, prebivalstvo po starosti in spolu, občine, stanje po 1. 7. določenega leta

Tabela 2: Delež mladih v občini Brežice v letih 2018, 2019 in 2020

	2018	2019	2020
ŠTEVILO PREBIVALCEV V OBČINI BREŽICE	24.086	24.084	24.051
ŠTEVILO MLADIH V OBČINI BREŽICE	3.363	3.262	3.231

delež MLADIH (v %)	13,9	13,5	13,4
--------------------	------	------	------

Vir: SURS, Izbrani podatki po občinah, Slovenija, letno, na 1. januar izbranega leta

Tabela 3: Delež mladih med vsemi brezposelnimi v Občini Brežice

	2018	2019	2020
Brežice	19,3	19,6	20,2

Vir: prejeti podatki ZRSZ, stanje na december izbranega leta, OS Sevnica 2021

Tabela 4: Izobrazbena struktura brezposelnih mladih oseb v Občini Brežice V %

	osnovna šola ali manj	nižja, srednja poklicna šola	srednja strokovna oz. splošna šola	višja, visoka šola ali več
Brežice	82	39	74	51

Vir: prejeti podatki ZRSZ, OS Sevnica 2021

OPOMBA: Izvajalci mladinskih aktivnosti in aktivnosti za mlade, so podali pobudo, da se obdobje vključevanja mladih občinske razpise na področju mladine prestavi na 14 let. V sklopu komisije za mlade so se na občini Brežice odločili, da razširijo ciljno skupino od 13. do 29 let. Strokovni svet za mladino pa je potrdil predlog, da se starostno obdobje določi med 13. in 30. let. Občina si prizadeva k razširitvi ciljne skupine, zato so bili v raziskavi življenja mladih v Občini Brežice vključeni mladi med 13. in 30. let.

3. STRATEŠKI CILJI IN UKREPI

Strateški cilji in ukrepi strategije so smiselno opredeljeni na osnovi področij mladinske politike in se nanašajo na avtonomijo mladih. V skladu z Resolucijo o Nacionalnem programu za mladino 2013 – 2022 so opredeljena področja politik, ki zadevajo mlade na horizontalni ravni kot sledi:

- participacija,
- mladinsko organiziranje,
- informiranje,
- zaposlovanje,
- izobraževanje,
- stanovanjska politika,
- mobilnost, prosti čas in družbeno-kulturne dejavnosti,
- zdravstvo in sociala.

3.1 PARTICIPACIJA

Participacijo lahko splošno opredelimo kot aktivno sodelovanje mladih pri sprejemanju odločitev o katerikoli zadevi (tudi širše v političnem prostoru), ki vplivajo na oblikovanje družbe. Odvija se v različnih organizacijah oziroma institucijah, projektnih ali neformalnih skupinah, pri čemer je treba posebej izpostaviti mladinske organizacije in organizacije za mlade. Mladi se lahko v odločanje vključujejo z različnimi oblikami organiziranosti neposredno ali posredno. Neposredna in posredna participacija lahko potekata na lokalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju. Spodbujanje participacije je eden izmed ključnih ciljev organizacij v mladinskem sektorju. Zato lahko družbeno angažiranost in participacijo mladih povečujemo z večjim sodelovanjem v organizacijah v mladinskem sektorju oziroma s sodelovanjem v mladinskem delu. Aktivna participacija mladih je pomembna za sooblikovanje družbe s strani mladih. Obstaja več vrst participacije mladih, pri čemer je politična participacija le ena od njih.

Pomen participacije mladih:

- Participacija mladih je pomembna, saj izboljšuje uspešnost doseganja avtonomije mladih ter zvišuje kakovost upravljanja z družbo in življenja v njej. Participacija v institucijah in procesih, ki posredno ali neposredno zadevajo življenje mladih, služi vzpostavitvi okolja, v katerem lahko mladi prevzemajo odgovornost tako za lastno prihodnost kot za prihodnost družbe.
- Participacija mladih krepi demokratičnost družbe, saj se mladi učijo demokracije oziroma delovanja aktualnih političnih sistemov in pridobivajo veščine, potrebne za delovanje demokracije.
- Participacija je legitimna pot razvijanja znanja o socialnih zadevah in pridobivanja kompetenc ter pridobivanja zanesljivih informacij za dejanja, ki lahko izboljšajo skupnost. Participacija spodbuja socialni razvoj mladih, krepi sposobnost hitrega odzivanja na družbene procese in krepi organizacijske sposobnosti.
- Mladi imajo pravico do participacije. Ustvarjanje pogojev za participacijo mladih je ključnega pomena za napredek družbe, saj mladi prinašajo edinstven pogled na odločitve.

Povzetek iz Raziskave o življenju mladih v občini Brežice 2021

Podatki iz Raziskave o življenju mladih v občini Brežice so pokazali, da največ (37,1 %) mladih meni, da je v občini Brežice na voljo premalo možnosti za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni. Da je možnosti dovolj meni dobra petina anketirancev (20,5 %). Dobra tretjina (34,8 %) anketirancev ni seznanjena z možnostmi za vključevanje mladih, medtem ko 7,5 % meni, da teh možnosti ni.

V večji meri ocenjujejo, da je možnosti za vključevanje mladih na občinsko raven dovolj, predvsem mladi v starostni skupini med 13 in 17 let (32,7 % mladih). Najstarejša skupina mladih anketirancev je tudi najslabše seznanjena z možnostmi, ki obstajajo za vključevanje mladih na občinsko raven. Kar 43,4 % mladih med 25 in 30 letom starosti ni seznanjena z možnostmi za vključevanje mladih na občinsko raven. Enako meni 35,9 % mladih med 18 in 24 letom starosti ter 28,2 % mladih med 13 in 17 letom starosti.

Pri primerjavi med spoloma lahko opazimo, da fantje (23,6 %) v večji meri kot dekleta (18,1 %) ocenjujejo, da je možnosti za vključevanje mladih dovolj, medtem ko dekleta (39,7 %) v večji meri kot fantje (33,5 %) ocenjujejo, da je možnosti premalo. Med spoloma so razlike sicer manjše kot med starostnimi skupinami.

Rezultati raziskave so pokazali tudi, da se mladi v občini Brežice identificirajo s sodelovanjem v različnih priložnosti za mlade v okviru občine. Najbolj so motivirani za sodelovanje v različnih priložnostih v okviru občine, ko jih aktivnost zanima in se za njo želijo zavzeti (59,5 %) in ko pri tem sodelujejo njihovi prijatelji (40,2 %). Najmanj motivirani so, ko je to povezano z dejavnostmi v okviru šole (26,9 %). Pri slednjem je potrebno upoštevati, da je za 40,2 % anketirancev, ki so vključeni v osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje (13 - 17 let) ta motivacija tudi pomembna. Podobno je »sodelovanje prijateljev« pomembna motivacija predvsem za mlade med 13 in 17 let (55 %) ter mlade med 18 in 24 let (45 %). Mlade stare med 25 in 30 let pa v večji meri kot ostali dve starostni skupini motivira spoznavanje novega področja (38,8 %).

Pregled (dejanskega) stanja – kaj imamo v občini Brežice?

Občina Brežice ima Strokovni svet za mladino in Idejnik, ki je del Zavoda za podjetništvo, turizem in mladino. Poleg tega ima »Svet mladih«, ki skrbi za izbor mladinskih projektov, izvaja pa se tudi Otroški Parlament, ki ga izvaja Zveza prijateljev mladine Krško v sodelovanju z osnovnimi šolami iz občine Brežice. Občina Brežice ima tudi institut participativnega proračuna.

Glede na izsledke raziskave največ anketirancev pravi, da je vsaj enkrat sodelovalo v otroškem parlamentu in Idejniku. Več kot polovica anketirancev še ni slišala za možnosti sodelovanja in udeleževanja v aktivnosti občine, medtem ko približno 40 % anketirancev še ni slišalo za Idejnik in otroški parlament.

Nekateri anketiranci kot preteklo sodelovanje v občini Brežice naštejejo prostovoljstvo, vključevanje v Društvo študentov Brežice in gibanje Mladi za podnebno pravičnost.

Z možnostjo sodelovanja mladih v Strokovnem svetu za mladino so najmanj seznanjeni najstarejši mladi med 25 in 30 let (74,7 %), medtem ko so o tem najbolj seznanjeni najmlajši mladi med 13 in 17 let (59,8 % jih še ni slišalo za to možnost). Podobno Otroški parlament in Idejnik poznajo bolje najmlajši mladi, v največjem deležu pa zanj niso slišali mladi med 25 in 30 let.

Predlogi mladih

Na podlagi predlogov mladih lahko ugotovimo, da mladi izražajo potrebo po večjem vključevanju v samo odločanje v občini, več dialoga med mladimi in vodilnimi v občini. Predvsem prepoznavajo potrebo po vključitvi v organizacijo dogodkov in možnosti, da se sliši njihov glas.

Mladi imajo občutek, da je teh priložnosti premalo, da so o njih preslabo obveščeni ter da se njihovi predlogi ne upoštevajo in imajo premalo vpliva.

Iz odgovorov raziskave je razbrati, da si želijo priložnosti, ki so namenjene prav mladim kot je predstavnik mladih v občinskem svetu, mlade na višjih položajih v občini, mladinski odbor/svet/parlament, del participativnega proračuna namenjenega prav mladim ter tudi možnosti za

sodelovanje mladih, ki še niso polnoletni. Predlagali so tudi spletne načine participacije mladih pri sprejemanju odločitev.

Mladi imajo občutek, da njihova mnenja niso upoštevana, da so njihovi predlogi manj vredni, ter da se na njih gleda kot na otroke. Čutijo potrebo po tem, da bi se vsa mnenja spoštovala in vzela v premislek. Izpostavljajo potrebo po motiviranju in spodbujanju mladih, za vključevanje v razvoj občine in zagotavljanje transparentnosti pri vključevanju mladih v odločanje.

Mladi so izpostavili potrebo po sodelovanju mladih pri organizaciji dogodkov, aktivnostih in dejavnostih v sklopu projektov, tudi kot animatorji in fasilitatorji.

Cilj in ukrepi strategije na področju participacije

Temeljno izhodišče	Več vključevanja mladih in ustvarjanje možnosti za odločanje in soodločanje v občini. Več dialoga med mladimi in vodilnimi v občini.
Cilj:	Mladim od leta 2022 naprej omogočiti večjo vključenost v organe odločanja, npr. mlade vključiti v odbore in komisije občine Brežice ter Svete javnih zavodov, kjer je ustanoviteljica Občina Brežice.
Način uresničevanja	Ukrep 1: V polovici odborov, komisij in Svetov zavoda je predstavnik mladih.
Merila uspešnosti	Merilo 1: 50 % odborov, komisij in Svetov zavodov, katerih je ustanoviteljica Občina Brežice, ima vsaj enega predstavnika mladih v kvoti zainteresirane javnosti.

Temeljno izhodišče	Organiziranje organa za aktivno udejstvovanje mladih v obliki sveta ali komisije, ki je organ za povezovanje in ozaveščanje mladih o njihovih možnosti za soudeležbo v občini Brežice.
Cilj	Ustanovitev in delovanje organa za mlade v obliki Sveta za mlade.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Ustanovljen in redno delujoč organ za mlade, za sooblikovanje in soodločanje o temah, ki zadevajo mlade. Ukrep 2: Vzpostavljen in delujoč Svet mladih, ki na podlagi razpisa za mladinske projekte sodelujejo in glasujejo o projektih za mlade v Občini Brežice.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Delujoč organ za mlade, ki ga sestavljajo mladi, najmlajši svetnik/svetnica, predstavnik-ica osnovnih šol in srednjih šol ter mladinskega centra. Merilo 2: Organ za mlade se sestane vsaj 2x letno in deluje redno na mesečni ravni glede na vnaprej pripravljen načrt in program. Merilo 3: Organ za mlade spremlja razpise in projekte na področju mladih in skrbi za informiranje mladih o možnostih vključevanja v občino. Merilo 4: O izboru projektov za mlade lahko glasujejo vsi mladi stari med 13. in 30. letom starosti, s stalnim prebivališčem v občini Brežice.

Temeljno izhodišče	Del participativnega proračuna občine Brežice, namenjenega za mlade, ter možnosti sodelovanja mladih, starih med 13. in 30. let, s stalnim prebivališčem v občini Brežice.
Cilj	Participativni proračun od leta 2022 na ločeni proračunski postavki mladim omogoča financiranje projektov za mlade ter jim omogoča, možnosti za vključevanje in predlaganje lastnih projektov.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Umeščanje mladih v participativni proračun občine Brežice na samostojni proračunski postavki za financiranje projektov za mlade.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Od leta 2023 naprej in do leta 2030 bo področje mladine vključeno v vsako izvedbo participativnega proračuna. Merilo 2: Vsako leto od leta 2022 podprta vsaj 2 projekta za mlade v sklopu samostojne proračunske postavke za participativni proračun za mlade.

Temeljno izhodišče	Ustvarjanje spletnih načinov participacije mladih pri sprejemanju odločitev na občinski ravni.
Cilj	Do leta 2027 ustvarjena spletna platforma za soodločanje mladih pri sprejemanju odločitev na občinski ravni.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Pripravljen koncept spletnega soodločanja mladih pri sprejemanju odločitev mladih na občinski ravni. Ukrep 2: Razvoj spletnega odločanja o participativnem proračunu za mlade.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Do leta 2024 Izdelan načrt spletnega soodločanja in e participacije (e-soudeležbe) mladih v Občini Brežice in za participativni proračun za mlade. Merilo 2: Do leta 2027 razvoj spletnega glasovanja za izbor projektov za mlade v sklopu participativnega proračuna. Merilo 3: Do leta 2027 delujoča spletna platforma za e-soodločanje in participacijo (soudeležbo) mladih pri sprejemanju odločitev na občinski ravni, na sejah Sveta občine Brežice.

3.2 MLADINSKO ORGANIZIRANJE

V mladinskem sektorju poznamo več vrst organizacij in tipov organiziranja. V grobem lahko organizacije razdelimo na mladinske organizacije in organizacije za mlade.

Mladinske organizacije se od ostalih članskih organizacij razlikujejo po starostnih omejitvah in/ali programski osredotočenosti na mladino, lahko pa tudi po (ne)prostovoljnosti članstva. Na področju mladinskega dela poznamo še druge oblike organizacij; značilni so predvsem mladinski centri. Tovrstnim organizacijam pravimo »organizacije za mlade«.

Mladinski center je redno organizirano funkcionalno središče, čigar temeljna dejavnost je upravljanje z infrastrukturo, namenjeno mladim do 29. leta starosti in zagotavlja ustrezne prostorske pogoje in opremo za izvajanje mladinskega dela ter ustrezno usposobljene kadre za podporo mladinskemu delu.

Povzetek iz Raziskave o življenju mladih v občini Brežice 2021

V raziskavi življenja mladih v Občini Brežice so v sklopu mladinskega organiziranja odgovori vezani na vprašanja, kje in s kom mladi preživljajo prosti čas ter v katerih primerih bi se v večji meri udeleževali dejavnosti organiziranih s strani mladinskega centra. Rezultati so pokazali, da več kot polovica anketirancev najpogosteje preživlja svoj prosti čas doma (50,4 %) ali v naravi (53,2 %). Na drugi strani najmanj časa preživijo v mladinskem centru in v prostorih drugih društev (manj kot 5 %).

Zanimivi so odgovori pod drugo, saj so mladi navedli, da se udeležujejo raznih delavnic, obiskujejo glasbeno šolo, knjižnico, »downhill« kolesarske proge, kmetijo, trening, skate park, trgovski center in mesto. Nekateri anketiranci so odgovorili, da nimajo prostega časa.

Glede na ciljno skupino ne preseneča podatek, da skoraj polovica anketirancev najpogosteje preživlja svoj prosti čas s prijatelji (45,5 %), sledi s partnerjem (21,9 %) in sam (15,4 %). Najmanj anketirancev preživi svoj prosti čas s sodelavci (0,2 %) in s sošolci (2,1 %), kar je v prid mladinskemu organiziranju, ki temelji na sklepanju prijateljskih vezi in gradnji zaupnih odnosov.

Iz kvalitativnih odgovorov raziskave se da razbrati, da si želijo druženja in prostor, kjer bi se lahko družili predvsem z mladimi podobne starosti.

Pregled (dejanskega) stanja – kaj imamo v občini Brežice?

Občina Brežice ima mladinski center, ki deluje v sklopu Zavoda za podjetništvo, turizem in mladino, katerega je ustanoviteljica Občina Brežice in je organiziran kot javni zavod. Gre za enega izmed najbolj prepoznavnih in največjih mladinskih centrov v Sloveniji, ki ima tudi nastanitvene kapacitete. Najpomembnejša ciljna skupina mladinskega centra je neorganizirana mladina, torej naključni mladi, ki zahajajo v mladinski center. Raziskava o življenju mladih v občini Brežice 2021 je pokazala, da bi se mladi v večji meri udeležili dejavnosti mladinskega centra, če bi ti organizirali aktivnosti, ki jih zanimajo (38,6 %) ter, če bi se jih udeležili tudi njihovi prijatelji (33,0 %).

Poleg mladinskega centra deluje v občini Brežice tudi več društev (organizirana mladina). Med društva, ki delujejo na področju mladine so:

- Društvo študentov Brežice,
- Društvo podeželske mladine Brežice,
- Društvo prijateljev mladine,

- Zveza prijateljev mladine Krško.

V občini je prisotnih tudi veliko društev s področja kulture, športa in gasilstva, ki imajo podmladek in organizirajo aktivnosti za mlade.

Občina Brežice skozi mehanizem proračuna in javnih razpisov namenja kar nekaj sredstev vezanih na področje mladine. Podrobnejši pregled je predstavljen v vsakoletnih programih za mladino, kjer je razvidno, da so sredstva namenjena za izvajanje programov v mladinskem centru, javnega razpisa za mlade, razpisov razvojno izobraževalnih programov, štipendijskih shem, ...

Predlogi mladih

Nekaj predlogov mladih je bilo usmerjeno na mladinske organizacije. Mladi so tako izrazili predlog za boljše delovanje organizacij kot tudi potrebo po ustanovitvi novih klubov, mladinskih skupin in društev kot je ustanovitev društva za mlade pohodnike. Predlagajo tudi več podpore obstoječim društvom kot je podpora lokalnemu društvu gorskih kolesarjev pri urejanju dovoljen za gorsko kolesarske proge. Želijo si več aktivnosti za mlade in otroke v mladinskem centru, več dejavnosti in prireditev v mladinskem centru, da bi mladi več časa preživeli v mladinskem centru ter tudi informacije, katera društva iščejo podmladek. Izpostavljeno je bilo pomanjkljivo financiranje mladinskih društev.

Podan je bil tudi predlog, da se podpira prostovoljno dejavnost, projekte prostovoljstva ter spodbuja mlade, da sami v okviru prostovoljne dejavnosti organizirajo brezplačne dejavnosti za druge.

Cilj in ukrepi strategije na področju mladinskega organiziranja

Temeljno izhodišče	Predlog za boljše delovanje organizacij in izražene potrebe po ustanovitvi novih klubov, mladinskih skupin in društev ter izboljšanje stanja finančne spodbude za mladinska društva.
Cilj	Priprava strategije in akcijskega načrta za izboljšanje stanja na področju mladinskega delovanja in organiziranja do konca leta 2023.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Izdelana strategija in letni akcijski načrt delovanja in vključevanja mladih v mladinske aktivnosti Mladinskega centra Brežice.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Pregled stanja delujočih mladinskih društev in spodbujanje mladih za ustanovitev novih društev s pomočjo in ob podpori Stičišča Posavske regije. Merilo 2: Do konca leta 2022 izdelan letni akcijski načrt za uresničevanje strategije in aktivnosti Mladinskega centra Brežice v sklopu Zavoda za podjetništvo, turizem in mladino Brežice. Merilo 3: Redne letne evalvacije v sklopu orodja Logbook za dvig kakovosti mladinskega dela in mladinskega udejstvovanja. Merilo 4: Povečano vključevanje mladih v prostovoljno delo.

Temeljno izhodišče	Okrepiti aktivnosti za mlade in otroke v mladinskem centru, več dejavnosti in prireditev v mladinskem centru, da bi mladi več časa preživeli v mladinskem centru.
--------------------	---

Cilj	Programsko načrtovanje programov za mlade v Mladinskem centru Brežice.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Priprava akcijskega in izvedbenega načrta za Mladinski center Brežice na podlagi strategije Zavoda za podjetništvo, turizem in mladino Brežice.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Do konca leta 2022 izdelan dvoletni akcijski in izvedbeni načrt mladinskih aktivnosti in programov na podlagi strategije Zavoda za podjetništvo, turizem in mladino Brežice. Merilo 2: Redne letne evalvacije mladinskega programa v Mladinskem centru Brežice na podlagi izdelanega akcijskega in izvedbenega načrta do leta 2023.

3.3 INFORMIRANJE

Informiranje je eno od ključnih področij, ki vpliva na doseganje avtonomije mladih posameznikov in njihovo aktivno participacijo v družbi. Informiranje je potrebno prilagoditi na mladim prijazen način in vključiti komunikacijske kanale, ki so mladim blizu. Pri informiranju mladih je najpomembnejše medvrstniško informiranje.

Informiranje mladih zajema najrazličnejše (nekomercialne) družbene aktivnosti, ki mladim nudijo informacije s področij, ki jih zadevajo:

- izobraževanje – možnosti formalnega in neformalnega izobraževanja,
- zaposlovanje – možnosti zaposlovanja in usposabljanja za delo,
- podpora iskalcem zaposlitve, pravice zaposlenih,
- stanovanja – dostop do stanovanj, podporni mehanizmi in pravice na tem področju,
- socialno varstvo – pravice in mehanizmi na tem področju,
- mladinsko organiziranje – vključevanje v strukture in aktivnosti,
- organizacij v mladinskem sektorju ter v nevladnih organizacijah,
- participacija – preko mladinskih idr. nevladnih organizacij, v izobraževalnem sistemu, na delovnem mestu in vključevanje v javne odločitve preko različnih mehanizmov (politične stranke, kandidiranje na volitvah, posredno in neposredno komuniciranje z odločevalci),
- zdravje mladih,
- prostovoljstvo in pristočasne aktivnosti.

Namen informiranja mladih je ozaveščanje o njihovih pravicah in dolžnostih, o možnostih in priložnostih, ki privedejo do uspešnega doseganja avtonomije. Informiranje lahko pomembno pripomore k dvigu participacije mladih in aktivnemu državljanstvu, saj lahko mladim na njim prijazne načine približamo procese odločanja. Visoka informiranost mladih pa je ugodno povezana tudi z zmanjševanjem števila mladih, ki so socialno izključeni.

Glede na nizek delež anketirancev skozi raziskavo, ki meni, da možnosti za vključevanje mladih na občinski ravni ni, je v prihodnje smotrno več pozornosti nameniti možnostim, ki obstajajo za mlade v občini Brežice ter jih tudi okrepiti. Za povečanje vključevanja mladih v aktivnosti za mlade je tako smiselno mlade predvsem seznaniti o teh priložnostih ter jim predstaviti, na kakšen način lahko v njih sodelujejo.

Raziskava je pokazala, da tretjina anketirancev kot glavni razlog za nesodelovanje v različnih priložnostih v okviru občine navaja premalo informacij o aktivnostih (33,0 %).

Povzetek iz Raziskave o življenju mladih v občini Brežice 2021

Večina mladih je zadovoljna z dostopom do informacij pomembnih za mlade, vendar jih je še vedno skoraj 40 % precej nezadovoljnih. Bolj nezadovoljni so mladi med 25. in 30. letom starosti. Mladi informacije, ki so zanje pomembne, iščejo predvsem na Instagramu (še posebej dekleta in mladi med 13 in 24 let), Facebooku (še posebej mladi med 18 in 30 let), spletnih straneh medijev in Youtube. Za mlade med 13. in 17. letom je pomemben tudi Tik Tok.

Kot se je pokazalo že v kvantitativnem delu analize, predstavlja pomanjkanje informacij pomemben razlog za manjše vključevanje mladih v različne dejavnosti. Na splošno jih je veliko izrazilo, da si želijo biti bolj seznanjeni z dogajanjem ter da je informacij premalo. Mladi pogrešajo več informacij o športu, izobraževanju, kulturi, zaposlovanju ter o možnostih za sodelovanje, participacijo. Nekateri so izpostavili, da si želijo biti tudi bolj motivirani za vključevanje v različne aktivnosti in dejavnosti. Potreba po dodatnem informiranju pa se kaže tako glede dejavnosti in aktivnosti, ki se odvijajo v občini, kot tudi glede priložnosti za sodelovanje mladih in širši participaciji. Posebej so izpostavili potrebo po informiranju mladih, ki ne živijo v mestu Brežice.

Pregled (dejanskega) stanja – kaj imamo v občini Brežice?

Občina Brežice posreduje informacije o mladinskih dejavnostih preko lastnega profila na družbenem omrežju Facebook ter spletni strani občine. Občasno informacije delijo tudi drugi javni zavodi.

Mladinski center Brežice izvaja informiranje v fizični in e-obliki. Uporabniki so informirani preko:

- plakatna mesta,
- objave v lokalnih časopisih (Posavski Obzornik),
- objave na lokalnem radiu (Radio EU Brežice),
- letaki v prostorih MC, po šolah.

E-informacije so uporabnikom dosegljive na:

- družbeno omrežje Facebook,
- družbeno omrežje Instagram,
- spletna stran,
- mailing lista.

Dodatno so mladi informirani še s strani mladinskih organizacij, a celosten sistem informiranja ni vzpostavljen.

Dodatne informacije pa mladi lahko prejema tudi preko FB strani občine Brežice in uradne spletne strani Občine, Društva študentov Brežice, javnih zavodov (npr, Knjižnica Brežice).

Predlogi mladih

Mlade bi zanimalo informacije na področju zaposlovanja, izobraževanja, rekreacije, stanovanj in organiziranosti mladih.

Predlagali so obveščanje na družbenih omrežjih, pošte, e-pošte, s plakati oziroma v šoli, društvih, posebnih za to namenjenih spletnih strani občine namenjene mladim. Na družbenih omrežjih bi

vzpostavili enoten Facebook račun, Instagrama ali TikToka. Predlagali so tudi izdajanje mesečne publikacije, ki bi obveščala o dogodkih, aktivnostih, društvih, oziroma časopisa, ki bi ga mladi pripravljali za mlade pod mentorstvom.

V regiji je prisoten tudi informacijski portal troblja.info. Smiselno je uporabiti ta kanal informiranja tudi za informiranje o mladinskih temah/aktivnostih v Brežicah.

Cilj in ukrepi strategije na področju informiranja

Temeljno izhodišče	Več informacij na področju zaposlovanja, izobraževanja, rekreacije, stanovanj in organiziranosti mladih.
Cilj	Z redno zaposlitvijo strokovnjaka na področju komuniciranja ali izobraževanja zaposlenih, dvigniti obveščenost mladih v občini Brežice na področju zaposlovanja, izobraževanja, rekreacije in prostega časa ter organiziranosti mladih.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Kadrovska okrepitev s strokovnjaki na področju komuniciranja ali izobraževanje že zaposlenih na področju komuniciranja, do konca leta 2023.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Do konca leta 2023 zaposlena oseba oziroma strokovnjak s primerno izobrazbo na področju komuniciranja in informiranja. Merilo 2: Izdelana analiza o informiranju prebivalcev Občine Brežice do konca leta 2026.

Temeljno izhodišče	Enotni računi na aktualnih družbenih omrežjih in redne mesečne rubrike za mlade v regionalnem časopisu (Posavski obzornik). Vključevanje mladih pod mentorstvom pri pripravi vsebin.
Cilj	Vzpostavljen enotni račun na aktualnih družbenih omrežjih in redna rubrika za mlade v regionalnem časopisu.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Načrtno komuniciranje in obveščanje mladih o dogajanju in priložnostih za mlade v Občini Brežice.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Oblikovani enotni računi na aktualnih družbenih omrežjih do konca leta 2023. Merilo 2: Redna rubrika za mlade v regionalnem časopisu do konca leta 2023, ki jo pripravljajo mladi pod mentorstvom. Merilo 3: Pripravljen skupni načrt <i>dela</i> komuniciranja za povečanje informiranja za mlade v Občini Brežice do konca leta 2023.

Temeljno izhodišče	Namestitev optične mreže za boljši dostop do interneta, tudi na vasi ter razvoj telekomunikacijskih storitev izven mesta.
Cilj	Ureditev Informacijsko komunikacijske tehnologije za boljši dostop do interneta.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Priprava načrta za izboljšanje dostopa do informacijsko-komunikacijske tehnologije na vseh območjih in v vseh krajevnih skupnostih.

Merila uspešnosti	<p>Merilo 1: Pregled in popis stanja za izboljšanje informacijsko komunikacijske tehnologije za boljši dostop do interneta do konca leta 2023.</p> <p>Merilo 2: Do leta 2027 v vsaki krajevni skupnosti, tudi v najbolj odročnih predelih Občine Brežice, nemoten dostop do interneta.</p>
-------------------	--

3.4 ZAPOSLOVANJE

Zaposlovanje mladih na lokalni ravni je pomemben element strategije razvoja občine, saj je cilj obdržati mlad kader znotraj občine. Za razvoj družbe in lokalne skupnosti pa so pomembne kakovostne in trajnostne zaposlitve, ki omogočajo prihodnost mladih in družbe.

Evropa in Slovenija se v času globalne konkurenčne tekme, avtomatizacije, neugodnih demografskih procesov in globalne epidemije virusa covid-19 soočata s silami, ki pomembno preoblikujejo trg dela in delo samo. Tradicionalne oblike zaposlenosti za nedoločen čas vse bolj zamenjujejo manj gotove, fleksibilne oblike zaposlenosti, nove tehnologije ukinjajo delovna mesta in spreminjajo naravo dela, za zasedbo novo ustvarjenih delovnih mest pa je v povprečju potrebno več znanj. Slednje deloma pojasnjuje, zakaj se zvišuje starost prvega vstopa na trg dela in zakaj sam prehod traja dlje ter je bolj negotov.

Epidemija virusa covid-19 raven omenjene negotovosti še zvišuje. Najprej zato, ker ukrepi zapiranja in omejevanja aktivnosti ogrožajo mnoga delovna mesta, nato pa zaradi prilagoditev, ki majo tradicionalni koncept dela oziroma delovnega mesta. Tu velja še posebej izpostaviti vidik družbene izolacije dela od doma.

Mladi na trg dela večinoma vstopajo po končanem šolanju (če odmislimo močno razširjeno študentsko delo), večina mladih prične z aktivnim iskanjem zaposlitve po dopolnjenem dvajsetem letu starosti, še bolj izrazito pa v drugi polovici dvajsetih let.

Povzetek iz Raziskave o življenju mladih v občini Brežice 2021

V sklopu zaposlovanja se je raziskava o življenju mladih osredotočala predvsem na to kako pomembne so priložnosti, ki jih mladim ponuja občina, kraj kjer bi se želeli zaposliti, področja zaposlovanja, ki jih najbolj zanimajo ter področja, na katerih po njihovem mnenju najlažje najdejo zaposlitev v občini Brežice.

Pridobljeni podatki kažejo, da si mladi predvsem v obdobju, ko iščejo zaposlitev, le to želijo poiskati v lokalnem okolju. V prihodnje bi veljalo v večji meri ponujati in spodbujati možnosti mentoriranja, spodbud za podjetništvo ter študijskih praks. Tovrstne aktivnosti pa bi morale biti na voljo predvsem mladim med 25 in 30 let oziroma po končanem šolanju.

Mlade predvsem zanima možnosti mentoriranja na delovnem mestu, možnosti zaposlitvenih sejmov, spodbud za podjetništvo in priložnosti za študijsko prakso. Predvsem za mlade med 25 in 30 let so zanimive spodbude za podjetništvo. Zaposlitev bi mladi najraje poiskali v posavski regiji oziroma občini Brežice. Predvsem mladi, ki so v starostnem obdobju, ko iščejo zaposlitev, to želijo poiskati v lokalnem okolju. Zanimanje za področja je med mladimi razpršeno. Največ priložnosti za zaposlitev v občini Brežice prepoznajo v turizmu in gostinstvu, sledijo storitvene dejavnosti, industrija, zdravstvo in nega.

Pregled (dejanskega) stanja – kaj imamo v občini Brežice?

V občini Brežice je za spodbujanje zaposlovanja mladih na voljo tako pridobivanje posamičnih kompetenc kot tudi sofinanciranje. Gre za raznolike ukrepe, ki so prilagojeni posamezni generaciji mladih.

Pridobivanje kompetenc/dodatnih znanj:

- Študijska praksa (Občina Brežice omogoča študijsko prakso občanom občine Brežice v javnih zavodih katerih je ustanoviteljica),
- Javni razpis za razvojno izobraževalne programe (Občina Brežice omogoča sofinanciranje stroškov povezanih s študijsko prakso preko javnega razpisa),
- Financiranje predavanj in delavnic preko javnih zavodov in drugih organizacij s področja kariernega razvoja, kompetenc, podjetništva in turizma.
- Drugo:
 - Informativni dnevi v organizaciji lokalno prisotnih šol,
 - Coworking Brežice (V okviru Zavoda za podjetništvo, turizem in mladino Brežice so s 1.6.2021 pričel delovati "coworking" prostori, ki pravnim subjektom omogočajo, da si občasno ali stalno delijo prostor za delo.)

Sofinanciranje:

- Posavska štipendijska shema³
- Spodbude za podjetništvo
 - Javni razpis za sofinanciranje investicij; sofinanciranje stroškov, povezanih z udeležbo podjetnikov na sejmih za predstavitev proizvodov in storitev; subvencioniranje najemnin v starem mestnem jedru.

Predlogi mladih

Mladi bi se radi zaposlili v Občini Brežice, a izpostavljajo, da je potrebnih več delovnih mest in s tem izboljššan položaj mladih na trgu dela. V zvezi s tem so predlagali aktivnosti, npr. karierne sejme in karierna svetovanja. Problematika zaposlovanja je bila med predlogi močno zastopana.

Med izpostavljenimi predlogi so najbolj izstopali odpiranje novih delovnih mest v navezavi z razvojem podjetništva in potreb prebivalcev. Prvi iskalci zaposlitve bi ostali doma v Brežicah, zato predlagajo sofinanciranje prvega leta zaposlitve v domačem kraju, vzpodbude delodajalcem za zaposlovanje mladega, visoko izobraženega kadra. Predlagali so več možnosti za zaposlitev v turizmu in delovna mesta za nedoločen čas.

Med predlogi aktivnosti povezanih z zaposlovanjem so najbolj izstopali karierni sejmi in karierna svetovanja, usposabljanja za odpiranje podjetij.

Ugodne najemnine za podjetnike in zagon podjetništva, podpora lokalnim obrtnikom in umetnikom ter ustanovitev Start-upa, kjer bi se spodbujalo in izobraževalo mlade za podjetništvo in kamor bi se povabilo podjetnike mentorje, investitorje, politike.

Izražen je bil interes in predlog na področju študentskega dela in dijaškega dela za pridobivanje delovnih izkušenj v času študija, predvsem v javnih ustanovah.

³ Regijska štipendijska shema (RŠS) je razvojno naravnani instrument – gre za sofinanciranje kadrovske štipendije delodajalcem za dijake in študente, ki jih za opravljanje svoje dejavnosti potrebujejo in po teh poklicih izkažejo potrebo po kadrovske štipendiranju, jih v času izobraževanja vključujejo v delovni proces in po zaključku šolanja zaposlijo. Z Regijsko štipendijsko shemo spodbujamo razvoj človeških virov in gospodarstva za skladnejši razvoj regij. S svojo prisotnostjo v regijskem okolju povezujemo izobraževanje z okoljem in poklicno usmerjamo mlade za potrebe gospodarstva in družbe. S trajnim povezovanjem in odzivom mladih na okolje ter obratno usklajujemo neskladje na trgu dela in znižujemo strukturno brezposelnost. Vir: <https://www.rra-posavje.si/posavska-stipendijska-shema.html>

Cilj in ukrepi strategije na področju zaposlovanja

Temeljno izhodišče	Spodbujanje podjetništva med mladimi za zagon podjetja, mentoriranje in ustvarjanje pogojev za zagon podjetja (subvencionirane najemnine, usposabljanja).
Cilj	Oblikovane spodbude za podporo pri razvoju podjetništva in kmetijskih dejavnosti za mlade.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Oblikovane spodbude za zagon podjetništva in kmetijske dejavnosti med mladimi v obliki subvencij in ostalih podpornih aktivnosti.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Oblikovane spodbude za zagon podjetništva v obliki subvencij za mlade do konca leta 2024. Merilo 2: Oblikovan načrt za podporo mladih podjetnikov v obliki usposabljanj do konca leta 2023. Merilo 3: Vzpostavljen model mentoriranja za mlade na začetku podjetniške poti po načelu deljenja praks in medsebojne pomoči in deljenja izkušenj npr. »strici so mi pomagali in povedali«. Merilo 4: Okrepitev delovanja trenutno delujočih pisarn in določitev uradnih ur za mlade, za svetovanje mladim pri evropskih projektih in podporo pri reševanju zaposlitvenih, kariernih in podjetniških izzivov.

Temeljno izhodišče	Dijaško in študentsko delo v javnih ustanovah ter skupinska študentska dela.
Cilj	Pridobivanje izkušenj mladih skozi strokovno prakso na Občini Brežice in občinskih javnih zavodih.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Vključevanje mladih v praktična usposabljanja in prakso na Občini Brežice in občinskih zavodih za pridobivanje strokovnih izkušenj.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Pripravljen načrt izvajanja strokovne prakse za mlade na Občini Brežice in občinskih javnih zavodih ter drugih organizacijah, do konca leta 2022. Merilo 2: Pričetek izvajanja prakse mladih v letu 2023.

Temeljno izhodišče	Aktivnosti povezane z zaposlovanjem kot so karierni sejmi in karierna svetovanja, usposabljanja za odpiranje podjetij.
Cilj	Vsakoletno izvajanje podpornih dogodkov in usposabljanj za mlade podjetnike in za mlade iskalce zaposlitev.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Izvedba rednih letnih dogodkov in usposabljanj za mlade podjetnike in za zagon podjetništva ter iskalce mlade iskalce zaposlitev.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Izvedba letnega kariernega sejma za zaposlovanje. Merilo 2: Redna letna strokovna usposabljanja in dogodki za mlade podjetnike za zagon podjetništva.

3.5 IZOBRAŽEVANJE

Dostop do kakovostnega izobraževanja za vse mlade mora biti prioriteta vsake občine. Pozornost pa je potrebno nameniti tudi neformalnemu izobraževanju, ki pomembno dopolnjuje formalno izobraževanje.

Mladi se v izobraževalni sistem vključujejo zaradi pridobivanja znanja in sposobnosti, na podlagi katerih bodo lahko kasneje na trgu dela pridobili zaposlitev ter si tako zagotovili dostojen socialni in ekonomski položaj v družbi. Izobraževanje je eden izmed najpomembnejših pogojev za zaposlovanje mladih, hkrati pa izobraževanje v duhu vseživljenjskega učenja (pridobivanja raznovrstnih kompetenc) omogoča boljšo prilagodljivost mladih pogosto nepredvidljivim razmeram na trgu dela. Na ta način igra izobraževanje ključno vlogo pri osamosvajanju mladih, hkrati pa pospešuje njihov osebni razvoj in služi uresničevanju njihovih življenjskih ciljev ter učnih in raziskovalnih potencialov, njihove kreativnosti, inovativnosti in trajnostnega razvoja družbe. Za zagotavljanje slednjega pa je pomembno tudi globalno učenje, kamor se uvrščajo vsebine, kot so izobraževanje o razvoju, izobraževanje za človekove pravice, medkulturno izobraževanje, okolje in trajnostni razvoj, kultura varnosti, izobraževanje za mir in preprečevanje konfliktov, vloga civilne družbe, neenakost in drugo.

Posebej velja izpostaviti izobraževanje o trajnostnem razvoju in izobraževanje za človekove pravice. Sistematičen pristop k izobraževanju za trajnostni razvoj ima pozitivne učinke tako na doseganje trajnostnega razvoja kot na boljšo kakovost življenja mladih tudi v kasnejših obdobjih življenja. Izobraževanje za človekove pravice kot sestavni del vsakršnega formalnega in neformalnega izobraževanja je nepogrešljiv in ključen element za učinkovito in celostno promocijo človekovih pravic, ki so podlaga za strpno družbo.

Izobraževanje (formalno in neformalno) mora mladim zagotavljati širino in posledično kakovost življenja, ki ni odvisna le od zaposlitve, ampak tudi od tega, kaj posameznik v življenju počne poleg službe. Za vse to je danes izjemnega pomena tudi informacijska in digitalna pismenost, ki je za vsakega človeka čedalje večjega pomena, ne glede na poklic in službo, ki jo opravlja.

Povzetek iz Raziskave o življenju mladih v občini Brežice 2021

V sklopu izobraževanja so opredeljene priložnosti za izobraževanje v občini Brežice, pomembnost neformalnega izobraževanja, razlogi za neudeležbo v aktivnostih neformalnega izobraževanja, želena znanja in oblike neformalnega izobraževanja ter organizacije, ki jih mladi v občini Brežice prepoznajo kot tiste, ki nudijo neformalno izobraževanje.

Mladi ocenjujejo, da je dostop do neformalnega izobraževanja pomemben. Izrazili so predvsem pobude po organizaciji različnih izobraževanj. Mladi najmanj poznajo projekte mednarodne mobilnosti, neformalna izobraževanja Društva študentov Brežice ter neformalna izobraževanja Mladinskega centra Brežice. Glavni razlog, da se mladi ne udeležujejo neformalnih izobraževanj je pomanjkanje časa (predvsem velja za mlade med 18 in 24 let) pa tudi pomanjkanje informacij ter izobraževanj, ki bi jih mladi potrebovali za pridobitev znanj. Za mlade, ki štejejo med 25 in 30 let bi bila pomembna tudi organizacija izobraževanj za pridobivanje znanj, ki jih potrebujejo.

Dobra polovica anketirancev bi v okviru neformalnega izobraževanja rada pridobila znanje tujih jezikov. Okoli četrtina pa bi rada pridobila informacijska znanja iz različnih računalniških programov (28,9 %), znanja iz računovodstva, vodenja financ, podjetništva (25,7 %), timsko delo (24,1 %), veščine ročnih del (23,0 %) in kuharske veščine (22,6 %).

Glede na to, da je že v sklopu zaposlovanja veliko mladih izrazilo željo po spodbudah za podjetništvo, in da so tudi v sklopu izobraževanj izražali potrebo po informacijskih znanjih in znanjih iz računovodstva, se kaže potreba po znanjih, ki jih potrebujejo mladi podjetniki.

Največ mladih (60,6 %) meni, da Mladinski center Brežice mladim v občini Brežice nudi priložnosti za dodatno pridobivanje znanj. Na drugi strani menijo, da najmanj tovrstnih priložnosti nudi Ljudska univerza (4,8 %). Tako Mladinski center Brežice kot Ljudsko univerzo v večji meri prepoznavajo kot izvajalca izobraževanj mladi stari med 25 in 30 let. Mladi stari med 18 in 24 let pa v večji meri kot ostali dve skupini prepoznava pri organizaciji izobraževanj vlogo društev namenjenih mladim. Pod odgovorom drugo so mladi navedli še Društvo študentov Brežice, kulturna društva, oratorij ter šolo.

Pregled (dejanskega) stanja – kaj imamo v občini Brežice?

Na področju neformalnega izobraževanja, ki ga mladi izpostavljajo kot pomemben segment izobraževanja Občina Brežice sofinancira projekte mednarodne mobilnosti občank in občanov z namenom spodbujanja mobilnosti v mednarodnem prostoru. Sredstva namenja tudi pokrivanju stroškov, ki nastanejo z zagotavljanjem izvajanja obvezne študijske prakse za dijake in študente s stalnim bivališčem v občini Brežice pri organizacijah s sedežem v občini Brežice. Sofinancira udeležbo učencev in dijakov iz občine Brežice na mednarodnih tekmovanjih v znanju osnovnih in srednjih šol, za katera ne pridobijo sredstev iz drugih virov. Finančno podporo nudi tudi šolskim formalnim in neformalnim tekmovanjem.

V sklopu Mladinskega centra Brežice imajo mladi na voljo neformalna izobraževanja za pridobivanje in krepitev kompetenc. Skozi mladinsko delo pa pridobivajo izkušnje in veščine za lažjo zaposljivost.

Na področju formalnega izobraževanja so v občini prisotni naslednji sistemi, ki omogočajo pridobitev izobrazbe na več nivojih:

- Osnovna šola
 - Osnovna šola Brežice
 - Osnovna šola dr. Jožeta Toporišiča Dobova
 - Podružnica Kapele
 - Osnovna šola Bizeljsko
 - Osnovna šola Globoko
 - Osnovna šola Artiče
 - Osnovna šola Pišece
 - Osnovna šola Cerklje ob Krki
 - Osnovna šola Velika Dolina
- Srednja šola
 - Ekonomska in trgovska šola Brežice
 - Gimnazija Brežice
 - Strokovno izobraževalni center Brežice

- Višja strokovna šola, fakulteta
 - Organizacijska enota Višja strokovna šola
 - Fakulteta za turizem
- Drugo:
 - Glasbena šola Brežice
 - Ljudska univerza Krško (izvajanje programa v Občini Brežice)

Poglavje »izobraževanje« je deloma vezano tudi na »participacijo« ter »zaposlovanje«. Zato instrumenti opisani v prejšnjih poglavjih tukaj niso naštet.

Predlogi mladih

Kar nekaj predlogov je bilo vezano na področje neformalnega izobraževanja. Podobno kot pri prostem času, so bile izražene pobude predvsem po organizaciji različnih neformalnih izobraževanj. Tu zaznamo potrebo predvsem po raznolikih aktivnostih. Mladi niso enotna skupina in imajo lahko zelo različne interese. Nekateri predlogi se močno navezujejo na področje zaposlovanja, saj mladi prepoznajo potrebo po pridobivanju kompetenc za lažjo pridobitev službe ter za začetek lastne podjetniške poti.

Mladi v Brežicah prepoznajo predvsem potrebe po izobraževanjih iz tujih jezikov, dodatnih digitalnih in informacijskih znanjih ter znanja iz računovodstva, vodenja financ in podjetništva ter timskega dela. Mladim bi najbolj ustrezala oblika občasnih delavnic, ki bi potekale mesečno. Kot izvajalca neformalnih izobraževanj mladi v največji meri prepoznajo Mladinski center Brežice.

Cilj in ukrepi strategije na področju izobraževanja

Temeljno izhodišče	Več neformalnih izobraževanj usposabljanj in delavnic ter tečajev izven šolskih izobraževanj, za pridobivanje neformalnih izkušenj, za pomoč pri iskanju zaposlitve.
Cilj	Povečanje neformalnih programov za usposabljanje mladih v Mladinskem centru Brežice za mlade, za pridobitev kompetenc in krepitev veščin.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Oblikovan program neformalnih usposabljanj za mlade skozi mladinsko delo <i>pod</i> mentorstvom mladinskih delavcev Mladinskega centra Brežice.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Pripravljen načrt usposabljanj za mlade za pridobitev dodatnih znanj izven šolskih obveznosti. Merilo 2: Redni dialogi mladih z odločevalci in strokovnjaki na aktualne družbene teme izven šolskih dejavnosti. Merilo 3: Na letni ravni sprotno prilagajanje vsebin neformalnega izobraževanja za mlade in evalviranje izvedenih usposabljanj za mlade.

Temeljno izhodišče	Več sodelovanja in povezovanja med šolami v občini Brežice.
Cilj	Vzpostavitev sodelovanja med šolami v občini Brežice.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Pripravljen načrt za povezovanje in sodelovanje med osnovnimi in srednjimi šolami v Brežicah do konca leta 2022.

Merila uspešnosti	Merilo 1: Izvedene koordinacijske skupine in srečanja med srednjimi in osnovnimi šolami ter Mladinskim centrom, za povezovanje in sodelovanje ter skupno načrtovanje aktivnosti za mlade. Merilo 2: Redni skupni dogodki za mlade v občini Brežice.
-------------------	--

3.6 STANOVANJSKA POLITIKA

Izboljšanje položaja mladih lahko občina v veliki meri naslovi z učinkovito stanovanjsko politiko. Odselitev od staršev predstavlja za mlade enega ključnih prehodov v odraslost. Zapuščanje varnosti starševskega gnezda praviloma sovпада tako s prevzemanjem glavnih vlog odraslih (npr. vodenje lastnega gospodinjstva, sprejemanje finančnih odločitev) kot tudi s prevzemanje odgovornosti za svoje življenje brez rednega nadzora staršev.

V letu 2020 mladi v veliki meri ostajajo povezani z bivanjskim okoljem svojih staršev, saj jih večina pri njih biva bodisi ves čas (62,5 %) bodisi deloma ali občasno (20,4 %). Le 15,1 % mladih sploh ne živi pri starših. Način bivanja je pomembno povezan s starostjo, pri čemer je med mladimi med 25 in 29 let bistveno večji delež takih, ki ne živijo pri starših (30,9 %), kot pri starosti med 19 in 24 let (8,2 %) ali starosti med 15 in 18 let (2,1 %). Bivanje s starši je najbolj razširjeno v nižjih starostnih skupinah, saj kar 85,3 % mladih med 15 in 18 let ter 65,4 % mladih med 19 in 24 let ves čas biva s starši.

Odseljevanje od doma je med drugim pomembno povezano s stabilnim virom dohodka, pri čemer se za ta korak pogosteje odločajo zaposleni ali samozaposleni mladi oz. tisti z rednim virom dohodka bodisi svojim bodisi partnerjevim. Skladno z izsledki predhodnih raziskav se je tudi tokrat pokazalo, da se ženske odseljujejo v povprečju prej kot moški.

Kljub nizkemu deležu odseljenih mladih od izvirne družine je zaznati nekatere pomembne spremembe na tem področju. V primerjavi z letom 2010 se je namreč zmanjšal delež mladih, ki bivajo s starši ves čas, po drugi strani pa se je povečal delež tistih, ki pri starših bivajo le deloma, občasno ali sploh ne.

Povzetek iz Raziskave o življenju mladih v občini Brežice 2021

V sklopu stanovanjske politike so mladi odgovarjali na vprašanje v zvezi z zadovoljstvom bivanja v občini Brežice in sicer kakšno je stanje z njihovo nastanitvijo, kje bi radi živeli ter katere so glavne ovire, ki jim onemogočajo odselitev od staršev.

Velika večina mladih iz občine Brežice (72,5 % anketirancev) je zadovoljnih s trenutno obliko stanovanjske nastanitve. Nezadovoljnih je 9 %. Najbolj zadovoljni so s svojo nastanitvijo mladi med 13. in 17. letom starosti, medtem ko so najmanj zadovoljni mladi med 25. in 30. letom starosti.

Velika večina mladih je zadovoljna z nastanitvijo. Med nezadovoljnimi je več mladih med 25. in 30. letom. Mladi Brežičani bi najraje živeli v svojem domačem kraju (30,3 %), v svoji občini (21,5 %) ali v posavski regiji (18,6 %). Najmanj bi jih živelo v Ljubljani (5,9 %).

Ovire, ki jim onemogočajo odselitev na svoje so predvsem odsotnost redne zaposlitve (za mlade med 18 in 24 let) ter predrage cene in najemnine nepremičnin (za mlade med 18 in 30 let).

Pregled (dejanskega) stanja – kaj imamo v občini Brežice?

Občina Brežice ima aktiven sistem dodeljevanja tržnih in službenih stanovanj v najem. V pravilniku slednjega imajo prednost pri dodelitvi tržnega stanovanja v najem občani in občanke občine Brežice in mlade družine, s stalnim ali začasnim prebivališčem v občini Brežice. Tako določena ciljna skupina ima prednost pri dodelitvi tržnega stanovanja v najem, če je udeležencev javnega razpisa več, kot je razpoložljivih stanovanj.

V letu 2010 je bil sprejet tudi Stanovanjski program občine Brežice, ki mladih (razen v definiciji mladih družin) posebej ne izpostavlja.

Predlogi mladih

Podobno kot področje »zaposlovanje«, se je tudi področje stanovanj izkazalo za področje, kjer imajo mladi kar nekaj predlogov. Na področju reševanja stanovanjskega izziva so mladi predlagali nižje cene najemnin in potrebo po izgradnji novih stanovanj, tudi neprofitnih ter spodbude za mlade družine.

Cilj in ukrepi strategije na področju stanovanjske politike

Temeljno izhodišče	Spodbude za mlade in mlade družine v obliki subvencij za najemniška stanovanja.
Cilj	Ustvarjanje pogojev za mlade in mlade družine za rešitev stanovanjskega problema.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Priprava načrta za reševanje stanovanjskih izzivov za mlade v obliki povečanja kvot občinskih stanovanj za mlade.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Odkup stanovanjskih enot ali obnova že obstoječih stanovanjskih enot za mlade do leta 2025. Merilo 2: V razpise za najemniška občinska stanovanja za mlade umestiti spodbude pri pridobivanju dodatnih točk za angažirane mlade v prostovoljnih aktivnostih. Merilo 3: Okrepitev svetovalno-podporne vloge za svetovanje mladim pri reševanju stanovanjskih izzivov ter povečanje informiranja mladih o obstoječih razpisih.

3.7 MOBILNOST, PROSTI ČAS IN DRUŽBENO-KULTURNE DEJAVNOSTI

V Strategiji za mlade v Občini Brežice 2022-2022 je mobilnost opredeljena tako z vidika mednarodne mobilnosti kot mobilnosti, ki je vezana na infrastrukturo v lokalni skupnosti.

Mobilnost je postala temeljni del globalne družbene realnosti, še posebej ko govorimo o mlajših delih populacije, ki se bodisi še izobražujejo bodisi konkretnije prehajajo na trg dela. Za družbo je mobilnost njen izraz, rezultat in gorivo hkrati, pri čemer se mobilnost ljudi neredko obravnava z vidika pozitivnih učinkov, ki naj bi jih imela na blaginjo posameznika in družbe kot celote, pogosto pa tudi kot nekaj negativnega. Mobilnost po večini razumemo kot dejavnost z dobrimi vplivi na dobrobit posameznika in družbe kot celote, na kar je v prejšnjem desetletju poleg raziskave *Mladina 2010* opozorila tudi raziskava *Mladina 2013* (oziroma *Slovenian Youth 2013*) (Flere idr., 2013). O učinku mobilnosti na blaginjo družbe je govora v različnih poročilih, ki jih izdajajo evropske in hkrati slovenske institucije. Tako je na primer v Resoluciji o Nacionalnem programu za mladino (2013– 2022) zapisano: »V današnjem svetu intenzivnih procesov globalizacije postaja mobilnost eno izmed področij, ki jih močno podpira tudi Evropska unija z zaščito neoviranega pretoka delavcev znotraj meja EU.«

Mobilnost mladih opredeljujemo kot mednarodno mobilnost mladih in po večini se jo povezuje z globalno (gospodarsko) konkurenčnostjo Evrope kot celote (CEC, 2009), na njen širši pomen pa najbolje kaže uvodni del poročila Evropske komisije *Youth on the Move* (2010: 3), ki pravi, da je: »eden od glavnih ciljev Evropske unije pametna, inkluzivna in trajnostna rast, uresničitev tega cilja pa je odvisna od mladih, katerih potencial je mogoče izkoristiti le ob kakovostnem izobraževanju, vključujočem trgu dela in njihovi večji mobilnosti.«

Prostočasne ter družbeno-kulturne dejavnosti so tisti segment življenja, ki vsem generacijam (tudi mladim) dajejo dodano vrednost. Omogoča njihov osebni razvoj, dviguje zadovoljstvo prisotnosti v določeni skupnosti (tudi lokalni) ter zvišuje aktivno participacijo. Posamezniki, ki imajo na razpolago dovolj omenjenih dejavnosti in ki se v njih tudi udeležujejo so po raziskavah bolj zadovoljni. Imeti zadovoljne občane pa je nedvomno cilj vsake občine.

Povzetek iz Raziskave o življenju mladih v občini Brežice 2021

V sklopu mobilnost, prosti čas in družbeno-kulturne dejavnosti so mladi odgovarjali na zastavljeno vprašanje glede najpogostejših oblik prevoza, o njihovi oceni priložnosti za trajnostno mobilnost v občini Brežice, o dostopu do storitev, udeležbi na dogodkih ter katerih dogodkov manjka.

Anketiranci za mobilnost znotraj občine najpogosteje uporabijo avtomobil (44,5 %), najmanjkrat pa si prevoz delijo z drugimi sovrstniki (1,8 %) oziroma uporabijo javni prevoz (6,0 %).

Javni prevoz ter uporabo koles bi tako veljalo bolj spodbujati tudi med mladimi starimi med 25 in 30 let. Hkrati pa preseneča na splošno nizek delež uporabe javnega prevoza med mladimi.

Največ priložnosti za trajnostne mobilnosti znotraj občine vidijo anketiranci pri izposoji koles Bržkolo. Zgolj dobrih 5 % ocenjuje projekt izposoje koles kot slab. Kot najslabše ocenjujejo urejenost kolesarskih poti, čeprav se tudi tu več kot 60 % anketirancev strinja, da so dobre, jih več kot 17 % ocenjuje za slabe.

Podatki iz Raziskave o življenju mladih v občini Brežice 2021 kažejo, da se več kot polovica anketirancev (51,5 %) v občini Brežice udeležuje koncertov. Temu sledijo kulturne prireditve (33,3 %), gledališče in

kino (28,0 %) ter gledanje športnih prireditev (27,2 %). Športnih prireditev kot aktivni udeleženec ter predstav v gledališču in kinu se udeležujejo v večji meri mladi med 13 in 17 let. Koncertov se bolj udeležujejo mladi med 18 in 30 let. Dekleta se v večji meri udeležujejo kulturnih prireditev, koncertov ter predstav v gledališču in kinu, medtem ko so fantje v večji meri aktivni in pasivni udeleženci športnih prireditev. Pod odgovorom drugo so mladi navedli: festivali, aktivna udeležba na glasbeni prireditvi in maša. Nekaj pa jih je odgovorilo, da se dogodkov ne udeležujejo.

Pregled (dejanskega) stanja – kaj imamo v občini Brežice?

Dejansko stanje je v nadaljevanju opisano po posamičnih področjih.

1. Mobilnost

Lokalna mobilnost

Občina je v letu 2017 izdelala prvo celostno prometno strategijo (CPS), ki temelji na pospeševanju trajnostne mobilnosti, se pravi hoje, kolesarjenja in javnega potniškega prometa, zaradi česar je bil že uveden tudi mestni potniški promet, javni avtomatiziran sistem izposoje koles Bržkolo, zgrajenih več pločnikov in večnamenskih in kolesarskih poti...).

Občina ima ustanovljen Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki na OŠ ravni izvaja aktivnosti za kolesarjenje (»kaj več o prometu« in pomoč raznimi gradivi za OŠ, kolesarskimi poligoni), organizira tudi akcije za motoriste. Zagotovljena je tudi osvetljenost za pešce.

Mednarodna mobilnost

V občini Brežice pod okriljem Mladinskega centra Brežice izvajajo projekte evropske mednarodne mobilnosti v sklopu programa Erasmus+. Občina Brežice preko javnega razpisa RIP finančno podpira udeležbo na tekmovanjih v tujini in mednarodnih izmenjavah. V sklopu formalnega izobraževanja se izvaja pobratenje šol (OŠ Brežice – OŠ Dobruška (Češka))

2. Prosti čas

- Družbeno-kulturne dejavnosti

- ZPTM (Mladinski center Brežice in Večgeneracijski center Brežice)
- Knjižnica
- Posavski muzej Brežice
- JSKD Brežice
- Društvo študentov Brežice
- Druga društva
- Kino
- Glasbena vadnica

- Šport

- Športne površine
 - V upravljanju občine: Skate park, pump track, fitness na prostem, športne dvorane, otroška in športna igrišča, vodni športu
 - Drugo: Terme Dobova, Čatež
- Vsebine športa
 - Športna društva, Športna zveza Brežice, Zavod za šport Brežice

Predlogi mladih

Na področju mobilnosti so mladi izpostavili predvsem predloge povezane s kolesarskimi potmi ter javnim prevozom.

Veliko predlogov mladih se je nanašalo na področje športa, kjer so izpostavili predvsem gibanje kot pomemben del zdravega načina življenja. Na tem področju so bili predlogi povezani tako z organizacijo več športnih dejavnosti tudi tekmovalne narave, kot z izgradnjo in postavitvijo dodatne športne infrastrukture in cenejši najemi dvoran za rekreativne športe.

Na področju družbeno–kulturne dejavnosti so izpostavili željo po brezplačnih dogodkih. Pogosto je bila izražena tudi potreba po prostorih, ki bi bili namenjeni mladim za preživljanje skupnega časa, na primer nekakšna igralnica, poseben prostor, brezplačen zunanji prostor za mlade. Veliko jih izraža željo po druženju. Zdi se, da bi se mladi radi družili pa nimajo prostora, priložnosti, mogoče celo znancev, s katerimi bi se družili. Nekateri so konkretno izrazili, da jih moti, ker mladi preveč uporabljajo telefon in se premalo družijo z vrstniki zunaj.

Cilj in ukrepi strategije na področju mobilnosti, prostočasnih ter kulturno – družabnih aktivnosti

Temeljno izhodišče	Izboljšanje javnega prevoza.
Cilj	Izboljšanje stanja na področju dostopnosti do javnega prevoza.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Pregled stanja uporabnosti in delovanja javnega prevoza do konca leta 2023.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Izboljšana dostopnost do javnega prevoza v sodelovanju z javnimi prevozniki do konca leta 2023.

Temeljno izhodišče	Ureditev kolesarskih poti in cestne infrastrukture.
Cilj	Urejene kolesarske poti na območjih, kjer jih trenutno ni.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Izgradnja novih kolesarskih poti in ureditev že obstoječih do leta 2027.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Pregled stanja kolesarskih poti za izboljšanje kolesarske infrastrukture. Merilo 2: Priprava načrta za izgradnjo in ureditev kolesarskih poti do leta 2027.

Temeljno izhodišče	Kulturno-družabni in izobraževalni dogodki samo za mlade, ki jih organizirajo mladi za mlade.
Cilj	Ciljno usmerjeni kulturno-družabni in izobraževalni dogodki za mlade, ki jih organizirajo mladi.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Priprava letnih kulturno-družabnih in izobraževalnih programov za mlade do konca leta, za prihodnje leto.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Vključeni mladi v pripravo in izvedbo kulturno-družabnega programa za mlade. Merilo 2: Vključeni mladi v pripravo in izvedbo izobraževalnih dogodkov, usposabljanj in delavnic, s poudarkom na izvedbi na prostem in v naravi ter boju s podnebnimi spremembami in zmanjševanju odpadkov.

	<p>Merilo 3: Izvedeni projekti in aktivnosti mednarodne mobilnosti, ki jih načrtujejo in izvajajo mladi pod mentorstvom mladinskega dela.</p> <p>Merilo 4: Redna evalvacija programov za mlade z mladimi in načrtovanje za prihodnje leto.</p> <p>Merilo 5: Zaposlitev osebe za koordinacijo in promocijo kulturno-družabnih dogodkov in izobraževanj.</p>
--	--

Temeljno izhodišče	Imeti prostor za mlade, preureditev zapuščenih prostorov v mestu.
Cilj	Ureditev namenskega prostora za mlade in spodbujanje uporabe že obstoječih prostorov za mladinske aktivnosti.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Prostor za mlade, za aktivno preživljanje prostega časa, s poudarkom na družabnih in izobraževalnih dogodkih.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Namensko urejen prostor, ki ga upravljajo mladi pod mentorstvom mladinskega delavca.

Temeljno izhodišče	Športni dogodki tekmovalne narave.
Cilj	Načrtovanje in izvedba letnega športnega dogodka za mlade.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Izvedba vsakoletnega športnega dogodka za mlade tekmovalne narave v organizaciji mladih.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Skupna organizacija in izvedba letnega športnega dogodka za mlade pod mentorstvom in v sodelovanju z akterji na področju športnih dejavnosti.

Temeljno izhodišče	Ureditev parkov in rekreacijskih področij v notranjih in zunanjih prostorih.
Cilj	Urejene zunanje in notranje površine za aktivno rekreacijsko preživljanje prostega časa.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Priprava načrta za oživitev že obstoječih prostorov za rekreacijo in rekreativno športno udejstvovanje do konca leta 2024. Ukrep 2: Več promocije in informiranja o možnostih uporabe zunanjih površin v občini Brežice.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Izvedba načrta za oživitev prostorov za rekreacijo in povečana ponudba za rekreacijo in športno udejstvovanje do leta 2025. <i>Merilo 2:</i> Okrepljeno informiranje o že obstoječih zunanjih površinah za rekreativno športno udejstvovanje in aktivno preživljanje prostega časa v naravi.

3.8 ZDRAVSTVO IN SOCIALA

Zadnja leta se povečuje obseg težav v duševnem zdravju, še posebej pri mladih, zaradi česar morajo imeti mladi dostop do zdravstvenih in socialnih storitev, ki bodo temeljile na celostni obravnavi in povezovali različne deležnike v lokalni skupnosti.

Dobro zdravje vpliva na kakovost življenja in pričakovano življenjsko dobo, prispeva pa tudi k osebnemu počutju (fizičnemu/duševnemu/čustvenemu) in samozavesti. Zdravi mladi so bolj uspešni v procesu izobraževanja in na delovnem mestu, naložbe in ohranjanje zdravja mladih pomembno zmanjšujejo pritisk na nacionalne zdravstvene sisteme in proračun ter pozitivno prispevajo k trgu dela (EU Youth Report, 2015).

Zdravje je seveda pomembno tudi (mladim) posameznikom. V raziskavi *Mladina 2010* (Lavrič idr., 2010) je zdravje izkazovalo najvišjo pomembnost med štirinajstimi vrednotami – 95 odstotkov mladih je dejalo, da je zdravje za njih pomembno oziroma zelo pomembno. Podatki Evropskega statističnega urada sicer kažejo, da evropski mladi (15–29) svoje zdravje po večini ocenjujejo kot (zelo) dobro – takšnega mnenja je okoli 90 odstotkov mladih. Ti podatki še kažejo, da je omenjena ocena znotraj skupine mladih longitudinalno relativno stabilna (ocena se giblje okoli 90 % vse od leta prvega merjenja, tj. 2005), da pa pada s starostjo respondentov.

Povzetek iz Raziskave o življenju mladih v občini Brežice 2021

V sklopu zdravstvo in sociala so mladi ocenjevali svoje zdravstveno stanje ter na kakšen način se najpogosteje ukvarjajo s športnimi dejavnostmi. Večina mladih (82,2 %) svoje zdravje ocenjuje kot dobro oziroma zelo dobro. 2 % ga ocenjujeta kot slabo oziroma zelo slabo. Mladi so navedli naslednje odgovore povezane z zelo slabim počutjem: pomanjkanje energije, invalidska upokojenost, več stalnih bolezni, slaba prehrana in premalo rekreacije, slab imunski sistem, vrtoglavice.

Na splošno se mladi v občini Brežice počutijo bolj zdrave v primerjavi s splošno populacijo prebivalcev Slovenije (SJM 2020/1), kjer je le 19 % anketirancev svoje zdravje ocenilo kot zelo dobro. Zelo podobno kot mladi iz občine Brežice se glede zdravja počutijo tudi mladi prebivalci Slovenije na splošno. Le da jih nekoliko več izraža, da se počutijo dobro in slabo ter nekoliko manj zadovoljivo.

Mladi Brežičani se največkrat poslužujejo samostojne rekreacije na prostem (62,7 %) kar predvsem velja za mlade med 25. in 30. letom ter dekleta. Mladi med 13 in 17 letom pa se v izrazito večji meri rekreirajo v okviru športnih klubov. Nekaj je takšnih (5,4 %), ki se športno ne udeležujejo.

Pregled (dejanskega) stanja – kaj imamo v občini Brežice?

Občina Brežice na področju zdravstva in sociale v sklopu projekta Stavi na zdravje izvaja delavnice za mlade in načrtuje podobne projekte tudi v prihodnje.

V občini pod okriljem Zdravstvenega doma Brežice deluje Center za krepitev zdravja, ki sicer programov nima opredeljenih glede na ciljne publike, a se lahko mladi kot ciljna skupina najdejo ter pridružijo večim programom.

V sklopu javnega razpisa za mlade, ki ga letno objavlja Občina Brežice, je opredeljeno tudi izvajanje delavnic veznih na psihosocialno pomoč, delavnice samopomoči (za dušo, telo in um), ozaveščanje o psihoaktivnih substancah.

Predlogi mladih

Mladi v Brežicah so izpostavili problematiko, povezano z zasvojenostjo z drogami. Tega si želijo v občini čim manj ter strožji nadzor nad mladimi, ki uživajo droge in alkohol. Na področju sociale se kaže finančna stiska ter potreba po psihični podpori nekaterim mladim.

Izpostavili so, da gre za pomanjkanje promocije zdravega načina življenja. Izpostavljena je bila tudi problematika slabega dostopa do splošnih zdravnikov in zobozdravnikov, zato si želijo več le-teh.

Na področju sociale se kaže finančna stiska ter potreba po psihični podpori. V nekaterih odgovorih je bilo moč zaznati izrazito stisko mladih. Tako je bil med predlogi tudi spodbujanje volje za življenje, podpora mladim iz LGBTQ+ skupnosti, podpora mladim z duševnimi boleznimi in stiskami.

Cilj in ukrepi strategije na področju zdravstva in sociale

Temeljno izhodišče	Podpora mladim v duševnih in osebnih stiskah.
Cilj	Povečana podpora mladim v duševnih in osebnih stiskah skozi ciljno usmerjene aktivnosti, ob podpori strokovnjakov.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Vključevanje mladih v aktivnosti neformalnega izobraževanja za večjo socialno vključenost in preprečevanje osebnih in duševnih stisk mladih.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Do konca leta 2022 vzpostavljen model povezovanja in sodelovanja akterjev formalnega in neformalnega dela izobraževanja ter strokovnega zdravstvena dela, za izvajanje aktivnosti za večjo socialno vključenost mladih. Merilo 2: Čim večjemu številu mladih omogočiti možnost »presejalnih testov« v sklopu rednega izobraževanja, pri čemer se ne dela jasnih razlik in se mladih v stiskah ne izključuje. Merilo 3: Redno izvajanje preventivnih delavnic in dogodkov za mlade v neformalnih in neinstucionaliziranih okoljih ob podpori strokovnjakov. Merilo 4: Organizacija razprav na tematike duševnih in osebnih stisk mladih.

Temeljno izhodišče	Promocija zdravega načina življenja.
Cilj	Povečati aktivacijo mladih, ki krepi njihov življenjski stil.
Način uresničevanja	Ukrep 1: Organizacija in izvajanje delavnic ter aktivnosti, ki spodbujajo zdrave življenjske navade.
Merila uspešnosti	Merilo 1: Pregled stanja izvedenih delavnic (in udeležbe), priprava načrta izvajanja delavnic in aktivnosti (zdravi dnevi, preventivne delavnice PAS) do leta 2024.

4. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE URESNIČEVANJA STRATEGIJE

Strategije se bo izvrševala v skladu z Izvedbenim načrt strategije za mlade 2022 – 2030, ki bo sprejet v roku 6 mesecev od sprejema strategije. Namen izvedbenega načrta je predvidevati proces izvajanja strategije in razporeditev zadolžitev izvajanja ukrepov. Omeniti gre, da že obstaja praksa priprave Letnega programa s področja mladine občine Brežice, ki je v domeni Strokovnega sveta za mladino.

Letni program na področju mladine se vsako leto pripravlja na podlagi Pravilnika o izboru in sofinanciranju programov in projektov v Občini Brežice (Uradni list RS, št. 69/16) na osnovi katerega se izvajajo določeni javni razpisi v pristojnosti Občine Brežice. V skladu s pravilnikom župan imenuje strokovni svet, ki je zadolžen za pripravo letnega programa. Svet sestavljajo 3 predstavniki zainteresirane javnosti s področja mladine, predstavnik Mladinskega centra Brežice in predstavnik Občine, ki pokriva področje mladinskega dela.

Letni program opredeljuje vsebine na področju mladine, ki so financirane iz občinskega proračuna, obseg in vrsto dejavnosti, ki se sofinancira pri posameznih programih, nenazadnje pa določa upravičence za posamezne vsebine in predviden delež sredstev proračuna za posamezne vsebine.

Dotika se le dela programa Občine Brežice, ki je neposredno vezan izključno na ciljno skupino mladih in izvajanje programov za mlade in z mladimi. Zavedati se moramo, da se ciljna skupina mladih pojavlja tudi na drugih področjih dela Občine, predvsem na področju primarnega, sekundarnega in terciarnega izobraževanja, športa in prostočasnih aktivnosti, programov v kulturi, pospeševanja in podpore gospodarski dejavnosti, socialnega varstva ter ostalih.

Letni program se potrjuje vsako leto, daje podlago Javnemu razpisu za sofinanciranje projektov na področju mladine, ki je namenjen projektom za mlade in z mladimi med 13. in 30. letom, in sicer na področjih avtonomije mladih, neformalnega učenja, usposabljanja in večanja kompetenc mladih, dostopa mladih do trga dela in razvija podjetnosti mladih, skrbi za mlade z manj priložnostmi, prostovoljstva, solidarnosti in medgeneracijskega sodelovanja, mobilnosti mladih in mednarodnega povezovanja, dostopa mladih do kulturnih dobrin in spodbujanja ustvarjalnosti in inovativnosti ter sodelovanja mladih pri upravljanju javnih zadev v družbi.

Ukrepi strategije se evalvirajo na podlagi izvedbenega načrta letno na občinski ravni, s strani Strokovnega sveta za mladino in so del letnega programa za mladino. Izvajanje ukrepov Strategije za mlade se predstavi Svetu mladih vsaj enkrat letno in se o tem poroča na občinskem svetu.

Za izvajanje ukrepov Strategije za mlade v občini Brežice 2022 – 2030 so zadolženi področni uradi Občine Brežice in javni zavodi, katerih ustanoviteljica je Občina Brežice v sodelovanju z ostalimi prepoznanimi deležniki, ki so opredeljeni v Izvedbenem načrtu strategije za mlade 2022 – 2030.

5. ZAKLJUČEK

Mladinsko delo in aktivno udejstvovanje mladih sta povezovalna člena med mladimi, lokalno skupnostjo in širšo družbo, udejstvovanje v njem pa prinaša široko paleto pozitivnih učinkov, tako za posameznika kot za njegovo socialno okolje.

Lokalno mladinsko delo ponuja širok spekter aktivnosti, kot so:

- povezane s športom in kulturo,
- povezane z osebnim, socialnim in duhovnim razvojem,
- aktivnosti, ki še na druge načine spodbujajo ustvarjalnost, inovativnost, podjetnost, angažiranost.

Mladi so v sklopu Raziskave o življenju mladih v občini Brežice 2021 na podlagi ankete imeli možnost podaje dodatnih predlogov za izboljšanje položaja mladih v občini.

Na vprašanje o predlogih za izboljšanje položaja mladih v prihodnje v občini Brežice je odgovorilo 328 mladih, vendar vsi niso podali konkretnega predloga. Osemnajst anketirancev je le zapisalo, da predloga nimajo oziroma so z vsem zadovoljni. Preostalih 310 odgovorov smo analizirali s kvalitativno analizo. Predlogi temeljijo na pogostosti predloga, saj bi težko iz tega sklepali, da to velja za določen delež populacije mladih v občini Brežice. Namesto tega smo se osredotočili na raznolikost predlogov.

Nekateri predlogi bi lahko sodili tudi v več različnih spodnjih kategorij, zato je potrebno predloge razumeti kot povezane in dopolnjujoče. Glede na to, da je že kvantitativna analiza pokazala na razlike med različnimi starostnimi skupinami in tudi med spoloma, je potrebno poudariti, da mladi niso enotna skupina z enakimi potrebami in željami. Tudi iz kvalitativnih odgovorov se da razbrati, da si želijo druženja in prostor, kjer bi se lahko družili predvsem z mladimi podobne starosti. Poudarili bi tudi, da nekateri predlogi segajo preko pristojnosti občine in jih lokalna raven težko sama upošteva in izpolni.

Mladi skozi udeležbo v mladinskem delu dobijo spodbudo, da sprejmejo pozitivne odločitve za svoj osebni razvoj, kot tudi za pozitivni razvoj družbe, take odločitve pa pozitivno vplivajo na razvoj lokalne skupnosti. Ključnega pomena je, da se lokalni odločevalci tega zavedajo, jih aktivno vključujejo hkrati pa ustvarjajo ter nudijo podporne mehanizme. Glede na dejstvo, da so mladi najbolj spreminjajoča se generacija glede potreb in hkrati zavedanja, kako hitro se trendi danes spreminjajo, je potrebno biti pozoren tudi na morebitne potrebe po spremembi in prilagoditvi zadanih ciljev.

6. VIRI IN LITERATURA

- Raziskava Mladina 2020, Položaj mladih v Sloveniji; Izdajatelj Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport; Urad RS za mladino, Ljubljana 2021
- Raziskava o življenju mladih v občini Brežice 2021
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda ZPTM
- Resolucija o nacionalnem programu za mladino 2013–2022 (ReNPM13–22)
- Ranc, Igor, ur. 2012. Lokalna mladinska politika. Ljubljana: Zveza ŠKIS; Ajdovščina: Mladinski svet.
- Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (ZJIMS) (Uradni list RS, št. 42/2010)
- Spletni viri:
 - o MOVIT; www.movit.si
 - o Statistični urad Republike Slovenije; www.surs.si
 - o Mladinska mreža MaMa; www.mreza-mama.si

7. DODATEK – OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV

- »mladi« so mladostniki in mlade odrasle osebe obeh spolov, stari od 15. do dopolnjenega 29. leta;
- »mladinski sektor« so področja, kjer poteka proces oblikovanja in uresničevanja mladinskih politik in mladinsko delo in so opredeljena v 4. členu tega zakona;
- »mladinsko delo« je organizirana in ciljno usmerjena oblika delovanja mladih in za mlade, v okviru katere mladi na podlagi lastnih prizadevanj prispevajo k lastnemu vključevanju v družbo, krepijo svoje kompetence ter prispevajo k razvoju skupnosti. Izvajanje različnih oblik mladinskega dela temelji na prostovoljnem sodelovanju mladih ne glede na njihove interesne, kulturne, nazorske ali politične usmeritve;
- »mladinska politika« je usklajen nabor ukrepov različnih sektorskih javnih politik z namenom spodbujanja in lajšanja integracije mladih v ekonomsko, kulturno in politično življenje skupnosti in ustreznih podpornih mehanizmov za razvoj mladinskega dela ter delovanja mladinskih organizacij, ki poteka v sodelovanju z avtonomnimi in demokratičnimi reprezentativnimi predstavniki mladinskih organizacij ter strokovnimi in drugimi organizacijami;
- »organizacija v mladinskem sektorju« je subjekt, ki deluje v mladinskem sektorju, in je organizirana kot mladinska organizacija ali organizacija za mlade ali mladinski svet;
- »mladinska organizacija« je avtonomno demokratično prostovoljno samostojno združenje mladih, ki s svojim delovanjem omogoča mladim pridobivanje načrtnih učnih izkušenj, oblikovanje in izražanje njihovih stališč ter izvajanje dejavnosti v skladu z njihovo interesno, kulturno, nazorsko ali politično usmeritvijo ter je organizirana kot samostojna pravna oseba, in sicer kot društvo ali zveza društev ali kot sestavni del druge pravne osebe, in sicer društva, zveze društev, sindikata ali politične stranke, s tem, da ji je v temeljnem aktu te pravne osebe zagotovljena avtonomija delovanja v mladinskem sektorju;
- »organizacija za mlade« je pravna oseba, ki izvaja programe za mlade, vendar ni mladinska organizacija, in je organizirana kot zavod, ustanova ali zadruga;
- »strukturirani dialog« je odprt, pregleden, dolgoročen, nenehen in sistematičen dialog med mladimi in nosilci oblasti na državni in lokalni ravni v mladinskem sektorju;
- »mladinska infrastruktura« je fizični prostor (zemljišče ali stavba oziroma del stavbe), namenjen predvsem mladim, za izvajanje mladinskega dela;
- »mladinski program« je skupek dejavnosti, ki ga izvaja mladinska organizacija, in poteka med vrstniki nepretrgoma skozi večji del leta ter vključuje večje število izvajalcev in aktivnih udeležencev;
- »program za mlade« je program ukrepov v mladinskem sektorju, ki ga izvajajo organizacije za mlade, z namenom zagotavljanja boljših pogojev za življenje, delovanje in organiziranost mladih, ter poteka nepretrgano skozi večji del leta in vključuje večje število aktivnih udeležencev.

Raziskava o življenju mladih v občini Brežice

Meta Novak¹, Miha Zimšek²

Ljubljana, 2021

¹ Doc. dr. Meta Novak, raziskovalka na Fakulteti za družbene vede, Univerza v Ljubljani.

² Miha Zimšek, raziskovalec na Fakulteti za družbene vede, Univerza v Ljubljani.

KAZALO

1	UVOD	8
2	ŽIVLJENJE MLADIH V OBČINI BREŽICE.....	9
2.1	DEMOGRAFIJA	9
2.2	PARTICIPACIJA.....	13
2.3	MLADINSKO ORGANIZIRANJE	27
2.4	INFORMIRANJE	35
2.5	ZAPOSLOVANJE	42
2.6	IZOBRAŽEVANJE	54
2.7	STANOVANJSKA POLITIKA	65
2.8	MOBILNOST, PROSTI ČAS IN DRUŽBENO-KULTURNE DEJAVNOSTI	72
2.9	ZDRAVSTVO IN SOCIALA.....	80
3	PREDLOGI MLADIH	84
4	ZAKLJUČEK	95
5	VIRI	98
	PRILOGE	99
	<i>PRILOGA A: Vprašalnik.....</i>	<i>99</i>
	<i>PRILOGA B: Izbrane tabele in grafi</i>	<i>115</i>

KAZALO TABEL

Tabela 1: Stalno prebivališče anketirancev	9
Tabela 2: Starostne skupine anketirancev	10
Tabela 3: Spol anketirancev	10
Tabela 4: Možnosti za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni.....	13
Tabela 5: Možnosti za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni glede na starostno skupino.....	14
Tabela 6: Možnosti za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni glede na spol	14
Tabela 7: Glavna motivacija za sodelovanje v različnih priložnostih v okviru občine.....	17
Tabela 8: Glavna motivacija za sodelovanje v različnih priložnostih v okviru občine po starostnih skupinah	18
Tabela 9: Vloga pri sodelovanju v različnih priložnostih v okviru občine	18
Tabela 10: Vloga pri sodelovanju v različnih priložnostih v okviru občine po starostnih skupinah	19
Tabela 11: Razlog za nesodelovanje v različnih priložnostih v okviru občine.....	20
Tabela 12: Razlog za nesodelovanje v različnih priložnostih v okviru občine glede na starostno skupino	21
Tabela 13: Razlog za nesodelovanje v različnih priložnostih v okviru občine glede na spol....	22
Tabela 14: Prispevanje k izboljšanju položaja mladih v občini.....	23
Tabela 15: Prispevanje k izboljšanju položaja mladih v občini glede na starostne skupine	24
Tabela 16: Prispevanje k izboljšanju položaja mladih v občini.....	24
Tabela 17: Preživljanje prostega časa – kje.....	27
Tabela 18: Preživljanje prostega časa – kje po starostnih skupinah	28
Tabela 19: Preživljanje prostega časa – kje po spolu	29
Tabela 20: Preživljanje prostega časa – s kom	30
Tabela 21: Preživljanje prostega časa – s kom glede na starostno skupino	31
Tabela 22: Preživljanje prostega časa – s kom glede na spol.....	31

Tabela 23: Udeležba na dejavnostih mladinskega centra.....	33
Tabela 24: Udeležba na dejavnostih mladinskega centra glede na starostne skupine	33
Tabela 25: Udeležba na dejavnostih mladinskega centra glede na spol	34
Tabela 26: Iskanje novih informacij.....	35
Tabela 27: Iskanje novih informacij glede na starostno skupino	36
Tabela 28: Iskanje novih informacij glede na spol	37
Tabela 29: Zadovoljstvo z informacijami za mlade, ki so na voljo	38
Tabela 30: Zadovoljstvo z informacijami za mlade, ki so na voljo glede na starostno skupino	38
Tabela 31: Področja, o katerih bi si želeli biti mladi bolj informirani.....	39
Tabela 32: Področja, o katerih bi si želeli biti mladi bolj informirani glede na starostno skupino	40
Tabela 33: Področja, o katerih bi si želeli biti mladi bolj informirani glede na spol	41
Tabela 34: Priložnosti za mlade v občini Brežice.....	42
Tabela 35: Priložnosti za mlade v občini Brežice (povprečne vrednosti).....	44
Tabela 36: Priložnosti za mlade v občini Brežice (povprečne vrednosti) glede na starost	45
Tabela 37: Priložnosti za mlade v občini Brežice (povprečne vrednosti) glede na spol	45
Tabela 38: Zaželen kraj zaposlitve.....	46
Tabela 39: Zaželen kraj zaposlitve glede na starostno skupino	47
Tabela 40: Področja zanimanja mladih	47
Tabela 41: Področja zanimanja mladih glede na starostne skupine.....	49
Tabela 42: Področja zanimanja mladih glede na spol	49
Tabela 43: Možnosti za zaposlovanje mladih v občini Brežice.....	52
Tabela 44: Možnosti za zaposlovanje mladih v občini Brežice glede na starostno skupino....	52
Tabela 45: Možnosti za zaposlovanje mladih v občini Brežice glede na spol	53
Tabela 46: Priložnosti za izobraževanje v občini Brežice	54
Tabela 47: Priložnosti za izobraževanje v občini Brežice glede na starostno skupino.....	55
Tabela 48: Pomembnost neformalnega izobraževanja za mlade	56
Tabela 49: Razlog za neudeleževanje neformalnih izobraževanj.....	57

Tabela 50: Razlog za neudeleževanje neformalnih izobraževanj po starostni skupini.....	58
Tabela 51: Želena znanja in veščine v okviru neformalnega izobraževanja	60
Tabela 52: Želena znanja in veščine v okviru neformalnega izobraževanja po starostni skupini	61
Tabela 53: Oblika neformalnega izobraževanja	61
Tabela 54: Oblika neformalnega izobraževanja glede na starostno skupino	62
Tabela 55: Organizacije, ki mladim v občini Brežice nudijo priložnosti za dodatno pridobivanje znanj	63
Tabela 56: Organizacije, ki mladim v občini Brežice nudijo priložnosti za dodatno pridobivanje znanj glede na starostne skupine.....	63
Tabela 57: Zadovoljstvo s trenutno obliko stanovanjske nastanitve.....	65
Tabela 58: Zadovoljstvo s trenutno obliko stanovanjske nastanitve glede na starostno skupino	65
Tabela 59: Kje bi mladi najraje živeli	66
Tabela 60: Kje bi mladi najraje živeli glede na starostne skupine.....	67
Tabela 61: Kje bi mladi najraje živeli glede na spol.....	67
Tabela 62: Ovire pri odselitvi na svoje	68
Tabela 63: Ovire pri odselitvi na svoje glede na starost	69
Tabela 64: Ovire pri odselitvi na svoje glede na spol.....	70
Tabela 65: Najpogostejša oblika mobilnosti	72
Tabela 66: Najpogostejša oblika mobilnosti glede na starostno skupino.....	72
Tabela 67: Priložnosti trajnostne mobilnosti znotraj občine	73
Tabela 68: Dostop do storitev zaradi neustreznega prevoza.....	74
Tabela 69: Dostop do storitev zaradi neustreznega prevoza, povprečne vrednosti glede na starostne skupine	75
Tabela 70: Udeležba na dogodkih v občini Brežice	75
Tabela 71: Udeležba na dogodkih v občini Brežice glede na starostno skupino	76
Tabela 72: Udeležba na dogodkih v občini Brežice glede na spol.....	76
Tabela 73: Katerih dogodkov v občini Brežice manjka?.....	77

Tabela 74: Katerih dogodkov v občini Brežice manjka glede na starostne skupine	78
Tabela 75: Ocena zdravja	80
Tabela 76: Ocena zdravja, povprečne vrednosti glede na spol in starostne skupine	80
Tabela 77: Najpogostejše oblike rekreacije	81
Tabela 78: Najpogostejše oblike rekreacije glede na starostne skupine	82
Tabela 79: Najpogostejše oblike rekreacije glede na spol	82
Tabela 80: Status anketirancev	115
Tabela 81: Število članov v gospodinjstvu anketirancev	115
Tabela 82: Sodelovanje v Strokovnem svetu za mladino	116
Tabela 83: Sodelovanje v javni razpravi o proračunu občine Brežice	116
Tabela 84: Sodelovanje v participativnem proračunu	116
Tabela 85: Sodelovanje v Idejniku (Mladinski center Brežice)	117
Tabela 86: Sodelovanje v otroškem parlamentu (Zveza prijateljev mladine Krško)	117
Tabela 87: Drugo	117

KAZALO SLIK

Slika 1: Stalno prebivališče anketirancev	9
Slika 2: Starostne skupine anketirancev.....	10
Slika 3: Spol anketirancev.....	11
Slika 4: Status anketirancev.....	11
Slika 5: Načini sodelovanja v občini Brežice	16
Slika 6: Motivacija za sodelovanje v različnih priložnostih.....	17
Slika 7: Razlog za nesodelovanje	21
Slika 8: Preživljanje prostega časa.....	28
Slika 9: Iskanje novih informacij	36
Slika 10: Področja, o katerih bi si želeli biti mladi bolj informirani	40
Slika 11: Priložnosti za mlade v občini Brežice	44
Slika 12: Področja zanimanja mladih.....	48
Slika 13: Priložnosti za izobraževanje v občini Brežice.....	55
Slika 14: Razlog za neudeleževanje neformalnih izobraževanj.....	58
Slika 15: Želena znanja in veščine v okviru neformalnega izobraževanja.....	60
Slika 16: Kje bi mladi najraje živeli.....	66
Slika 17: Ovire pri odselitvi na svoje.....	69
Slika 18: Priložnosti trajnostne mobilnosti.....	74
Slika 19: Katerih dogodkov v občini Brežice manjka	78
Slika 20: Možnosti za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni	118
Slika 21: Vloga v različnih priložnostih v okviru občine Brežice	118
Slika 22: Udeležba na dejavnostih mladinskega centra	119
Slika 23: Zaželen kraj zaposlitev	119
Slika 24: Možnosti za zaposlovanje mladih v Občini Brežice	120

1 UVOD

Pred vami so rezultati raziskave o življenju mladih v občini Brežice, ki jo je pripravila občina Brežice. Podatki zbrani v okviru vprašalnika bodo služili kot podpora pri oblikovanju aktivnosti na področju mladih v občini Brežice. K izpolnjevanju vprašalnika so bili povabljeni mladi iz občine Brežice med 13. in 30. letom starosti. Mladinske politike sicer navadno zajemajo ukrepe, ki so usmerjene v mlade med 15 in vključno 29 letom starosti. Analizo smo razširili tudi na mlajše z namenom lažje priprave ustrezne strategije za mlade v občini Brežice. Pri raziskavi so nas zanimale predvsem dosedanje izkušnje, pričakovanja in priložnosti v občini Brežice.

Spletna anketa je bila postavljena s pomočjo orodja za anketiranje 1ka. K anketi so bili povabljeni vsi mladi. Na dom so dobili pisno vabilo s QR kodo. Poleg tega se je anketa oglaševala tudi preko družbenih omrežij. Kontaktirane so bile tudi šole, ki so mlade posebej povabile k izpolnjevanju ankete. V anketi je sodelovalo 950 mladih. Izpolnjevanje vprašalnika je respondentom vzelo približno 10 do 15 minut. Na večino vprašanj so odgovarjali z izbiro ponujenega odgovora. Anketa je bila aktivna med 18. 6. 2021 in 20. 8. 2021. Odgovori so anonimni in zaupni, primerjali smo jih z odgovori drugih mladih v občini Brežice ter statistično izračunali skupne in povprečne rezultate, tako, da posamezniki in njihovi odgovori niso prepoznavni.

2 ŽIVLJENJE MLADIH V OBČINI BREŽICE

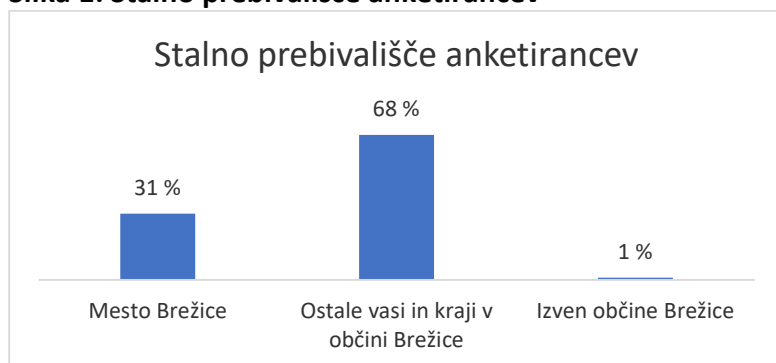
2.1 DEMOGRAFIJA

V prvem delu poročila predstavljamo demografijo mladih, ki so sodelovali v anketnem vprašalniku. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je v letu 2020 v občini Brežice živelo 24.051 prebivalcev, od tega 3.190 mladih v starosti med 15 in 29 let, in sicer 1.749 moških in 1.441 žensk. V raziskavi Življenje mladih v občini Brežice je anketo ustrezno izpolnilo 950 oseb. Na vprašanje glede stalnega prebivališča je odgovorilo 939 mladih, pri čemer jih je 639 (68,1 %) odgovorilo, da imajo stalno prebivališče v ostalih vaseh in krajih v občini Brežice, 291 (31 %) da imajo stalno prebivališče v mestu Brežice, 9 (1 %) pa živi izven občine Brežice.

Tabela 1: Stalno prebivališče anketirancev

	število	odstotki	Veljavni odstotki
Mesto Brežice	291	31%	31,3%
Ostale vasi in kraji v občini Brežice	639	68,1%	68,7%
Izven občine Brežice	9	1%	/
Skupaj	939	100%	100%

Slika 1: Stalno prebivališče anketirancev

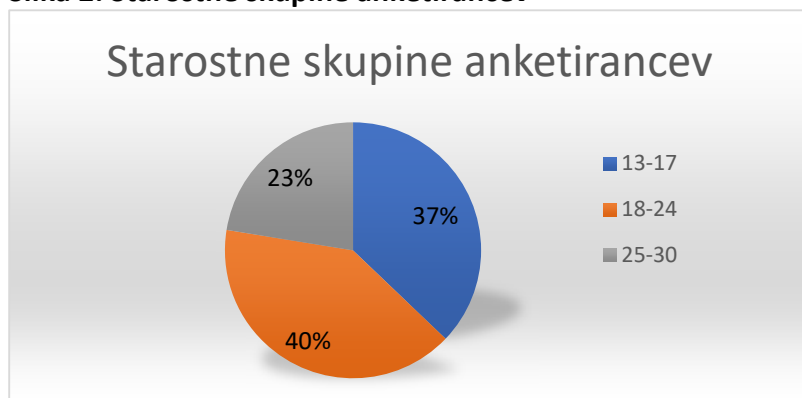
V nadaljevanju upoštevamo predvsem odgovore mladih iz občine Brežice.

Tabela 2 prikazuje, da so starostne skupine mladih, ki so sodelovali v raziskavi, približno enakomerno razporejene. Spletna anketa je torej zajela celotno starostno obdobje, ki je predmet raziskave. Nekoliko manjši delež je mladih odraslih v starosti med 25 in 30 let (22,5 %). V nekoliko večjem deležu so zastopani študentje v starosti med 18 in 24 (40,4 %).

Tabela 2: Starostne skupine anketirancev

	število	Odstotki
13-17	337	37,2%
18-24	366	40,4%
25-30	204	22,5%
Skupaj	907	100%

Slika 2: Starostne skupine anketirancev

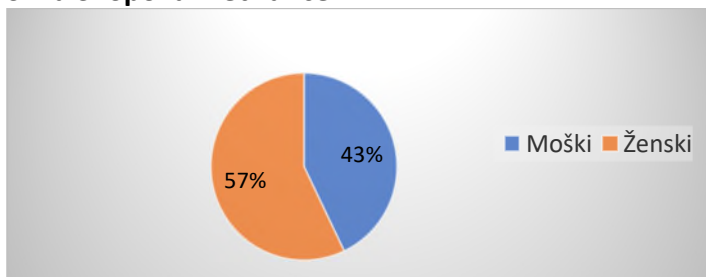
V občini Brežice po podatkih statističnega urada v nekoliko večjem deležu živijo mladi moški (54,8%) v primerjavi z mladimi ženskami (45,2%). Odgovori, ki smo jih uspeli pridobiti, so nekoliko pristrani. V nekoliko večji meri so namreč v anketi sodelovale ženske (57,1 %) v primerjavi z moškimi (42,9 %). Kjer bi na odgovore lahko vplival spol, bomo zato prikazali tudi odgovore po spolu.

Tabela 3: Spol anketirancev

	Število	Odstotek
Moški	398	42,9%
Ženski	530	57,1%

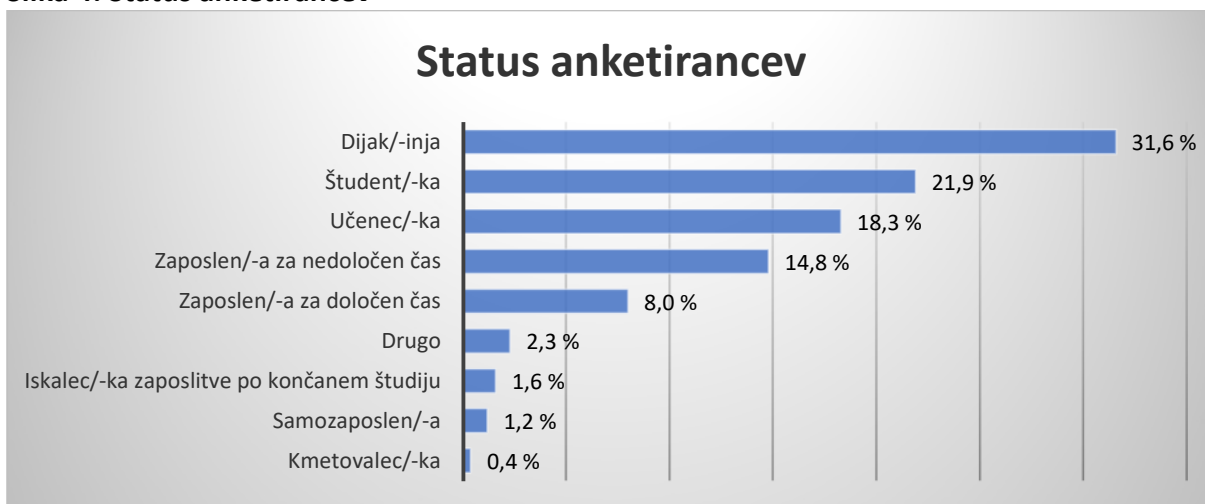
	Število	Odstotek
Skupaj	928	100%

Slika 3: Spol anketirancev

Med anketiranci so v največjem deležu zastopani dijaki (31,6 %), katerim sledijo študenti (21,9 %), učenci (18,3 %) ter zaposleni za nedoločen (14,8 %) ter določen čas (8,0 %). V spletni anketi so torej sodelovale statusne skupine v podobni meri. Anketiranci, ki so označili odgovor drugo, so v največji meri svoj status opredelili kot brezposeln, na porodniškem dopustu in invalidsko upokojen.

Slika 4: Status anketirancev

Dobra tretjina anketirancev (34,6 %) živi v štiričlanskem gospodinjstvu. Sledijo tisti s tričlanskim (21,3 %) in petčlanskim gospodinjstvom (18,7 %). Več kot 10 % jih živi v večjih

družinah oziroma domnevno v skupnostih. Približno 11 % jih živi v gospodinjstvu s še eno osebo zelo verjetno s partnerjem, 2,6 % jih živi v samostojnem gospodinjstvu.

2.2 PARTICIPACIJA

V prvem sklopu so anketiranci odgovarjali na vprašanja glede participacije. Največ (37,1 %) meni, da je v občini Brežice na voljo premalo možnosti za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni. Da je možnosti dovolj meni dobra petina anketirancev (20,5 %). Dobra tretjina (34,8 %) anketirancev ni seznanjena z možnostmi za vključevanje mladih, medtem ko 7,5 % meni, da teh možnosti ni.

V večji meri ocenjujejo, da je možnosti za vključevanje mladih na občinsko raven dovolj, najmlajši. Medtem ko 32,7 % mladih v starostni skupini med 13-17 let ocenjuje, da je možnosti za vključevanje mladih dovolj, je enakega mnenja le 15,6 % mladih med 18 in 24 letom starosti ter le 7,7 % mladih med 25 in 30 letom. Najstarejša skupina mladih anketirancev je tudi najslabše seznanjena z možnostmi, ki obstajajo za vključevanje mladih na občinsko raven. Kar 43,4 % mladih med 25 in 30 letom starosti ni seznanjena z možnostmi za vključevanje mladih na občinsko raven. Enako meni 35,9 % mladih med 18 in 24 letom starosti ter 28,2 % mladih med 13 in 17 letom starosti.

Če primerjamo moške in ženske anketirance, lahko opazimo, da fantje (23,6 %) v večji meri kot dekleta (18,1 %) ocenjujejo, da je možnosti za vključevanje mladih dovolj, medtem ko dekleta (39,7 %) v večji meri kot fantje (33,5 %) ocenjujejo, da je možnosti premalo. Med spoloma so razlike sicer manjše kot med starostnimi skupinami.

Glede na nizek delež anketirancev, ki meni, da možnosti za vključevanje mladih na občinski ravni ni, se zdi, da bi bilo **v prihodnje smotrno predvsem bolje promovirati možnosti, ki obstajajo in jih okrepiti.**

Tabela 4: Možnosti za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni

	število	odstotek
Možnosti je dovolj	172	20,5%
Možnosti je premalo	311	37,1%
Teh možnosti ni	63	7,5%
Nisem seznanjen/-a	292	34,8%

	število	odstotek
Skupaj	838	100%

Tabela 5: Možnosti za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni glede na starostno skupino

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Možnosti je dovolj	102 32,7%	52 15,6%	14 7,7%
Možnosti je premalo	105 33,7%	131 39,2%	75 41,2%
Teh možnosti ni	17 5,4%	31 9,3%	14 7,7%
Nisem seznanjen/-a	88 28,2%	120 35,9%	79 43,4%
Skupaj	312 100%	334 100%	182 100%

Tabela 6: Možnosti za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni glede na spol

	moški	ženske
Možnosti je dovolj	86 23,6%	87 18,1%
Možnosti je premalo	122 33,5%	191 39,7%
Teh možnosti ni	32 8,8%	34 7,1%
Nisem seznanjen/-a	124 34,1%	169 35,1%
Skupaj	364 100%	481 100%

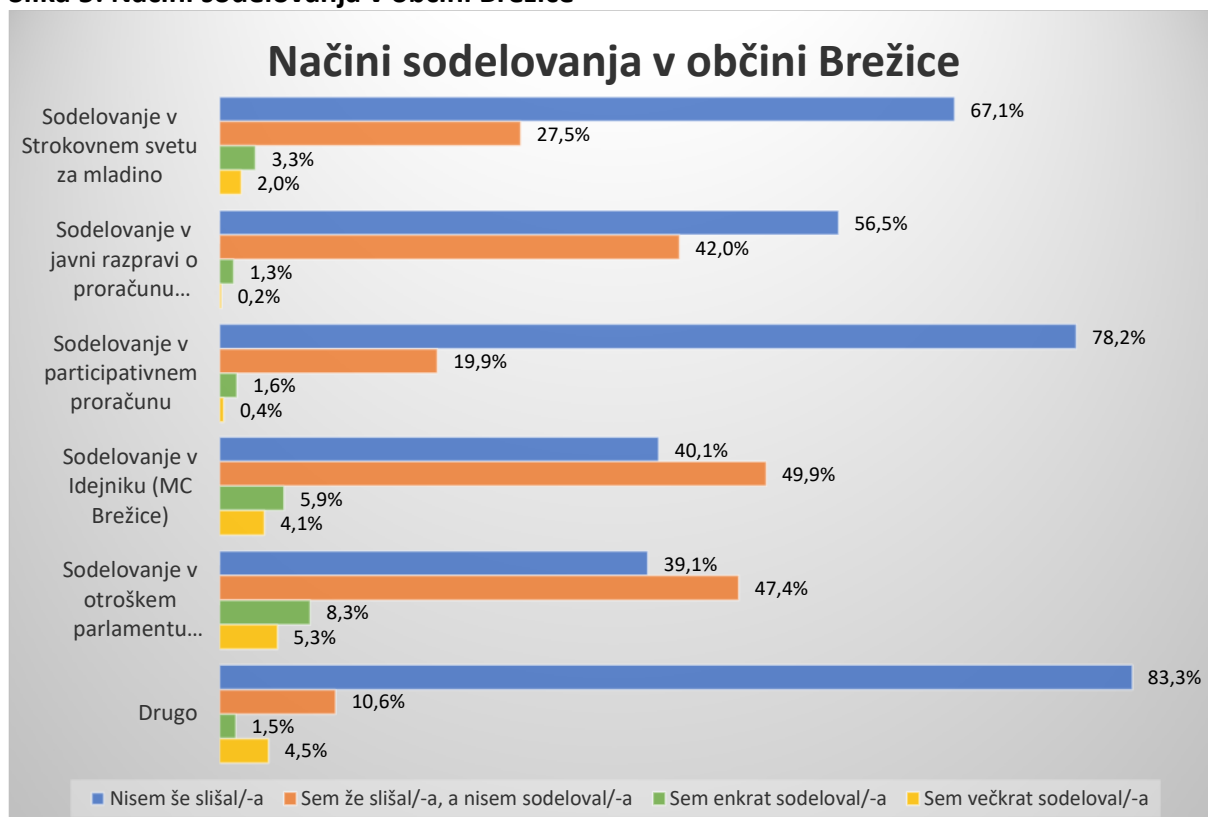
Največ anketirancev je vsaj enkrat sodelovalo v otroškem parlamentu (Zveza prijateljev mladine Krško) in Idejniku (Mladinski center Brežice). V otroškem parlamentu je vsaj enkrat sodelovalo 8,3 % anketirancev, večkrat pa 5,3 %. V Strokovnem svetu za mladino, javni razpravi o proračunu občine Brežice in participativnem proračunu je vsaj enkrat sodelovalo manj kot 4 % anketirancev. Več kot polovica anketirancev še ni slišala za te možnosti, medtem ko približno 40 % anketirancev še ni slišalo za Idejnik in otroški parlament.

Nekateri anketiranci kot preteklo sodelovanje v občini Brežice naštejejo prostovoljstvo, Društvu študentov Brežice in gibanje Mladi za podnebno pravičnost.

Z možnostjo sodelovanja mladih v Strokovnem svetu za mladino so najmanj seznanjeni najstarejši mladi med 25 in 30 let (74,7 %), medtem ko so o tem najbolj seznanjeni najmlajši mladi med 13 in 17 let (59,8 % jih še ni slišalo za to možnost). Podobno Otroški parlament in Idejnik poznajo bolje najmlajši mladi, v največjem deležu pa zanj niso slišali mladi med 25 in 30 let. Z možnostjo sodelovanja v javni razpravi o proračunu občine Brežice so najmanj seznanjeni najmlajši mladi med 13 in 17 let (60,6 %), medtem ko so o tej možnosti najbolj seznanjeni najstarejši mladi med 25 in 30 let (le 47,5 % jih še ni slišalo za to možnost). Zelo visok je delež mladih, ki še niso slišali za možnosti za sodelovanje v participativnem proračunu. Delež je najvišji med mladimi starimi med 13 in 17 let (82,6 %) ter najnižji med mladimi starimi med 25 in 30 let (70,3 %).

Za povečanje vključevanja mladih v našete možnosti je tako najprej **smiselno mlade predvsem seznaniti o teh priložnostih** ter jim **predstaviti, na kakšen način lahko v njih sodelujejo**.

Slika 5: Načini sodelovanja v občini Brežice

Anketiranci so lahko identificirali več motivacij za njihovo sodelovanje v različnih priložnostih v okviru občine. Najbolj so motivirani za sodelovanje v različnih priložnostih v okviru občine, ko jih aktivnost zanima in se za njo želijo zavzeti (59,5 %) in ko pri tem sodelujejo njihovi prijatelji (40,2 %). Najmanj motivirani so, ko je to povezano z dejavnostmi v okviru šole (26,9 %). Pri slednjem je potrebno upoštevati, da je za 40,2 % anketirancev, ki so vključeni še v osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje (stari med 13 in 17 let) ta motivacija tudi pomembna. Podobno je sodelovanje prijateljev pomembna motivacija predvsem za mlade med 13 in 17 let (55 %) ter mlade med 18 in 24 let (45 %). Mlade stare med 25 in 30 let pa v večji meri kot ostali dve starostni skupini motivira spoznavanje novega področja (38,8 %).

Tabela 7: Glavna motivacija za sodelovanje v različnih priložnostih v okviru občine

	število	odstotek
Ko je to povezano z dejavnostmi v okviru šole	250	26,9%
Ko pri tem sodelujejo moji prijatelji	374	40,2%
Če želim spoznati nove ljudi, skleniti nova prijateljstva	276	29,7%
Ko me aktivnost zanima in se za njo želim zavzeti	553	59,5%
Ko želim spoznati neko novo področje	267	28,7%
Drugo	27	2,9%

Slika 6: Motivacija za sodelovanje v različnih priložnostih

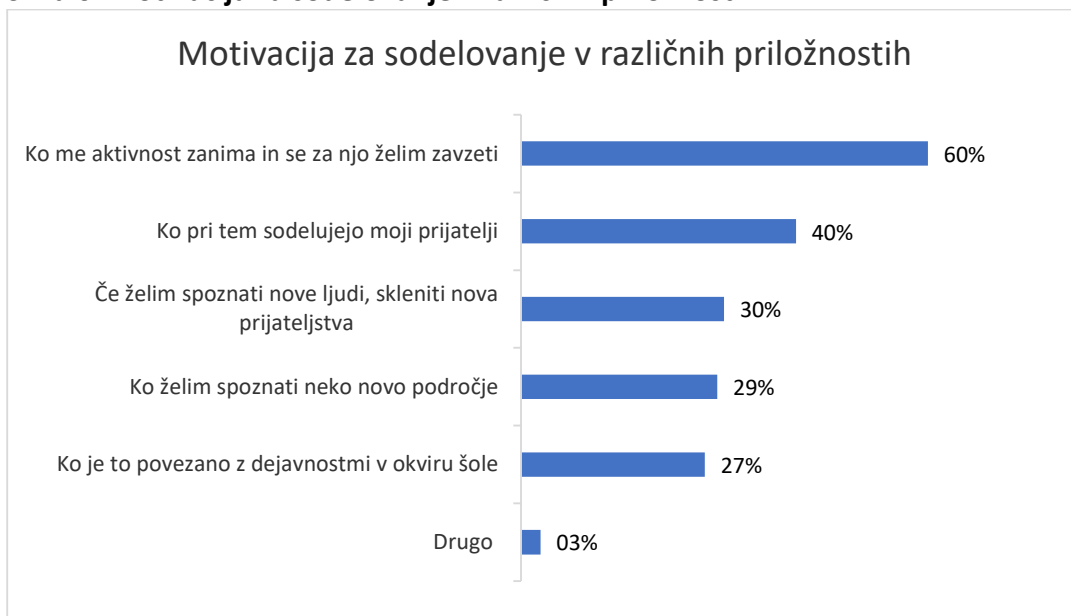

Tabela 8: Glavna motivacija za sodelovanje v različnih priložnostih v okviru občine po starostnih skupinah

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Ko je to povezano z dejavnostmi v okviru šole	125 40,2%	91 27,7%	34 19,1%
Ko pri tem sodelujejo moji prijatelji	171 55,0%	148 45,0%	52 29,2%
Če želim spoznati nove ljudi, skleniti nova prijateljstva	100 32,2%	117 35,6%	55 30,9%
Ko me aktivnost zanima in se za njo želim zavzeti	184 59,2%	238 72,3%	124 69,7%
Ko želim spoznati neko novo področje	90 28,9%	104 31,6%	69 38,8%
Drugo	7 2,3%	8 2,4%	11 6,2%

Pod odgovor drugo so se pojavili odgovori, da bi bilo potrebno narediti več prostorov za druženje mladih, kot so npr. igrišča in povečati ponudbo za mlade v Brežicah. Anketiranci pojasnjujejo, da ne sodelujejo, saj ni zabavnih vsebin za mladino.

Več kot polovica anketirancev ne sodeluje v različnih priložnostih v okviru občine. Tisti, ki sodelujejo, najpogosteje prevzamejo vlogo sodelujočega oziroma člana v aktivnosti (36,9 %). Slaba desetina je pri nekaterih aktivnostih v vlogi vodje ali organizatorja, pri drugih pa v vlogi sodelujočega. Delež tistih, ki ne sodelujejo je najvišji v starostni skupini med 25 in 30 let (68,1 %) ter najnižji v starostni skupini med 13 in 17 let (37,9 %).

Tabela 9: Vloga pri sodelovanju v različnih priložnostih v okviru občine

	število	odstotek
Pri večini aktivnosti sem v vlogi sodelujočega, člana	306	36,9%

	število	odstotek
Pri nekaterih aktivnostih sem v vlogi vodje, organizatorja, pri drugih sem v vlogi sodelujočega	81	9,8%
Pri večini aktivnosti sem v vlogi vodje, organizatorja	14	1,7%
Ne sodelujem	429	51,7%
Skupaj	830	100%

Tabela 10: Vloga pri sodelovanju v različnih priložnostih v okviru občine po starostnih skupinah

	13-17 let	18 -24 let	25-30 let
Pri večini aktivnosti sem v vlogi sodelujočega, člana	147 47,6%	117 35,5%	40 22,0%
Pri nekaterih aktivnostih sem v vlogi vodje, organizatorja, pri drugih sem v vlogi sodelujočega	40 12,9%	28 8,5%	13 7,1%
Pri večini aktivnosti sem v vlogi vodje, organizatorja	5 1,6%	3 0,9%	5 2,7%
Ne sodelujem	117 37,9%	182 55,2%	124 8,1%
Skupaj	309 100%	330 100%	182 100%

Tretjina anketirancev kot glavni razlog za nesodelovanje v različnih priložnostih v okviru občine navaja premalo informacij o aktivnostih (33,0 %). Temu sledita pomanjkanje časa (23,6 %) in nezanimanje za organiziranje aktivnosti (14,7 %). Medtem ko mladi stari med 13 in 17 let v večji meri izražajo, da ne sodelujejo, ker jih organizacija aktivnosti ne zanima, je za mlade stare med 18 in 24 let v večji meri značilen odgovor, da nimajo dovolj časa. Mladi stari med 25 in 30

let v večjem deležu od mladih starih med 13 in 17 let izražajo, da imajo premalo informacij o aktivnostih. Med spoloma ni večjih opaznih raznih. Fantje v nekoliko večji meri kot dekleta izražajo, da nimajo dovolj časa in da jih organizirane aktivnosti ne zanimajo. Po drugi strani dekleta v večjem deležu od fantov izražajo, da imajo premalo informacij o organiziranih aktivnostih. Čeprav odsotnost možnosti za sodelovanje ni eden od pglavitnih razlogov za nesodelovanje, ga v večji meri izražajo dekleta od fantov.

Tudi pri tem odgovoru se kaže, da bi veljalo **več pozornosti usmeriti v promocijo aktivnosti v občini**. Te naj še posebej naslavljajo mlade med 18 in 30 letom starosti.

Tabela 11: Razlog za nesodelovanje v različnih priložnostih v okviru občine

	število	odstotek
Aktivnosti, ki so organizirane me ne zanimajo	121	14,7%
Nimam dovolj časa	194	23,6%
Nihče, ki ga poznam, ne sodeluje v teh aktivnostih	97	11,8%
Premalo informacij imam o teh aktivnostih	271	33,0%
V teh aktivnostih ne sodelujejo mladi moje starosti	29	3,5%
Nimam možnosti za sodelovanje (npr. aktivnost je predaleč, nimam prevoza, je ob neustreznem terminu)	45	5,5%
Premalo priložnosti je organiziranih za sodelovanje	45	5,5%
Že sodelujem v dovoljšni meri	19	2,3%
Skupaj	821	100%

Slika 7: Razlog za nesodelovanje

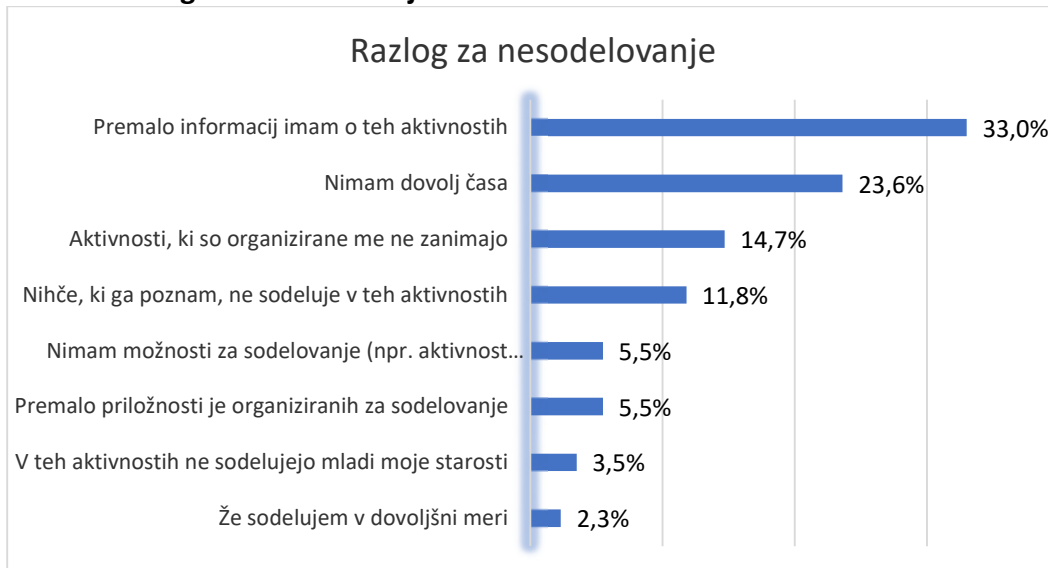

Tabela 12: Razlog za nesodelovanje v različnih priložnostih v okviru občine glede na starostno skupino

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Aktivnosti, ki so organizirane me ne zanimajo	63 20,7%	35 10,8%	21 11,6%
Nimam dovolj časa	58 19,0%	88 27,1%	46 25,4%
Nihče, ki ga poznam, ne sodeluje v teh aktivnostih	42 13,8%	33 10,2%	21 11,6%
Premalo informacij imam o teh aktivnostih	83 27,2%	119 36,6%	68 37,6%
V teh aktivnostih ne sodelujejo mladi moje starosti	20 6,6%	4 1,2%	4 2,2%
Nimam možnosti za sodelovanje (npr. aktivnost je predaleč,	20 6,6%	15 4,6%	8 4,4%

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
nimam prevoza, je ob neustreznem terminu)			
Premalo priložnosti je organiziranih za sodelovanje	13 4,3%	22 6,8%	10 5,5%
Že sodelujem v dovoljšni meri	6 2,0%	9 2,8%	3 1,7%
Skupaj	305 100%	325 100%	181 100%

Tabela 13: Razlog za nesodelovanje v različnih priložnostih v okviru občine glede na spol

	moški	ženske
Aktivnosti, ki so organizirane me ne zanimajo	61 17,2%	62 13,1%
Nimam dovolj časa	94 26,5%	101 21,4%
Nihče, ki ga poznam, ne sodeluje v teh aktivnostih	42 11,8%	55 11,7%
Premalo informacij imam o teh aktivnostih	103 29,0%	170 36,0%
V teh aktivnostih ne sodelujejo mladi moje starosti	14 3,9%	15 3,2%
Nimam možnosti za sodelovanje (npr. aktivnost je predaleč, nimam prevoza, je ob neustreznem terminu)	11 3,1%	34 7,2%
Premalo priložnosti je organiziranih za sodelovanje	19 5,4%	27 5,7%
Že sodelujem v dovoljšni meri	11 3,1%	8 1,7%

	moški	ženske
Skupaj	355	472
	100%	100%

Anketiranci so v največji meri pripravljeni prispevati k izboljšanju položaja mladih v občini Brežice s svojimi predlogi, idejami in pobudami (35,3 %). Najmanj (8,5 %) je takih, ki ne želijo prispevati k izboljšanju položaja mladih v občini Brežice oz. želijo prispevati s prostovoljnim delom (9,5 %). Največ pripravljenosti za vključevanje v izboljšanje položaja mladih v občini izražajo mladi v starostnem obdobju med 18 in 24 let. Ta starostna skupina v nekoliko manjšem deležu izraža, da bi sodelovala s predlogami, idejami in pobudami ter v nekoliko večjem deležu izraža pripravljenost za sodelovanje z aktivno udeležbo na dogodkih za mlade. Čeprav je delež takšnih, ki sploh ne želijo prispevati nizek, pa je le teh največ med mladimi starimi med 25 in 30 let. Se je pa slednja starostna skupina v večji meri pripravljena aktivno vključiti v odločanje v občini.

Medtem ko so fantje v večji meri pripravljeni sodelovati pri aktivnem odločanju v občini, so dekleta v večji meri pripravljene sodelovati z medsebojnim povezovanjem mladih ter z aktivno udeležbo na dogodkih za mlade.

Glede na odgovore **velja k sodelovanju pri organizaciji aktivnosti za mlade privabiti predvsem starostno skupino med 18 in 24 let.**

Tabela 14: Prispevanje k izboljšanju položaja mladih v občini

	število	odstotek
Pripravljen sem se aktivno vključiti v odločanje v občini	96	11,6%
S predlogi, idejami, pobudami	291	35,3%
Z medsebojnim povezovanjem mladih	140	17%
S prostovoljnim delom	78	9,5%
Z aktivno udeležbo na dogodkih za mlade	150	18,2%

	število	odstotek
Ne želim prispevati	70	8,5%
Skupaj	825	100%

Tabela 15: Prispevanje k izboljšanju položaja mladih v občini glede na starostne skupine

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Pripravljen sem se aktivno vključiti v odločanje v občini	35 11,4%	37 11,3%	28 15,5%
S predlogi, idejami, pobudami	115 37,5%	99 30,2%	75 41,4%
Z medsebojnim povezovanjem mladih	57 18,6%	61 18,6%	19 10,5%
S prostovoljnim delom	29 9,4%	31 9,5%	15 8,3%
Z aktivno udeležbo na dogodkih za mlade	49 16,0%	72 22,0%	23 12,7%
Ne želim prispevati	22 7,2%	28 8,5%	21 11,6%
Skupaj	307 100%	328 100%	181 100%

Tabela 16: Prispevanje k izboljšanju položaja mladih v občini

	moški	ženske
Pripravljen sem se aktivno vključiti v odločanje v občini	50 14,0%	47 9,9%
S predlogi, idejami, pobudami	130 36,3%	163 34,4%
Z medsebojnim povezovanjem mladih	49 13,7%	92 19,4%
S prostovoljnim delom	33	46

OBČINA
BREŽICE

	moški	ženske
	9,2%	9,7%
Z aktivno udeležbo na dogodkih za mlade	58 16,2%	92 19,4%

OBČINA
BREŽICE

	moški	ženske
Ne želim prispevati	38 10,6%	34 7,2%
Skupaj	358 100%	474 100%

2.3 MLADINSKO ORGANIZIRANJE

V sklopu mladinskega organiziranja nas je predvsem zanimalo kje in s kom mladi preživljajo prosti čas ter v katerih primerih, bi se v večji meri udeleževali dejavnosti organiziranih s strani mladinskega centra.

Več kot polovica anketirancev najpogosteje preživlja svoj prosti čas doma (50,4 %) ali v naravi (53,2 %). Na drugi strani najmanj časa preživijo v mladinskem centru in v prostorih drugih društev (manj kot 5 %). Na skupnih občinskih površinah prosti čas izrazito bolj preživljajo mladi stari med 13 in 17 let (35,2 %) kot mladi stari med 18 in 24 let (20,2 %) ter med 25 in 30 let (14,7 %). Fantje (20,6 %) v izrazito večjem odstotku kot dekleta (8,1 %) prosti čas preživljajo v fitnesih in telovadnicah. Fitnessi in telovadnice so v večji meri priljubljeni za preživljanje prostega časa med mladimi starimi od 18 in 24 let (16,5 %) v primerjavi z drugima dvema starostnima skupinama. Dekleta (63,9 %) v večji meri kot fantje (56,2 %) prosti čas preživljajo v naravi. V naravi v najmanjši meri prosti čas preživljajo mladi stari med 13 in 17 let (54,9 %). Čeprav le manjši odstotek mladih preživlja čas v trgovinah in nakupovalnih centrih, so ta odgovor izbrale predvsem dekleta (11,7 %). Podobno dekleta v večjem deležu preživljajo prosti čas v barih in restavracijah (26,1 %). Po drugi strani bari in restavracije kot prostor za preživljanje prostega časa v najmanjši meri koristijo mladi med 13 in 17 letom starosti (8,6 %). Pri prijateljih doma prosti čas preživljajo v večji meri dekleta (35,9 %) ter mladi stari med 18 in 24 letom (36,7 %). Na računalniku in telefonu prosti čas preživijo v večji meri fantje (28 %) in mladi med 13 in 17 letom starosti (29,9 %).

Pod odgovorom drugo so mladi navedli delavnice, glasbeno šolo, knjižnico, »downhill« kolesarske proge, kmetijo, trening, skate park, trgovski center in mesto. Nekateri anketiranci so odgovorili, da nimajo prostega časa.

Tabela 17: Preživljanje prostega časa – kje

	število	odstotek
V mladinskem centru	36	3,9%
V prostorih drugih društev	37	4,0%

	število	odstotek
Na skupnih občinskih površinah (igrišča, trg)	202	21,7%
V telovadnicah, fitnessih	109	11,7%
V naravi	495	53,2%
V trgovinah, nakupovalnih centrih	61	6,6%
V barih in restavracijah	187	20,1%
Pri prijateljih doma	263	28,3%
Doma	497	53,4%
Na računalniku, telefonu	193	20,8%
Drugo	27	2,9%

Slika 8: Preživljanje prostega časa

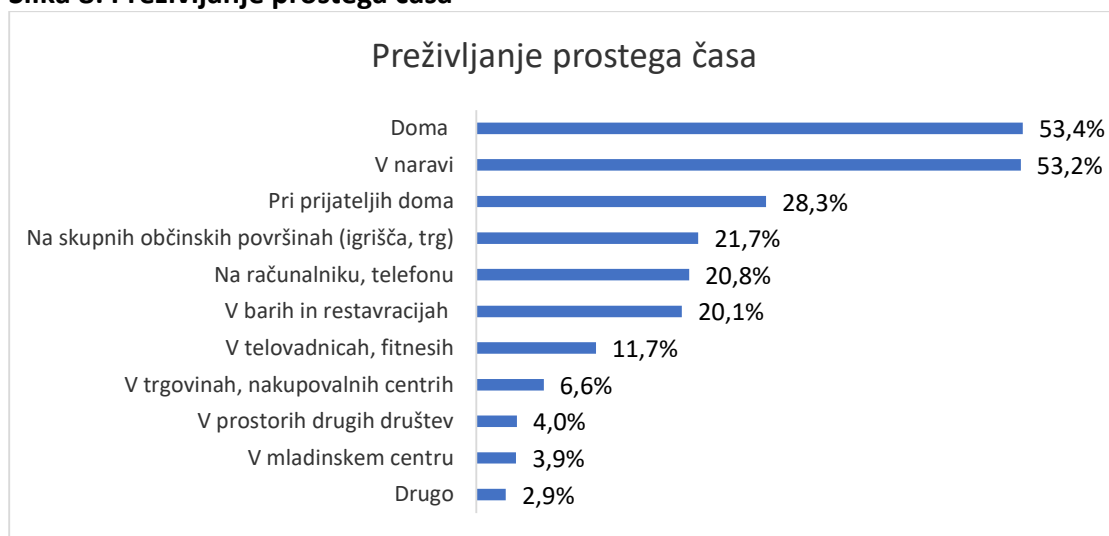

Tabela 18: Preživljanje prostega časa – kje po starostnih skupinah

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
V mladinskem centru	11 3,6%	17 5,2%	8 4,5%
V prostorih drugih društev	11 3,6%	17 5,2%	9 5,1%

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Na skupnih občinskih površinah (igrišča, trg)	107 35,2%	66 20,2%	26 14,7%
V telovadnicah, fitnessih	32 10,5%	54 16,5%	23 13,0%
V naravi	167 54,9%	209 63,9%	116 65,5%
V trgovinah, nakupovalnih centrih	21 6,9%	25 7,6%	14 7,9%
V barih in restavracijah	26 8,6%	106 32,4%	53 29,9%
Pri prijateljih doma	102 33,6%	120 36,7%	38 21,5%
Doma	185 60,9%	192 58,7%	114 64,4%
Na računalniku, telefonu	91 29,9%	64 19,6%	37 20,9%
Drugo	14 4,6%	7 2,1%	4 2,3%

Tabela 19: Preživljanje prostega časa – kje po spolu

	moški	ženske
V mladinskem centru	17 4,8%	20 4,2%
V prostorih drugih društev	22 6,2%	16 3,4%
Na skupnih občinskih površinah (igrišča, trg)	93 26,3%	111 23,6%
V telovadnicah, fitnessih	73 20,6%	38 8,1%

	moški	ženske
V naravi	199 56,2%	301 63,9%
V trgovinah, nakupovalnih centrih	7 2,0%	55 11,7%
V barih in restavracijah	65 18,4%	123 26,1%
Pri prijateljih doma	96 27,1%	169 35,9%
Doma	205 57,9%	296 62,8%
Na računalniku, telefonu	99 28,0%	96 20,4%
Drugo	16 4,5%	11 2,3%

Skoraj polovica anketirancev najpogosteje preživlja svoj prosti čas s prijatelji (45,5 %), sledi s partnerjem (21,9 %) in sam (15,4 %). Najmanj anketirancev preživi svoj prosti čas s sodelavci (0,2 %) in s sošolci (2,1 %). Dekleta v primerjavi s fanti v večji meri prosti čas preživljajo s partnerjem (28,0 %), medtem ko fantje v večji meri s prijatelji. Mladi v stari med 13 in 17 let v večji meri preživljajo prosti čas s prijatelji (sploh v primerjavi z mladimi med 24 in 30 letom starosti), z brati in sestrami ter starši. Mladi stari med 24 in 30 let v prevladujoči meri prosti čas preživijo s svojimi partnerji (49,2 %).

Tabela 20: Preživljanje prostega časa – s kom

	število	odstotek
Sam	126	15,4%
S prijatelji	372	45,5%
S sošolci	17	2,1%
Z brati/sestrami	69	8,4%

	število	odstotek
S starši	52	6,4%
S partnerjem	179	21,9%
S sodelavci	2	0,2%
Skupaj	817	100%

Tabela 21: Preživljanje prostega časa – s kom glede na starostno skupino

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Sam	48 15,8%	54 16,5%	22 12,4%
S prijatelji	158 52,1%	158 48,3%	55 31,1%
S sošolci	13 4,3%	4 1,2%	0 0,0%
Z brati/sestrami	44 14,5%	19 5,8%	6 3,4%
S starši	32 10,6%	13 4,0%	6 3,4%
S partnerjem	8 2,6%	79 24,2%	87 49,2%
S sodelavci	0 0,0%	0 0,0%	1 0,6%
Skupaj	303 100%	327 100%	177 100%

Tabela 22: Preživljanje prostega časa – s kom glede na spol

	moški	ženske
Sam	56 15,9%	70 14,9%
S prijatelji	191 54,1%	185 39,3%

	moški	ženske
S sošolci	8 2,3%	10 2,1%
Z brati/sestrami	24 6,8%	45 9,6%
S starši	25 7,1%	27 5,7%
S partnerjem	48 13,6%	132 28,9%
S sodelavci	1 0,3%	2 0,4%
Skupaj	353 100%	471 100%

Mladi bi se v večji meri udeležili dejavnosti mladinskega centra, če bi ti organizirali aktivnosti, ki jih zanimajo (38,6 %) ter, če bi se jih udeležili tudi njihovi prijatelji (33,0 %). Organizacija aktivnosti, ki jih zanima je nekoliko pomembnejša za fante, medtem ko je za dekleta nekoliko pomembnejša udeležba prijateljev. Udeležba prijateljev je pomemben dejavnik predvsem za mlade med 13 in 17 letom starosti. Za mlade stare med 24 in 30 let pa je v primerjavi z ostalima dvema starostnima skupinama pomembnejši razlog za udeležbo dejavnosti mladinskega centra tudi, da bi mladinski center večkrat gostil strokovnjake in poznavalce. Možnost aktivnega sodelovanja pri ustvarjanju vsebine bi vplivala na udeležbo pri 3,3 % anketirancev. 5,7 % anketirancev se ne bi udeležilo dejavnosti mladinskega centra v nobenem primeru. To velja v večji meri za mlade stare med 24 in 30 let (7,3 %) kot za mlade stare med 13 in 17 let (3,6 %) ter bolj za fante (8,2 %) kot za dekleta (4,1 %).

Pod drugo so v največji meri izpostavili, če bi bili bolj obveščeni o dejavnostih in bi dogodki imeli boljšo promocijo. Poleg tega so navedli naslednje odgovore: če bi bilo bolj dostopno in urejeno, če bi bili ljudje bolj zanimivi, če bi imel čas/prosti čas, če bi imel urejen prevoz, če bi bilo organizirano v njihovem kraju in ne samo v Brežicah, če bi živeli v Brežicah.

Tabela 23: Udeležba na dejavnostih mladinskega centra

	število	odstotek
Če bi se teh dejavnosti udeleževali moji prijatelji	269	33%
Če bi organizirali aktivnosti, ki me zanimajo	314	38,6%
Če bi organizirali več aktivnosti	66	8,1%
Če bi mladinski center večkrat gostil različne strokovnjake, poznavalce	68	8,4%
Če bi lahko aktivno sodelovali pri ustvarjanju vsebin	27	3,3%
V nobenem primeru	48	5,9%
Drugo	22	2,7%
Skupaj	814	100%

Tabela 24: Udeležba na dejavnostih mladinskega centra glede na starostne skupine

	13-17 let	18-24 let	24-30 let
Če bi se teh dejavnosti udeleževali moji prijatelji	128 42,4%	102 31,4%	36 20,3%
Če bi organizirali aktivnosti, ki me zanimajo	116 38,4%	121 37,2%	73 41,2%
Če bi organizirali več aktivnosti	19 6,3%	29 8,9%	18 10,2%
Če bi mladinski center večkrat gostil različne strokovnjake, poznavalce	9 3,0%	34 10,5%	24 13,6%
Če bi lahko aktivno sodelovali pri ustvarjanju vsebin	9 2,0%	11 3,4%	7 4,0%

	13-17 let	18-24 let	24-30 let
V nobenem primeru	11 3,6%	22 6,8%	13 7,3%
Drugo	10 3,3%	6 1,8%	6 3,4%
Skupaj	302 100%	325 100%	177 100%

Tabela 25: Udeležba na dejavnostih mladinskega centra glede na spol

	moški	ženske
Če bi se teh dejavnosti udeleževali moji prijatelji	99 28,0%	173 37,0%
Če bi organizirali aktivnosti, ki me zanimajo	145 41,1%	171 36,5%
Če bi organizirali več aktivnosti	36 10,2%	31 6,6%
Če bi mladinski center večkrat gostil različne strokovnjake, poznavalce	27 7,6%	41 8,8%
Če bi lahko aktivno sodelovali pri ustvarjanju vsebin	9 2,5%	19 4,1%
V nobenem primeru	29 8,2%	19 4,1%
Drugo	8 2,3%	14 3,0%
Skupaj	353 100%	468 100%

2.4 INFORMIRANJE

V sklopu informiranja nas je predvsem zanimalo, kje mladi iščejo nove informacije, kako zadovoljni so z dostopom do informacij pomembnih za mlade ter katera področja jih zanimajo. Za iskanje novih informacij mladi predvsem uporabljajo Instagram (56,9 %), Facebook (44,1 %), spletne strani medijev (43,2 %), pa tudi Youtube (34,0 %) in televizijo (28,6 %). Pri tem je Facebook izrazito pomembnejši za mlade stare med 25 in 30 let (73 %) pa tudi za mlade stare med 18 in 24 let (66,6 %). Manj pomemben pa je za mlade med 13 in 17 let (21,2 %). Instagram je po drugi strani pomembnejši za mlade stare med 18 in 24 let (63,5 %) pa tudi za mlade stare med 13 in 17 let (60,3 %) kot za mlade stare med 25 in 30 let (40,8 %). Izrazito bolj Instagram uporabljajo dekleta (65,7 %) kot fantje (45,6%). Tik toka se najbolj poslužujejo mladi med 13 in 17 letom starosti (33,2 %). Podobno je z Youtube kanalom, ki ga prav tako največ uporabljajo mladi med 13 in 17 letom (48,3 %). Slednjega v izrazito večjem deležu uporabljajo fantje (50,7 %) kot dekleta (30,2 %). Spletne strani medijev, spletne strani uradnih institucij in radio bolj uporabljajo mladi stari med 24 in 30 let, medtem ko je šola in knjižnica pomemben vir informacij predvsem za mlade stare med 13 in 17 letom.

Za obveščanje mladih tako velja izkoristiti predvsem kanale, ki jih mladi pogosteje uporabljajo za iskanje novih informacij. Pri tem velja upoštevati različne navade posameznih starostnih skupin.

Tabela 26: Iskanje novih informacij

	število	odstotek
Facebook	410	44,1%
Twitter	52	5,6%
Instagram	462	56,9%
Tik Tok	155	16,7%
Youtube	316	34,0%
Spletne strani medijev	351	43,2%
Spletne strani uradnih institucij	205	22,0%
Televizija	266	28,6%
Radio	123	13,2%

	število	odstotek
Časopisi, revije	104	11,2%
Knjižnica	55	5,9%
Šola	148	15,9%

Slika 9: Iskanje novih informacij

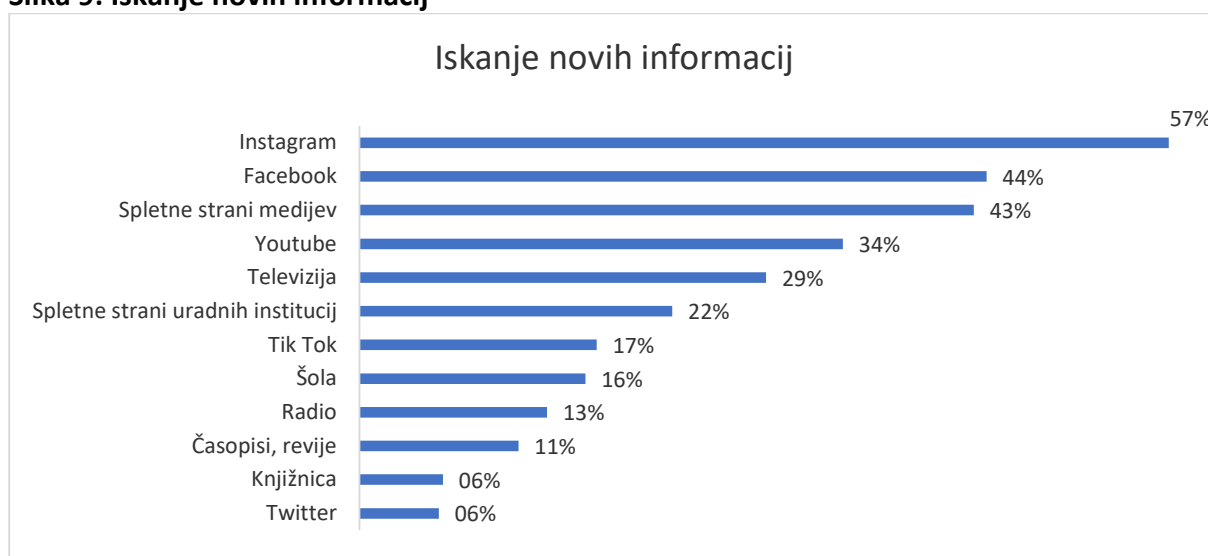

Tabela 27: Iskanje novih informacij glede na starostno skupino

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Facebook	64 21,2%	217 66,6%	127 73,0%
Twitter	23 7,6%	20 6,1%	9 5,2%
Instagram	182 60,3%	207 63,5%	71 40,8%
Tik Tok	100 33,1%	44 13,5%	10 5,7%
Youtube	146 48,3%	113 34,7%	57 32,8%
Spletne strani medijev	110 36,4%	144 44,2%	93 53,4%

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Spletne strani uradnih institucij	59 19,5%	89 27,3%	57 32,8%
Televizija	110 36,4%	96 29,4%	59 33,9%
Radio	32 10,6%	53 16,3%	36 20,7%
Časopisi, revije	36 11,9%	40 12,3%	26 14,9%
Knjižnica	31 10,3%	23 7,1%	3 1,7%
Šola	108 35,8%	33 10,1%	3 1,7%

Tabela 28: Iskanje novih informacij glede na spol

	moški	ženske
Facebook	179 51,3%	237 50,4%
Twitter	33 9,5%	21 4,5%
Instagram	159 45,6%	309 65,7%
Tik Tok	59 16,9%	99 21,1%
Youtube	177 50,7%	142 30,2%
Spletne strani medijev	136 39,0%	217 46,2%
Spletne strani uradnih institucij	82 23,5%	125 26,6%

	moški	ženske
Televizija	121 34,7%	150 31,9%
Radio	60 17,2%	65 13,8%
Časopisi, revije	39 11,2%	67 14,3%
Knjižnica	19 5,4%	38 8,1%
Šola	60 17,2%	88 18,7%

Čeprav je več kot polovica mladih zadovoljna z dostopom do informacij, pomembnimi za mlade, jih je pomemben delež (39,2 %) precej nezadovoljen. Pri tem so v večji meri zadovoljni mladi stari med 13 in 17 let (64,7 %), medtem ko so mladi stari med 25 in 30 let (50,6 %) v večji meri precej nezadovoljni. Med spoloma razlike niso tako zelo izrazite.

Tabela 29: Zadovoljstvo z informacijami za mlade, ki so na voljo

	število	odstotek
Zelo nezadovoljen/-na	49	6,1%
Precej nezadovoljen/-na	315	39,2%
Zadovoljen/-na	425	52,8%
Zelo zadovoljen/-na	15	1,9%
Skupaj	803	100%

Tabela 30: Zadovoljstvo z informacijami za mlade, ki so na voljo glede na starostno skupino

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Zelo nezadovoljen/-na	12 4,0%	25 7,8%	13 7,6%
Precej nezadovoljen/-na	86 28,7%	135 41,9%	87 50,6%

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Zadovoljen/-na	194 64,7%	158 49,1%	70 40,7%
Zelo zadovoljen/-na	8 2,7%	4 1,2%	2 1,2%
Skupaj	300 100%	322 100%	172 100%

Mladi si želijo biti predvsem bolj informirani na področju zaposlovanja (41,8 %). Sledi področje izobraževanja (37,2 %), rekreacije (29,5 %), stanovanj (27,2 %) in organiziranosti mladih (21,1 %). Področja interesa se nekoliko razlikujejo po starostnih skupinah. Mlade med 18 in 30 let bolj zanimajo stanovanja, vključevanje v odločanje v občini ter zaposlovanje. Mlade med 13 in 17 letom pa bolj zanima izobraževanje ter organiziranost mladih. Dekleta (50,4 %) izrazito bolj kot fante zanima področje izobraževanja pa tudi področje organiziranosti mladih (29,2 %), medtem ko fante (43,5 %) bolj zanima področje rekreacije. Pod odgovorom drugo so mladi izpostavili predvsem: droge, finance, infrastrukturo, dogodke, kulturo, kozmetiko, skupnost LGBTQ, informacijsko tehnologijo, naravo, šport, potovanja, zabavo, živali ...

Tabela 31: Področja, o katerih bi si želeli biti mladi bolj informirani

	število	odstotek
Izobraževanje	346	37,2%
Stanovanja	253	27,2%
Rekreacija	274	29,5%
Vključevanje v odločanje v občini	181	19,5%
Zaposlovanje	389	41,8%
Zdravstvo	128	13,8%
Mobilnost	103	11,1%
Organiziranost mladih	196	21,1%
Drugo	42	4,5%

Slika 10: Področja, o katerih bi si želeli biti mladi bolj informirani

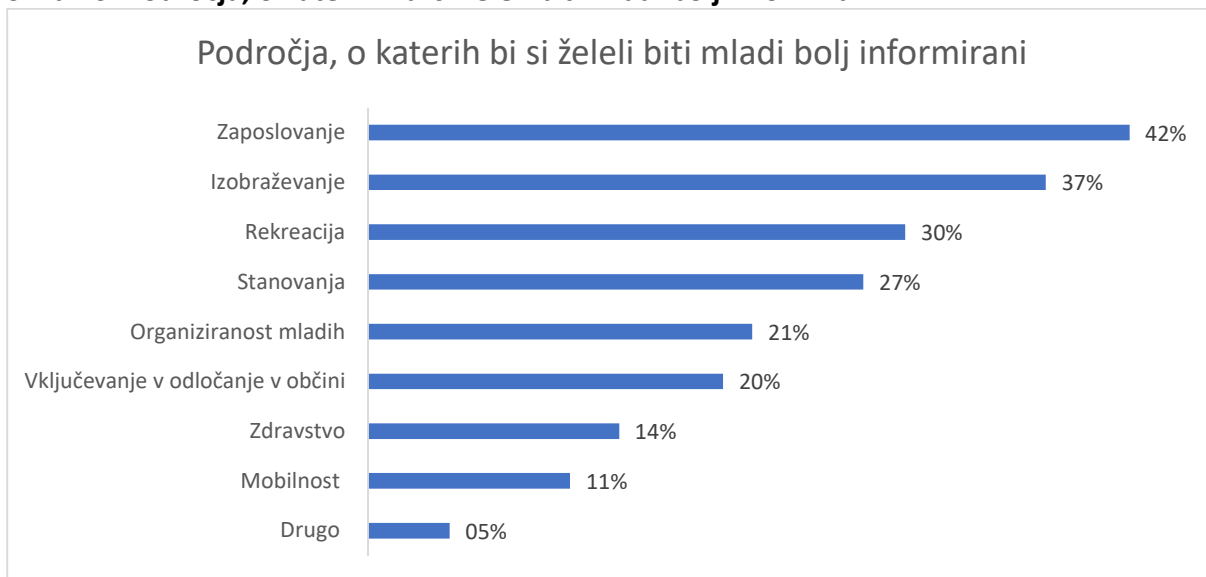

Tabela 32: Področja, o katerih bi si želeli biti mladi bolj informirani glede na starostno skupino

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Izobraževanje	137 46,6%	140 43,3%	67 38,7%
Stanovanja	38 12,9%	133 41,2%	79 45,7%
Rekreacija	93 31,6%	105 32,5%	68 39,3%
Vključevanje v odločanje v občini	35 11,9%	84 26,0%	60 34,7%
Zaposlovanje	92 31,3%	191 59,1%	105 60,7%
Zdravstvo	44 15,0%	60 18,6%	26 15,0%
Mobilnost	52 17,7%	34 10,5%	17 9,8%

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Organiziranost mladih	90 30,6%	75 23,2%	26 15,0%
Drugo	23 7,8%	9 2,8%	7 4,0%

Tabela 33: Področja, o katerih bi si želeli biti mladi bolj informirani glede na spol

	moški	ženske
Izobraževanje	116 33,6%	233 50,4%
Stanovanja	95 27,5%	161 34,8%
Rekreacija	150 43,5%	127 27,5%
Vključevanje v odločanje v občini	84 24,3%	97 21,0%
Zaposlovanje	156 45,2%	238 51,5%
Zdravstvo	39 11,3%	91 19,7%
Mobilnost	56 16,2%	47 10,2%
Organiziranost mladih	62 18,0%	135 29,2%
Drugo	22 6,4%	20 4,3%

2.5 ZAPOSLOVANJE

V sklopu zaposlovanja nas je predvsem zanimalo kako pomembne so priložnosti, ki jih mladim ponuja občina, kraj kjer bi se želeli zaposliti, področja zaposlovanja, ki jih najbolj zanimajo ter področja, na katerih po njihovem mnenju najlažje najdejo zaposlitev v občini Brežice.

Za anketirance je pomembno (odgovor zelo pomembno in pomembno), da v občini najdejo možnost mentoriranja na delovnem mestu s strani starejše osebe (82,0 %), možnosti obiska zaposlitvenih sejmov oziroma predstavitev poklicev (80,5 %), spodbude za podjetništvo (80,0 %) in študijsko prakso (79,4 %). Vse te priložnosti so v enaki meri pomembne za mlade. Za mlade stare med 25 in 30 let so bolj kot za ostali dve starostni skupini pomembne spodbude za podjetništvo, možnosti mentoriranja pa tudi aktivnosti Centra za podjetništvo in turizem. Med spoloma skoraj ni razlik le dekleta v nekoliko večji meri kot fantje ocenjujejo pomembnost študijske prakse ter možnosti mentoriranja na delovnem mestu.

V prihodnje bi **veljajo v večji meri ponujati in spodbujati možnosti mentoriranja, spodbud za podjetništvo ter študijskih praks**. Tovrstne aktivnosti pa bi morale biti na voljo predvsem mladim med 25 in 30 let oziroma po končanem šolanju.

Tabela 34: Priložnosti za mlade v občini Brežice

	Zelo pomembno	Pomembno	Niti pomembno, niti nepomembno	Nepomembno	Sploh ni pomembno	Skupaj
Študijska praksa	365	272	107	31	27	802
	45,5%	33,9%	13,3%	3,9%	3,4%	100%
Spodbude za podjetništvo	322	319	119	24	17	801
	40,2%	39,8%	14,9%	3,0%	2,1%	100%
Pripravišтва na občinski upravi	180	242	247	93	38	800
	22,5%	30,3%	30,9%	11,6%	4,8%	100%

	Zelo pomembno	Pomembno	Niti pomembno, niti nepomembno	Nepomembno	Sploh ni pomembno	Skupaj
Aktivnosti Centra za podjetništvo in turizem	184	326	209	58	22	799
	23,0%	40,8%	26,2%	7,3%	2,8%	100%
Možnosti obiska zaposlitvenih sejmov oziroma predstavitev poklicev	301	342	123	21	12	799
	37,7%	42,8%	15,4%	2,6%	1,5%	100%
Možnost mentoriranja na delovnem mestu s strani starejše osebe	293	363	110	26	8	800
	36,6%	45,4	13,8%	3,3%	1,0%	100%

Slika 11: Priložnosti za mlade v občini Brežice

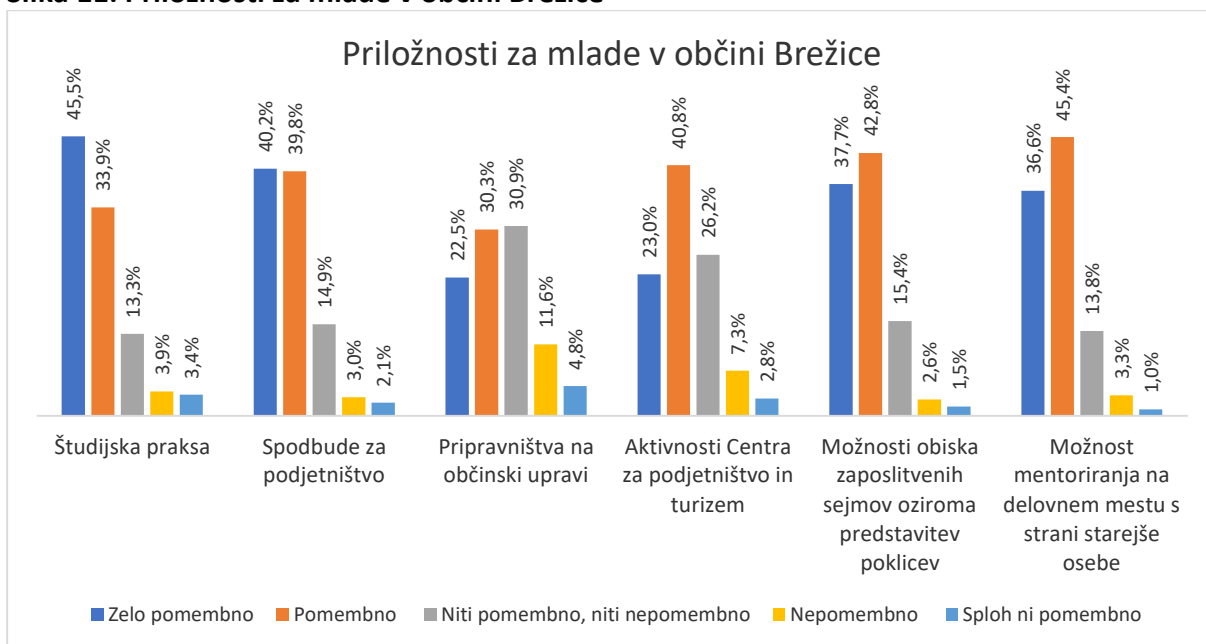

Tabela 35: Priložnosti za mlade v občini Brežice (povprečne vrednosti)

	N	Mean (povprečna vrednost)	Std. deviation
Študijska praksa	802	1,86	1,013
Spodbude za podjetništvo	801	1,87	0,920
Pripravnštva na občinski upravi	800	2,46	1,103
Aktivnosti Centra za podjetništvo in turizem	799	2,26	0,982
Možnosti obiska zaposlitvenih sejmov oziroma predstavitev poklicev	799	1,87	0,870

	N	Mean (povprečna vrednost)	Std. deviation
Možnost mentoriranja na delovnem mestu s strani starejše osebe	800	1,87	0,841

Tabela 36: Priložnosti za mlade v občini Brežice (povprečne vrednosti) glede na starost

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Študijska praksa	1,89	1,78	1,95
Spodbude za podjetništvo	2,10	1,84	1,56
Pripravnštva na občinski upravi	2,55	2,50	2,24
Aktivnosti Centra za podjetništvo in turizem	2,33	2,36	1,95
Možnosti obiska zaposlitvenih sejmov oziroma predstavitev poklicev	1,86	1,96	1,79
Možnost mentoriranja na delovnem mestu s strani starejše osebe	2,04	1,81	1,69

Tabela 37: Priložnosti za mlade v občini Brežice (povprečne vrednosti) glede na spol

	moški	ženske
Študijska praksa	2,04	1,73
Spodbude za podjetništvo	1,88	1,87
Pripravnštva na občinski upravi	2,53	2,40

	moški	ženske
Aktivnosti Centra za podjetništvo in turizem	2,29	2,23
Možnosti obiska zaposlitvenih sejmov oziroma predstavitev poklicev	1,94	1,82
Možnost mentoriranja na delovnem mestu s strani starejše osebe	1,96	1,79

Mladi bi najraje poiskali zaposlitev v posavski regiji (34,4 %) oziroma svoji občini (30,9 %). Zanimivo je, da bi se kar 10,5 % mladih zaposlilo v tujini. Med slednjimi je sicer največ mladih med 13 in 17 let (13,9 %) ter najmanj med 25 in 30 letom starosti (4,6%). Med temi pa izrazito prevladuje odgovor v posavski regiji (47,4 %). Pod odgovorom drugo so mladi navajali predvsem kjerkoli (v Sloveniji), druga mesta (Celje, Maribor, Novo mesto) ter druge regije: Gorenjska, Podravska, Primorska, Savinjska, Zasavska.

Podatki kažejo, da si mladi predvsem v obdobju, ko iščejo zaposlitev, le to želijo poiskati v lokalnem okolju.

Tabela 38: Zaželen kraj zaposlitve

	število	odstotek
V svojem domačem kraju	100	12,5%
V svoji občini	247	30,9%
V posavski regiji	275	34,4%
V Ljubljani	57	7,1%
V tujini	84	10,5%
Drugje	37	4,6%
Skupaj	800	100%

Tabela 39: Zaželen kraj zaposlitve glede na starostno skupino

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
V svojem domačem kraju	36 12,2%	37 11,5%	23 13,3%
V svoji občini	102 34,5%	94 29,3%	47 27,2%
V posavski regiji	75 25,3%	117 36,4%	82 47,4%
V Ljubljani	22 7,4%	30 9,3%	6 3,5%
V tujini	41 13,9%	35 10,9%	8 4,6%
Drugje	20 6,8%	8 2,5%	7 4,0%
Skupaj	296 100%	321 100%	173 100%

Odgovori mladih glede področij, ki jih zanimajo so precej razpršeni. V nekoliko večji meri so izrazili zanimanje za tehnična področja (28,0 %), računalništvo, informatiko, grafično oblikovanje, multimedijo (27,6 %) ter izobraževanje in kulturo (22,8 %). Najmanj se zanimajo za transport in logistiko (6,2 %), proizvodnjo (6,5 %) ter kmetijstvo (8,9 %).

Dekleta nekoliko bolj zanimajo izobraževanje in kultura, turizem in gostinstvo, zdravstvo in nega ter družboslovna področja. Po drugi strani fante bolj zanimajo tehnična področja, računalništvo, informatika, grafično oblikovanje in multimedija, transport in logistika ter proizvodnja. Mlade med 13 in 24 let nekoliko bolj zanimata zdravstvo in nega, medtem ko mlade med 25 in 30 let nekoliko bolj zanimata transport in logistika.

Tabela 40: Področja zanimanja mladih

	število	odstotek
Turizem in gostinstvo	166	17,8%

	število	odstotek
	število	odstotek
Kmetijstvo	83	8,9%
Zdravstvo, nega	174	18,7%
Tehnična področja (gradbeništvo, strojništvo, elektrotehnika)	224	28,0%
Družboslovna področja (računovodstvo, pravo, finance)	171	18,4%
Računalništvo, informatika, grafično oblikovanje, multimedija	257	27,6%
Izobraževanje in kultura	212	22,8%
Transport, logistika	58	6,2%
Proizvodnja	60	6,5%
Drugo	119	12,8%

Slika 12: Področja zanimanja mladih

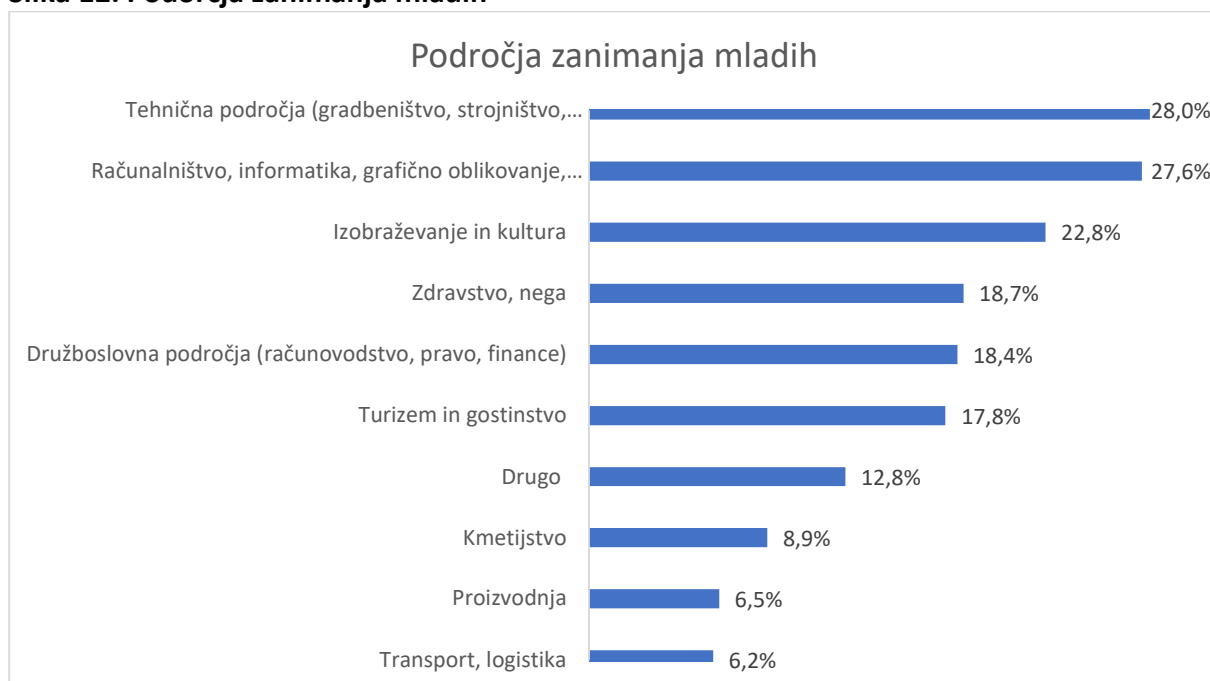

Tabela 41: Področja zanimanja mladih glede na starostne skupine

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Turizem in gostinstvo	59 10,0%	67 20,8%	39 22,4%
Kmetijstvo	28 9,5%	38 11,8%	15 8,6%
Zdravstvo, nega	71 24,1%	77 23,9%	24 13,8%
Tehnična področja (gradbeništvo, strojništvo, elektrotehnika)	75 25,4%	91 28,3%	56 32,2%
Družboslovna področja (računovodstvo, pravo, finance)	50 16,9%	69 21,4%	50 28,7%
Računalništvo, informatika, grafično oblikovanje, multimedija	102 34,6%	94 29,2%	59 33,9%
Izobraževanje in kultura	63 21,4%	97 30,1%	50 28,7%
Transport, logistika	11 3,7%	23 7,1%	25 14,4%
Proizvodnja	15 5,1%	29 9,0%	14 8,0%
Drugo	64 21,7%	35 10,9%	18 10,3%

Tabela 42: Področja zanimanja mladih glede na spol

	moški	ženske
Turizem in gostinstvo	55 15,9%	114 24,7%

	moški	ženske
Kmetijstvo	43 12,4%	42 9,1%
Zdravstvo, nega	28 8,1%	148 32,1%
Tehnična področja (gradbeništvo, strojništvo, elektrotehnika)	176 50,7%	50 10,8%
Družboslovna področja (računovodstvo, pravo, finance)	58 16,7%	116 25,2%
Računalništvo, informatika, grafično oblikovanje, multimedija	156 45,0%	105 22,8%
Izobraževanje in kultura	44 12,7%	179 36,9%
Transport, logistika	38 11,0%	22 4,8%
Proizvodnja	38 11,0%	22 4,8%
Drugo	44 12,7%	75 16,3%

Mladi vidijo največ možnosti za zaposlitev v občini Brežice na področju turizma in gostinstva (skoraj polovica oz. 46,8 %). V nekoliko večjem deležu so identificirali tudi storitvene dejavnosti (26,5 %), industrijo (25,9 %) ter zdravstvo in nego (21,5 %). Medtem ko dekleta vidijo več možnosti za zaposlitev na področju zdravstva in nege, fantje vidijo več možnosti na področju industrije. Med starostnimi skupinami pa ni razvidnih večjih razlik. Pod odgovorom drugo so navedli: arhitekturo, elektrotehniko, taksi, transport, trgovino, energetiko ... Večina pa jih je pod drugo navedla, da ne ve oziroma, da ni možnosti za zaposlitev.

Tabela 43: Možnosti za zaposlovanje mladih v občini Brežice

	število	odstotek
Industrija	241	25,9%
Obrt	98	10,5%
Turizem in gostinstvo	435	46,8%
Storitvene dejavnosti	246	26,5%
Kmetijstvo	149	16,0%
Javni sektor	169	18,2%
Zdravstvo, nega	200	21,5%
Drugo	48	5,2%

Tabela 44: Možnosti za zaposlovanje mladih v občini Brežice glede na starostno skupino

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Industrija	73 25,0%	112 34,8%	53 30,5%
Obrt	37 12,7%	35 10,9%	25 14,4%
Turizem in gostinstvo	146 50,0%	182 56,5%	103 59,2%
Storitvene dejavnosti	78 26,7%	109 33,9%	56 32,2%
Kmetijstvo	49 16,8%	79 21,7%	28 16,1%
Javni sektor	49 16,8%	71 22,0%	46 26,4%
Zdravstvo, nega	79 27,1%	73 22,7%	46 26,4%
Drugo	28 9,6%	10 3,1%	9 5,2%

Tabela 45: Možnosti za zaposlovanje mladih v občini Brežice glede na spol

	moški	ženske
Industrija	148 42,8%	97 21,2%
Obrt	52 15,0%	49 10,7%
Turizem in gostinstvo	169 48,8%	272 59,4%
Storitvene dejavnosti	104 30,1%	145 31,7%
Kmetijstvo	69 19,9%	81 17,7%
Javni sektor	65 18,8%	106 23,1%
Zdravstvo, nega	60 17,3%	141 30,8%
Drugo	23 6,6%	25 5,5%

2.6 IZOBRAŽEVANJE

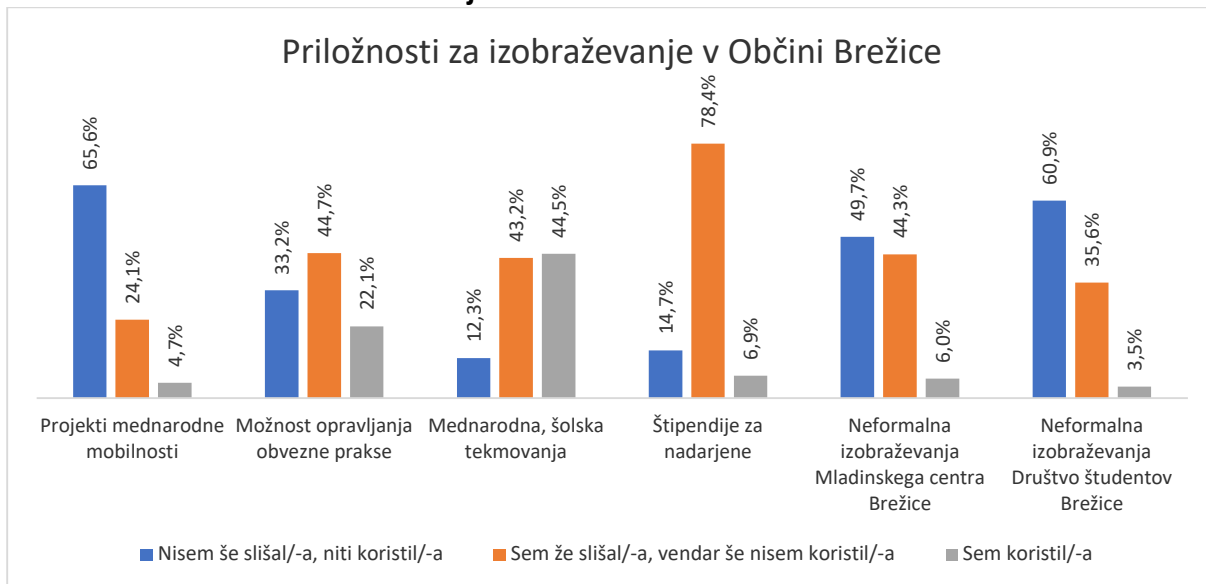
V sklopu izobraževanje so nas zanimalo priložnosti za izobraževanje v občini Brežice, pomembnost neformalnega izobraževanja, razlogi za neudeležbo v aktivnostih neformalnega izobraževanja, želena znanja in oblike neformalnega izobraževanja ter organizacije, ki jih mladi v občini Brežice prepoznajo kot tiste, ki nudijo neformalno izobraževanje.

Mladi najmanj poznajo projekte mednarodne mobilnosti (65,6 %), neformalna izobraževanja Društva študentov Brežice (60,9 %) ter neformalna izobraževanja Mladinskega centra Brežice (49,7 %). Po drugi strani so mladi že slišali za štipendije za nadarjene vendar jih ne prejemajo. V največji meri mladi koristijo mednarodna šolska tekmovanja (44,5 %).

Tabela 46: Priložnosti za izobraževanje v občini Brežice

	Nisem še slišal/-a, niti koristil/-a	Sem že slišal/-a, vendar še nisem koristil/-a	Sem koristil/-a	Skupaj
Projekti mednarodne mobilnosti	512	224	44	780
	65,6%	24,1%	4,7%	100%
Možnost opravljanja obvezne prakse	259	348	172	779
	33,2%	44,7%	22,1%	100%
Mednarodna, šolska tekmovanja	96	338	348	782
	12,3%	43,2%	44,5%	100%
Štipendije za nadarjene	115	612	54	781
	14,7%	78,4%	6,9%	100%
Neformalna izobraževanja Mladinskega centra Brežice	387	345	47	779
	49,7%	44,3%	6,0%	100%
Neformalna izobraževanja Društvo študentov Brežice	473	277	27	777
	60,9%	35,6%	3,5%	100%

Slika 13: Priložnosti za izobraževanje v občini Brežice

Nekaj razlik se kaže tudi glede na starostno skupino. Možnost opravljanja obvezne prakse so v največji meri koristili mladi med 18 in 24 let (34 %) ter med 25 in 30 let (18,6 %). Mednarodna šolska tekmovanja so koristili predvsem mladi med 13 in 24 let (približno polovica). Glede neformalnih izobraževanj Društva študentov Brežice so najbolj seznanjeni mladi med 25 in 30 let pa tudi mladi med 18 in 24 let.

Tabela 47: Priložnosti za izobraževanje v občini Brežice glede na starostno skupino

	Starostne skupine	Nisem še slišal/-a, niti koristil/-a	Sem že slišal/-a, vendar še nisem koristil/-a	Sem koristil/-a
Projekti mednarodne mobilnosti	13-17 let	61,8%	30,5%	7,7%
	18-24 let	67,4%	26,9%	5,7%
	25-30 let	69,8%	28,5%	1,7%
Možnost opravljanja obvezne prakse	13-17 let	30,6%	59,2%	10,2%
	18-24 let	27,0%	39,0%	34,0%
	25-30 let	48,3%	33,1%	18,6%

	Starostne skupine	Nisem še slišal/-a, niti koristil/-a	Sem že slišal/-a, vendar še nisem koristil/-a	Sem koristil/-a
Mednarodna, šolska tekmovanja	13-17 let	5,2%	44,1%	50,7%
	18-24 let	13,6%	37,0%	49,4%
	25-30 let	22,1%	55,2%	22,7%
Štipendije za nadarjene	13-17 let	10,2%	83,2%	6,7%
	18-24 let	14,9%	77,2%	7,9%
	25-30 let	23,3%	71,5%	5,2%
Neformalna izobraževanja Mladinskega centra Brežice	13-17 let	54,2%	43,3%	2,5%
	18-24 let	49,5%	42,9%	7,6%
	25-30 let	43%	48,3%	8,7%
Neformalna izobraževanja Društvo študentov Brežice	13-17 let	69,9%	29,4%	0,7%
	18-24 let	60,0%	36,5%	3,5%
	25-30 let	49,9%	43,0%	7,6%

Večina anketiranih (69,3 %) ocenjuje kot pomembno, da imajo poleg formalnega izobraževanja dostop tudi do neformalnega izobraževanja (npr. izobraževanja, delavnice izven šole).

Tabela 48: Pomembnost neformalnega izobraževanja za mlade

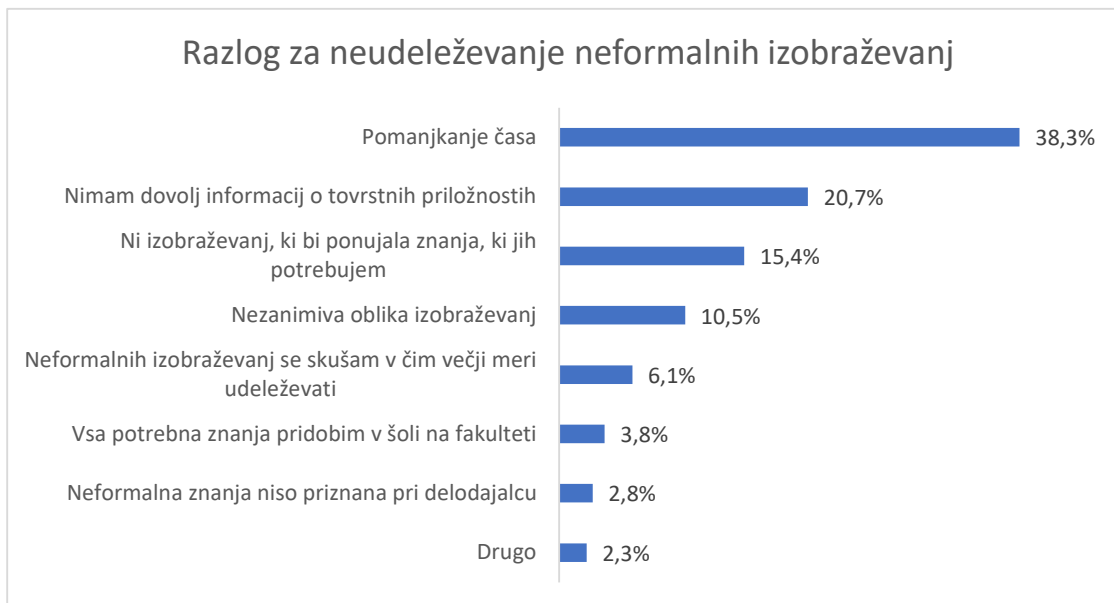
	Število	odstotek
Zelo pomembno	185	23,7%
Pomembno	356	45,6%
Niti pomembno, niti nepomembno	200	25,6%
Nepomembno	27	3,5%
Zelo nepomembno	12	1,5%
Skupaj	780	100%

Glavni razlog, da se mladi ne udeležujejo neformalnih izobraževanj je pomanjkanje časa (38,3 %) pa tudi pomanjkanje informacij (20,7 %) ter izobraževanj, ki bi jih mladi potrebovali za pridobitev znanj (15,4 %). Pod odgovor drugo so nekateri mladi navedli, da imajo dostop do informacij, a imajo druge obveznosti, da jih to ne zanima, da nimajo prevoza, oziroma da se udeležujejo izobraževanj preko spleta.

Tabela 49: Razlog za neudeleževanje neformalnih izobraževanj

	Število	odstotek
Neformalnih izobraževanj se skušam v čim večji meri udeleževati	47	6,1%
Pomanjkanje časa	296	38,3%
Nezanimiva oblika izobraževanj	81	10,5%
Ni izobraževanj, ki bi ponujala znanja, ki jih potrebujem	119	15,4%
Neformalna znanja niso priznana pri delodajalcu	22	2,8%
Vsa potrebna znanja pridobim v šoli na fakulteti	29	3,8%
Nimam dovolj informacij o tovrstnih priložnostih	160	20,7%
Drugo	18	2,3%
Skupaj	772	100%

Slika 14: Razlog za neudeleževanje neformalnih izobraževanj

Pomanjkanje časa kot razlog neudeležbe neformalnih izobraževanj v največji meri izražajo mladi med 18 in 24 letom. Nezanimiva oblika izobraževanja pa je kot razlog najbolj prisoten med mladimi starimi med 13 in 17 let. Ta starostna skupina je v večji meri izbrala tudi odgovor, da so premalo informirani o tovrstnih izobraževanjih. Med tistimi, ki se neformalnih izobraževanj ne udeležujejo, ker ne ponujajo znanj, ki bi jih potrebovali, je največ mladih starih med 25 in 30 let.

Tabela 50: Razlog za neudeleževanje neformalnih izobraževanj po starostni skupini

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Neformalnih izobraževanj se skušam v čim večji meri udeleževati	27 9,7%	10 3,2%	9 5,2%
Pomanjkanje časa	94 33,9%	133 42,1%	66 38,4%
Nezanimiva oblika izobraževanj	39 14,1%	30 9,5%	12 7,0%

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Ni izobraževanj, ki bi ponujala znanja, ki jih potrebujem	26 9,4%	56 17,7%	38 22,1%
Neformalna znanja niso priznana pri delodajalcu	4 1,4%	9 2,8%	9 5,2%
Vsa potrebna znanja pridobim v šoli na fakulteti	16 5,8%	10 3,2%	2 1,2%
Nimam dovolj informacij o tovrstnih priložnostih	62 22,4%	66 20,9%	29 16,9%
Drugo	9 3,2%	2 0,6%	7 4,1%
Skupaj	277 100%	316 100%	172 100%

Dobra polovica anketirancev bi v okviru neformalnega izobraževanja rada pridobila znanje tujih jezikov. Okoli četrtnina pa bi rada pridobila informacijska znanja iz različnih računalniških programov (28,9 %), znanja iz računovodstva, vodenja financ, podjetništva (25,7 %), timsko delo (24,1 %), veščine ročnih del (23,0 %) in kuharske veščine (22,6 %). Potrebo po informacijskih znanj iz različnih računalniških programov najbolj izražajo mladi med 25 in 30 letom (50 %). Ta starostna skupina si želi tudi več znanj iz računovodstva, vodenja financ in podjetništva (40,6 %).

Pod odgovor drugo so mladi navedli: delo s strankami, delo na področju zdravstva, glasbene delavnice, izdelava video iger, o modi, javno nastopanje, retorika, kmetijstvo, kozmetika, mentorstvo, oblikovanje spletnih strani, izdelava vlogov, obrtniški tečajji, osebna rast, samopomoč, petje (moderne pesmi), prva pomoč, psihologija, računalniška dela, šport, tehnika, turizem, varjenje, vede o živalih, meditacija, zeliščarstvo, komuniciranje, marketing oglaševanje, zootehnika, avtomehaništvo.

Glede na to, da je že v sklopu zaposlovanja veliko mladih izrazilo, da si želi spodbud za podjetništvo in da so tudi v sklopu izobraževanj izražali tudi potrebo po informacijskih znanjih in znanjih iz računovodstva, se kaže potreba po znanjih, ki jih potrebujejo mladi podjetniki.

Tabela 51: Želena znanja in veščine v okviru neformalnega izobraževanja

	število	odstotek
Znanje tujih jezikov	478	51,4%
Informacijska znanja iz različnih računalniških programov	269	28,9%
Znanja iz računovodstva, vodenja financ, podjetništva	239	25,7%
Veščine ročnih del	178	23,0%
Kuharske veščine	175	22,6%
Timsko delo	186	24,1%
Drugo	64	8,3%

Slika 15: Želena znanja in veščine v okviru neformalnega izobraževanja

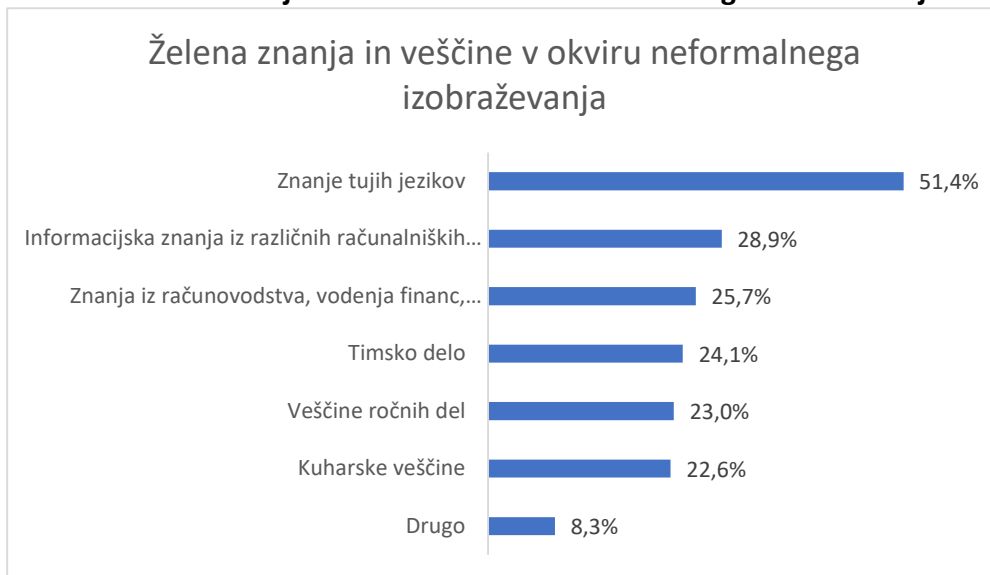

Tabela 52: Želena znanja in veščine v okviru neformalnega izobraževanja po starostni skupini

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Znanje tujih jezikov	173 61,6%	199 63,4%	103 60,6%
Informacijska znanja iz različnih računalniških programov	81 28,8%	99 31,5%	85 50,0%
Znanja iz računovodstva, vodenja financ, podjetništva	66 23,5%	102 32,5%	69 40,6%
Veščine ročnih del	53 18,9%	78 24,8%	45 26,5%
Kuharske veščine	72 25,6%	69 22,0%	33 19,4%
Timsko delo	64 22,8%	79 25,2%	42 24,7%
Drugo	31 11,0%	20 6,4%	10 5,9%

Anketirancem bi najbolj ustrezala oblika občasnih delavnic (sklop delavnic na podobno temo, ki potekajo mesečno) (34,3 %). Redni tečaji, ki bi potekali tedensko v najmanjši meri ustrezajo mladim med 18 in 24 letom starosti. Spomnimo, da ta starostna skupina v največji meri izraža, da ima pomanjkanje časa. Mladim med 13 in 17 letom pa v najmanjši meri ustrezajo spletne delavnice in izobraževanja. Sledijo enkratne delavnice z 28,4 %. Pod odgovorom drugo so mladi navedli le, da se delavnic ne bi udeležili.

Tabela 53: Oblika neformalnega izobraževanja

	število	odstotek
Enkratne delavnice (neformalno izobraževanje se zaključi v enkratnem dogodku)	220	28,4%

	število	odstotek
Občasne delavnice (sklop delavnic na podobno temo, ki potekajo mesečno)	266	34,3%
Redni tečaji, ki bi potekali tedensko	129	16,6%
Spletne delavnice in izobraževanja	144	18,6%
Drugo	16	2,1%
Skupaj	775	100%

Tabela 54: Oblika neformalnega izobraževanja glede na starostno skupino

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Enkratne delavnice (neformalno izobraževanje se zaključi v enkratnem dogodku)	79 28,0%	96 30,7%	41 23,8%
Občasne delavnice (sklop delavnic na podobno temo, ki potekajo mesečno)	96 34,0%	111 35,5%	57 33,1%
Redni tečaji, ki bi potekali tedensko	57 20,2%	38 12,1%	35 20,3%
Spletne delavnice in izobraževanja	41 14,5%	64 20,4%	37 21,5%
Drugo	9 3,2%	4 1,3%	2 1,2%
Skupaj	282 100%	313 100%	172 100%

Največ mladih (60,6 %) meni, da Mladinski center Brežice mladim v občini Brežice nudi priložnosti za dodatno pridobivanje znanj. Na drugi strani menijo, da najmanj tovrstni priložnosti nudi Ljudska univerza (4,8 %). Tako Mladinski center Brežice kot Ljudsko univerzo v večji meri prepoznavajo kot izvajalca izobraževanj mladi stari med 25 in 30 let. Mladi stari med 18 in 24 let pa v večji meri kot ostali dve skupini prepoznava pri organizaciji izobraževanj vlogo društev namenjenih mladim. Pod odgovorom drugo so mladi navedli še Društvo študentov Brežice, kulturna društva, oratorij ter šolo.

Tabela 55: Organizacije, ki mladim v občini Brežice nudijo priložnosti za dodatno pridobivanje znanj

	število	odstotek
Občina oziroma njeni zavodi	171	18,4%
Mladinski center Brežice	564	60,6%
Društva namenjena mladim	321	34,5%
Podjetja (npr. jezikovna šola)	158	17,0%
Ljudska univerza	45	4,8%
Drugo	27	2,9%

Tabela 56: Organizacije, ki mladim v občini Brežice nudijo priložnosti za dodatno pridobivanje znanj glede na starostne skupine

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Občina oziroma njeni zavodi	58 21,1%	69 22,3%	42 24,9%
Mladinski center Brežice	189 68,7%	232 74,8%	135 79,9%
Društva namenjena mladim	109 39,6%	149 48,1%	63 37,3%
Podjetja (npr. jezikovna šola)	60 21,8%	60 19,4%	35 20,7%
Ljudska univerza	14 5,1%	12 3,9%	17 10,1%

OBČINA
BREŽICE

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Drugo	11 4,0%	9 2,9%	8 4,7%

2.7 STANOVANJSKA POLITIKA

V sklopu stanovanjska politika nas je zanimalo kako zadovoljni so mladi v občini Brežice s svojo nastanitvijo, kje bi radi živeli ter glavne ovire, da se še niso odselili na svoje.

Velika večina mladih iz občine Brežice (72,5 % anketirancev) je zadovoljnih s trenutno obliko stanovanjske nastanitve. Nezadovoljnih je 9 %. Najbolj zadovoljni so s svojo nastanitvijo mladi med 13 in 17 letom starosti, medtem ko so najmanj zadovoljni mladi med 25 in 30 letom starosti.

Tabela 57: Zadovoljstvo s trenutno obliko stanovanjske nastanitve

	Število	odstotek
Zelo zadovoljen/-a	285	37,4%
Zadovoljen/-na	268	35,1%
Niti zadovoljen/-na, niti nezadovoljen/-na	135	17,7%
Nezadovoljen/-na	39	5,1%
Zelo nezadovoljen/-na	36	3,9%
Skupaj	763	100%

Tabela 58: Zadovoljstvo s trenutno obliko stanovanjske nastanitve glede na starostno skupino

	Mean (povprečna vrednost)	N	Standardni odklon
13-17 let	1,75	278	0,858
18-24 let	2,03	309	1,025
25-30 let	2,60	170	1,256
skupaj	2,05	757	1,073

Anketiranci bi najraje živeli v svojem domačem kraju (30,3 %), v svoji občini (21,5 %) ali v posavski regiji (18,6 %). Najmanj bi jih živelo v Ljubljani (5,9 %). Mladi stari med 25 in 30 let so še v nekoliko višjem deležu izražali, da bi radi živeli v svoji občini (29,6 %) oziroma v posavski regiji (24,3 %). Mladi stari med 13 in 17 let pa v višjem deležu izražajo, da bi živeli drugje v

Sloveniji (10,4 %) in v tujini (22,6 %). Fantje (38,9 %) v večji meri kot dekleta (23,9 %) izražajo, da bi najraje živeli v domačem kraju. Pod odgovorom drugo so mladi navedli: Hrvaško, Maribor, Primorsko, Zasavje ...

Tabela 59: Kje bi mladi najraje živeli

	število	odstotek
V svojem domačem kraju	231	30,3%
V svoji občini	164	21,5%
V posavski regiji	142	18,6%
V Ljubljani	45	5,9%
Drugje v Sloveniji (izven Posavja in Ljubljane)	51	6,7%
V tujini	109	14,3%
Drugje	21	2,8%
skupaj	763	100%

Slika 16: Kje bi mladi najraje živeli

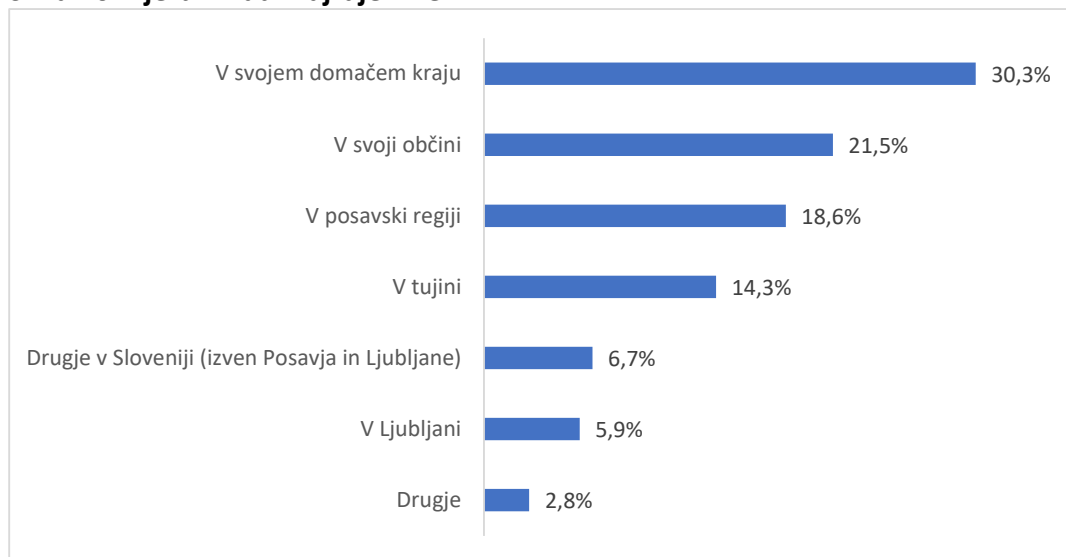

Tabela 60: Kje bi mladi najraje živeli glede na starostne skupine

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
V svojem domačem kraju	77 27,6%	99 32,0%	49 29,0%
V svoji občini	41 14,7%	71 23,0%	50 29,6%
V posavski regiji	45 16,1%	56 18,1%	41 24,3%
V Ljubljani	15 5,4%	24 7,8%	6 3,6%
Drugje v Sloveniji (izven Posavja in Ljubljane)	29 10,4%	17 5,5%	7 4,1%
V tujini	63 22,6%	35 11,3%	11 6,5%
Drugje	9 3,2%	7 2,3%	5 3,0%
skupaj	279 100%	309 100%	169 100%

Tabela 61: Kje bi mladi najraje živeli glede na spol

	moški	ženske
V svojem domačem kraju	130 38,9%	104 23,9%
V svoji občini	68 20,4%	95 21,8%
V posavski regiji	51 15,3%	92 21,1%
V Ljubljani	15 4,5%	30 6,9%
Drugje v Sloveniji (izven Posavja in Ljubljane)	19 5,7%	34 7,8%

	moški	ženske
V tujini	42 12,6%	68 15,6%
Drugje	9 2,7%	13 3,0%
skupaj	334 100%	436 100%

Odgovori mladih glede glavnih ovir pri odselitvi na svoje so precej razpršeni. Največ jih meni, da so premladi (31,4 %), da so predrage cene in najemnine nepremičnin (29,6 %) in da nimajo redne zaposlitve (24,7 %). Da so še premladi, da bi odšli na svoje je pomemben razlog predvsem za mlade stare med 13 in 17 let (75,5 %). Odsotnost redne službe je najpomembnejši razlog, da ne grejo na svoje pri mladih starih med 18 in 24 let. Predrage cene in najemnine nepremičnin kot razlog za odselitev prepoznavajo predvsem mladi med 18 in 30 let. Fantje (30,1 %) so v večji meri kot dekleta (23,3 %) zadovoljni s svojo trenutno stanovanjsko situacijo. Za fante (14,6 %) je tudi pomembneje imeti partnerja, ko greš na svoje, v primerjavi z dekleti (4,1 %). Pod odgovorom drugo so mladi navedli: delno zaposlitev, predrage obnove starih hiš, dolgo čakanje na občinski prostorski načrt, minimalno plačo, nezagotovljeno delovno mesto.

Tabela 62: Ovine pri odselitvi na svoje

	število	odstotki
S svojo trenutno stanovanjsko situacijo sem zadovoljen/-na	200	21,5%
Nimam redne zaposlitve	230	24,7%
Predrage cene in najemnine nepremičnin	275	29,6%
Previsoke obresti stanovanjskih kreditov	112	12,0%
Sem še premlad/-a, da bi živel/-a na svojem	292	31,4%

	število	odstotki
Nisem v resni partnerski zvezi v okviru katere bi si hotel/-a poiskati svoje stanovanje	67	7,2%
Pomanjkanje ustreznih stanovanj	111	11,9%
Ne bi rad/-a živel/-a sam/-a	40	4,3%
Drugo	50	5,4%

Slika 17: Ovire pri odselitvi na svoje

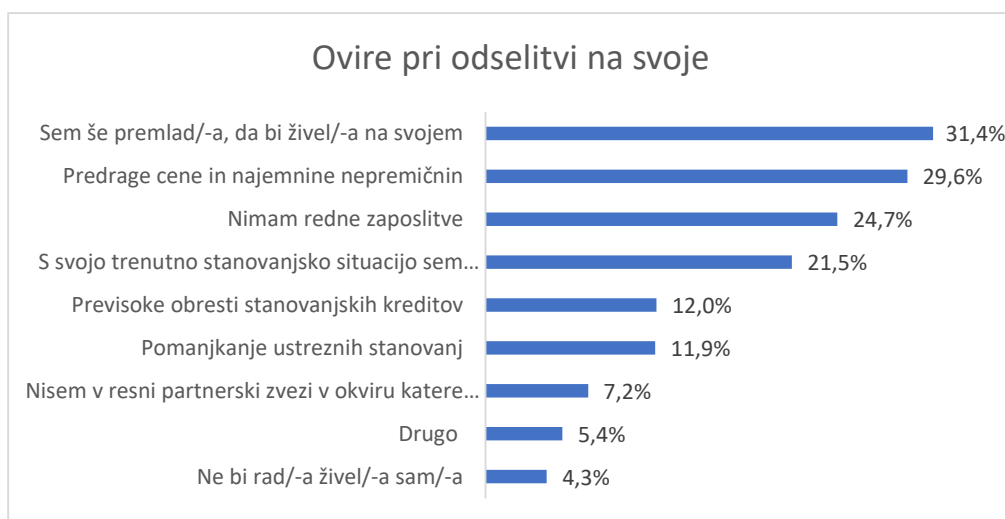

Tabela 63: Ovire pri odselitvi na svoje glede na starost

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
S svojo trenutno stanovanjsko situacijo sem zadovoljen/-na	71 25,6%	74 23,8%	50 29,6%
Nimam redne zaposlitve	44 15,9%	161 51,8%	25 14,8%
Predrage cene in najemnine nepremičnin	30 10,8%	156 50,2%	86 50,9%

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Previsoke obresti stanovanjskih kreditov	13 4,7%	57 18,3%	41 24,3%
Sem še premlad/-a, da bi živel/-a na svojem	209 75,5%	85 27,3%	0 0%
Nisem v resni partnerski zvezi v okviru katere bi si hotel/-a poiskati svoje stanovanje	12 4,3%	35 11,3%	19 11,2%
Pomanjkanje ustreznih stanovanj	4 1,4%	58 18,6%	47 27,8%
Ne bi rad/-a živel/-a sam/-a	19 6,9%	18 5,8%	1 0,6%
Drugo	13 4,7%	16 5,1%	21 12,4%

Tabela 64: Ovire pri odselitvi na svoje glede na spol

	Moški	Ženske
S svojo trenutno stanovanjsko situacijo sem zadovoljen/-na	101 30,1%	101 23,3%
Nimam redne zaposlitve	86 25,7%	145 33,4%
Predrage cene in najemnine nepremičnin	124 37,9%	152 35,0%
Previsoke obresti stanovanjskih kreditov	53 15,8%	61 14,1%
Sem še premlad/-a, da bi živel/-a na svojem	115 34,3%	179 41,2%
Nisem v resni partnerski zvezi v okviru katere bi si hotel/-a poiskati svoje stanovanje	49 14,6%	18 4,1%

OBČINA
BREŽICE

	Moški	Ženske
Pomanjkanje ustreznih stanovanj	42 12,5%	71 16,4%
Ne bi rad/-a živel/-a sam/-a	12 3,6%	28 6,5%
Drugo	25 7,5%	25 5,8%

2.8 MOBILNOST, PROSTI ČAS IN DRUŽBENO-KULTURNE DEJAVNOSTI

V sklopu mobilnost, prosti čas in družbeno-kulturne dejavnosti smo mlade spraševali po najpogostejši obliki prevoza, o njihovi oceni priložnosti za trajnostno mobilnost v občini Brežice, o dostopu do storitev, udeležbi na dogodkih ter katerih dogodkov manjka.

Anketiranci za mobilnost znotraj občine najpogosteje uporabijo avtomobil (44,5 %), najmanjkrat pa si prevoz delijo z drugimi sovrstniki (1,8 %) oziroma uporabijo javni prevoz (6,0 %). Mladi stari med 13 in 17 let se pogosteje odpravijo peš ali s kolesom in uporabljajo javni prevoz. Predvsem pa za to skupino velja, da jih peljejo starši (39,3 %). Mladi stari med 25 in 30 let se izrazito poslužujejo lastnega avtomobila (85,2 %).

Javni prevoz ter uporabo koles bi tako veljajo bolj spodbujati tudi med mladimi starimi med 25 in 30 let. Hkrati pa **preseneča na splošno nizek delež uporabe javnega prevoza med mladimi.**

Tabela 65: Najpogostejša oblika mobilnosti

	število	odstotek
Hoja	126	16,6%
S kolesom, skirojem	101	13,3%
Z lastnim avtomobilom	339	44,5%
Javni prevoz	46	6,0%
Prevoz si delim z drugimi sovrstniki	14	1,8%
Peljejo me starši	135	17,7%
Skupaj	761	100%

Tabela 66: Najpogostejša oblika mobilnosti glede na starostno skupino

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Hoja	59 21,5%	48 15,5%	18 10,7%
S kolesom, skirojem	63 22,9%	29 9,4%	5 3,0%

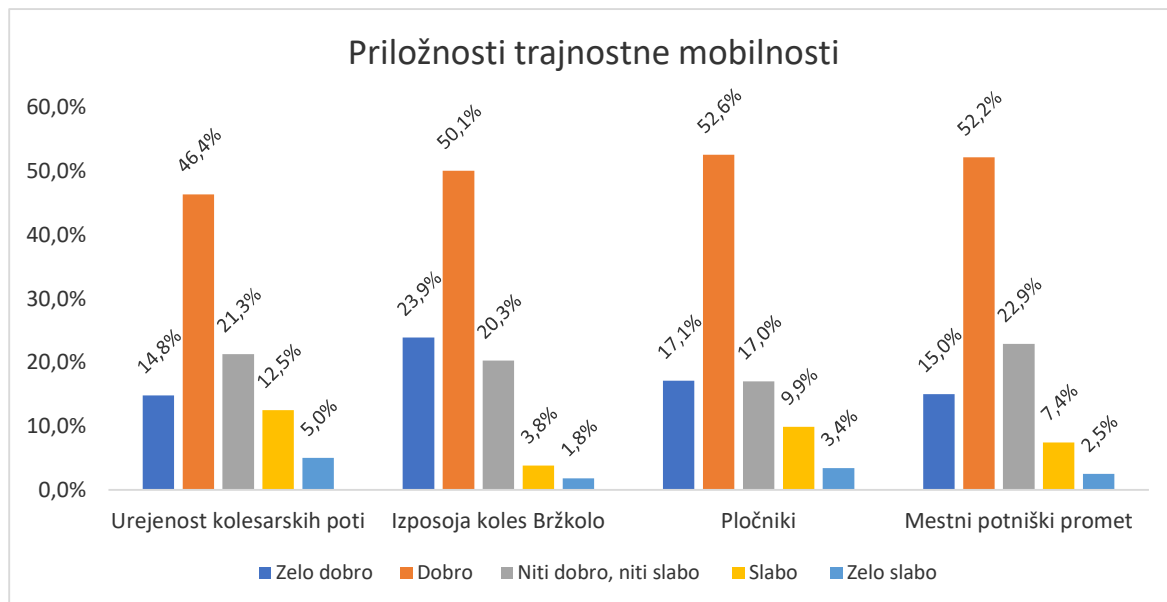
	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Z lastnim avtomobilom	17 6,2%	175 56,6%	144 85,2%
Javni prevoz	25 9,1%	21 6,8%	0 0,0%
Prevoz si delim z drugimi sovrstniki	3 1,1%	11 3,6%	0 0,0%
Peljejo me starši	108 39,3%	25 8,1%	2 1,2%
Skupaj	275 100%	309 100%	169 100%

Največ priložnosti za trajnostne mobilnosti znotraj občine vidijo anketiranci pri izposoji koles Bržkolo. Zgolj dobrih 5 % ocenjuje projekt izposoje koles kot slab. Kot najslabše ocenjujejo urejenost kolesarskih poti, čeprav se tudi tu več kot 60 % anketirancev strinja, da so dobre, jih več kot 17 % ocenjuje za slabe.

Tabela 67: Priložnosti trajnostne mobilnosti znotraj občine

	Zelo dobro	Dobro	Niti dobro, niti slabo	Slabo	Zelo slabo	Skupaj
Urejenost kolesarskih poti	113 14,8%	353 46,4%	162 21,3%	95 12,5%	38 5,0%	761 100%
Izposoja koles Bržkolo	181 23,9%	379 50,1%	154 20,3%	29 3,8%	14 1,8%	757 100%
Pločniki	130 17,1%	400 52,6%	129 17,0%	75 9,9%	26 3,4%	760 100%
Mestni potniški promet	114 15,0%	397 52,2%	174 22,9%	56 7,4%	19 2,5%	760 100%

Slika 18: Priložnosti trajnostne mobilnosti

Anketiranci večinoma nimajo težave dostopati do trgovine, zdravstvenega doma ali zabave. Takšnih, ki jim je zaradi neustreznega prevoza težko dostopati do storitev je 16 %. Bistvenih razlik ni niti med starostnimi skupinami. Nekoliko v večji meri izražajo, da nimajo težav z dostopom mladi stari med 25 in 30 let, medtem ko mladi stari med 13 in 17 let v nekoliko večji meri prepoznavajo te težave. Najverjetneje gre to predpisati tudi temu, da v tej starostni skupini večinoma še nimajo vozniškega dovoljenja.

Tabela 68: Dostop do storitev zaradi neustreznega prevoza

	število	odstotek
Zelo težko	30	4,0%
Težko	91	12,0%
Ne preveč težko	272	35,8%
Splah nimam težav	366	48,2%
Skupaj	759	100%

Tabela 69: Dostop do storitev zaradi neustreznega prevoza, povprečne vrednosti glede na starostne skupine

	Mean (povprečna vrednost)	N	Standardni odklon
13-17 let	3,20	276	0,833
18-24 let	3,28	308	0,802
25-30 let	3,46	168	0,840
skupaj	3,29	752	0,826

Več kot polovica anketirancev (51,5 %) se v občini Brežice udeležuje koncertov. Temu sledijo kulturne prireditve (33,3 %), gledališče in kino (28,0 %) ter gledanje športnih prireditev (27,2 %). Športnih prireditev kot aktivni udeleženec ter predstav v gledališču in kinu se udeležujejo v večji meri mladi med 13 in 17 let. Koncertov se bolj udeležujejo mladi med 18 in 30 let. Dekleta se v večji meri udeležujejo kulturnih prireditev, koncertov ter predstav v gledališču in kinu, medtem ko so fantje v večji meri aktivni in pasivni udeleženci športnih prireditev. Pod odgovorom drugo so mladi navedli: festivali, aktivna udeležba na glasbeni prireditvi, in maša. Nekaj pa jih je odgovorilo, da se dogodkov ne udeležujejo.

Tabela 70: Udeležba na dogodkih v občini Brežice

	Število	odstotek
Kulturnih prireditev	310	33,3%
Športnih prireditev kot aktivni udeleženec	143	15,4%
Športnih prireditev kot gledalec	253	27,2%
Predstav v gledališču in kinu	260	28,0%
Izobraževalnih dogodkov	43	4,6%
Potopisnih predavanj	14	1,5%
Koncertov	479	51,5%
Dogodkov se ne udeležujem	85	9,1%
Drugo	12	1,3%

Tabela 71: Udeležba na dogodkih v občini Brežice glede na starostno skupino

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Kulturnih prireditev	97 35,4%	134 43,8%	74 44,0%
Športnih prireditev kot aktivni udeleženeec	83 30,3%	42 13,7%	18 10,7%
Športnih prireditev kot gledalec	79 28,8%	111 36,3%	57 33,9%
Predstav v gledališču in kinu	114 41,6%	106 34,6%	35 20,8%
Izobraževalnih dogodkov	9 3,3%	19 6,2%	16 9,5%
Potopisnih predavanj	5 1,8%	7 2,3%	4 2,4%
Koncertov	131 47,8%	216 70,6%	126 75,0%
Dogodkov se ne udeležujem	39 14,2%	30 9,8%	16 9,5%
Drugo	8 2,9%	2 0,7%	2 1,2%

Tabela 72: Udeležba na dogodkih v občini Brežice glede na spol

	moški	ženske
Kulturnih prireditev	103 31,1%	207 48,0%
Športnih prireditev kot aktivni udeleženeec	86 26,0%	58 13,5%
Športnih prireditev kot gledalec	127 38,4%	128 29,7%
Predstav v gledališču in kinu	94 28,4%	167 38,7%

	moški	ženske
Izobraževalnih dogodkov	20 6,0%	24 5,6%
Potopisnih predavanj	7 2,1%	9 2,1%
Koncertov	186 56,2%	296 68,7%
Dogodkov se ne udeležujem	40 12,1%	46 10,7%
Drugo	4 1,2%	8 1,9%

Skladno s prejšnjim vprašanjem, kjer je razvidno, da mlade najbolj zanimajo koncertne prireditve, skoraj polovica anketirancev (48,7 %) odgovori, da v občini Brežice manjka koncertov. Pri tem je potrebno upoštevati, da je bila anketa izvedena v času zdravstvene krize, ko je bilo posledično organiziranih veliko manj dogodkov. Mladi, ki so pred krizo obiskovali koncerte, so tako zdaj lahko izrazili, da jih primanjkuje. Prav tako menijo, da manjka izobraževalnih dogodkov (19,2 %) in športnih prireditev za gledalce (18,1 %). Predvsem mladi stari med 25 in 30 let (36 %) menijo, da v občini Brežice primanjkuje izobraževalnih dogodkov. Pod odgovorom drugo so mladi navedli: festivali, hitrostne zmenkarije, druženja, zabave, ples in potovanja.

Tabela 73: Katerih dogodkov v občini Brežice manjka?

	število	odstotek
Kulturnih prireditev	135	14,5%
Športnih prireditev kot aktivni udeleženeec	111	11,9%
Športnih prireditev kot gledalec	168	18,1%
Predstav v gledališču in kinu	254	27,3%
Izobraževalnih dogodkov	179	19,2%

	število	odstotek
Potopisnih predavanj	63	6,8%
Koncertov	453	48,7%
Drugo	30	3,2%

Slika 19: Katerih dogodkov v občini Brežice manjka

Tabela 74: Katerih dogodkov v občini Brežice manjka glede na starostne skupine

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Kulturnih prireditev	28 10,6%	67 22,6%	38 23,2%
Športnih prireditev kot aktivni udeleženeec	52 19,8%	35 11,8%	21 12,8%
Športnih prireditev kot gledalec	56 21,3%	69 23,2%	40 24,4%
Predstav v gledališču in kinu	78 29,7%	115 38,7%	56 34,8%
Izobraževalnih dogodkov	46 17,5%	73 24,6%	59 36,0%

OBČINA
BREŽICE

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Potopisnih predavanj	17 6,5%	28 9,4%	17 10,4%
Koncertov	154 58,6%	198 66,7%	98 59,8%
Drugo	13 4,9%	9 3,0%	7 4,3%

2.9 ZDRAVSTVO IN SOCIALA

V sklopu zdravstvo in sociala nas je predvsem zanimalo kako mladi ocenjujejo svoje zdravstveno stanje ter na kakšen način se najpogosteje rekreirajo.

Večina anketirancev (82,2 %) svoje zdravje oceni kot dobro oziroma zelo dobro. 2 % ga ocenita kot slabo oziroma zelo slabo. Mladi so navedli naslednje odgovore povezane z zelo slabim počutjem: pomanjkanje energije, invalidska upokojenost, več stalnih bolezni, slaba prehrana in premalo rekreacije, slab imunski sistem, vrtoglavice. Na splošno se mladi v občini Brežice počutijo bolj zdrave v primerjavi s splošno populacijo prebivalcev Slovenije (SJM 2020/1), kjer je le 19 % anketirancev svoje zdravje ocenilo kot zelo dobro. Zelo podobno kot mladi iz občine Brežice se glede zdravja počutijo tudi mladi prebivalci Slovenije na splošno. Le da jih nekoliko več izraža, da se počutijo dobro in slabo ter nekoliko manj zadovoljivo.

Tabela 75: Ocena zdravja

	število	odstotek	SJM 2020/1 (vsi)	18-30 let, SJM 2020/1
Zelo dobro	289	37,9%	19,0%	37,9%
Dobro	340	44,6%	41,2%	47,9%
Zadovoljivo	117	15,4%	32,2%	10,7%
Slabo	10	1,3%	7%	3,6%
Zelo slabo	6	0,8%	0,6%	0,0%
Skupaj	762	100%	100%	100%

V občini Brežice nekoliko bolje ocenjujejo svoje zdravje mladi fantje ter mladi med 13 in 17 let vendar so razlike majhne.

Tabela 76: Ocena zdravja, povprečne vrednosti glede na spol in starostne skupine

	Mean (povprečna vrednost)	N	Standardni odklon
Moški	1,74	328	0,789
Ženske	1,88	428	0,782

	Mean (povprečna vrednost)	N	Standardni odklon
13-17 let	1,78	270	0,829
18-24 let	1,85	305	0,773
25-30 let	1,86	168	0,773
Skupaj	1,82	756	0,787

Anketiranci se največkrat poslužujejo samostojne rekreacije na prostem (62,7 %) kar predvsem velja za mlade med 25 in 30 let ter dekleta. Mladi med 13 in 17 let pa se v izrazito večji meri rekreirajo v okviru športnih klubov. Nekaj je takšnih (5,4 %), ki se ne rekreira.

Tabela 77: Najpogostejše oblike rekreacije

	število	odstotek
Samostojna rekreacija na prostem	472	62,7%
Samostojna rekreacija v fitnessu, telovadnici	69	9,2%
Samoorganizacija skupinske vadbe v dvoranah (nogomet, košarka, rokomet, odbojka), izven okvira kluba	69	9,2%
Organizirana vadba v dvoranah (vodena aerobika, funkcionalna vadba in podobno)	13	1,7%
Vadbe organizirane v okviru športnih klubov (treningi)	89	11,8%
Se ne rekreiram	41	5,4%
Skupaj	753	100%

Tabela 78: Najpogostejše oblike rekreacije glede na starostne skupine

	13-17 let	18-24 let	25-30 let
Samostojna rekreacija na prostem	148 54,4%	200 65,8%	120 71,4%
Samostojna rekreacija v fitnesu, telovadnici	14 5,1%	38 12,5%	17 10,1%
Samoorganizacija skupinske vadbe v dvoranh (nogomet, košarka, rokomet, odbojka), izven okvira kluba	30 11,0%	25 8,2%	13 7,7%
Organizirana vadba v dvoranh (vodena aerobika, funkcionalna vadba in podobno)	5 1,8%	4 1,3%	4 2,4%
Vadbe organizirane v okviru športnih klubov (treningi)	60 22,1%	17 5,6%	7 4,2%
Se ne rekreiram	15 5,5%	20 6,6%	7 4,2%
Skupaj	272 100%	304 100%	168 100%

Tabela 79: Najpogostejše oblike rekreacije glede na spol

	moški	ženske
Samostojna rekreacija na prostem	185 56,1%	288 67,1%
Samostojna rekreacija v fitnesu, telovadnici	39 11,8%	32 7,5%
Samoorganizacija skupinske vadbe v dvoranh (nogomet, košarka, rokomet, odbojka), izven okvira kluba	50 15,2%	20 4,7%

OBČINA
BREŽICE

	moški	ženske
Organizirana vadba v dvoranah (vodena aerobika, funkcionalna vadba in podobno)	5 1,5%	8 1,9%
Vadbe organizirane v okviru športnih klubov (treningi)	39 11,8%	50 11,7%
Se ne rekreiram	12 3,6%	31 7,2%
Skupaj	330 100%	429 100%

3 PREDLOGI MLADIH

Ob koncu ankete so imeli mladi priložnost v okviru vprašanja: »Zapišite konkreten predlog za izboljšanje položaja mladih v občini Brežice« sporočiti dodatne predloge, ki niso bili že zajeti v anketi. Vprašanje je bilo odprto. Nanj je odgovorilo 328 mladih vendar vsi niso podali konkretnega predloga. Osemnajst anketirancev je le zapisalo, da predloga nimajo oziroma so z vsem zadovoljni. Preostalih 310 odgovorov smo analizirali s kvalitativno analizo. Pri tem nas ni zanimalo kolikokrat se je posamezen predlog pojavil, saj bi težko iz tega sklepali, da to velja za določen delež populacije mladih v občini Brežice. Namesto tega smo se osredotočili na raznolikost predlogov. Predloge smo razdelili po področjih, ki smo jih tudi sicer zajeli v anketi, in sicer: participacija, mladinsko organiziranje, informiranje, zaposlovanje, izobraževanje, stanovanjska politika, mobilnost, prosti čas in družbeno-kulturne dejavnosti ter zdravstvo in sociala. Pod drugo smo navedli predloge, ki jih nismo mogli umestiti v nobeno od zgoraj omenjenih kategorij.

Nekateri predlogi bi lahko sodili tudi v več različnih spodnjih kategorij, zato je potrebno predloge razumeti kot povezane in dopolnjujoče. Glede na to, da je že kvantitativna analiza pokazala na razlike med različnimi starostnimi skupinami in tudi med spoloma, je potrebno poudariti, da mladi niso enotna skupina z enakimi potrebami in željami. Tudi iz kvalitativnih odgovorov se da razbrati, da si želijo druženja in prostor, kjer bi se lahko družili predvsem z mladimi podobne starosti. Poudarili bi tudi, da nekateri predlogi segajo preko pristojnosti občine in jih lokalna raven težko sama upošteva in izpolni.

Participacija

Na podlagi predlogov mladih lahko ugotovimo, da si mladi želijo več vključevanja v samo odločanje v občini, več možnosti za odločanje, več dialoga med mladimi in vodilnimi v občini, več glasovanja in soodločanja, da se jih povabi k sodelovanju, da se jih vključi v organizacijo dogodkov, več možnosti za svobodo govora.

Mladi imajo občutek, da je teh priložnosti premalo, da so o njih preslabo obveščeni ter da se njihovi predlogi ne upoštevajo in imajo premalo vpliva.

Iz odgovorov je razbrati, da si želijo priložnosti, ki so namenjene prav mladim kot je predstavnik mladih v občinskem svetu, mlade na višjih položajih v občini, mladinski odbor/svet/parlament, del participativnega proračuna namenjenega prav mladim ter tudi možnosti za sodelovanje mladih, ki še niso polnoletni. Predlagali so tudi spletne načine participacije mladih pri sprejemanju odločitev.

Mladi imajo občutek, da njihova mnenja niso upoštevana, da so njihovi predlogi manj vredni, da se na njih gleda kot na otroke. Želijo si, da bi se vsa mnenja spoštovala in vzela v premislek. Izpostavljajo pa tudi potrebo po motiviranju in spodbujanju mladih, da se bolj vključujejo v razvoj občine. Želijo si tudi več transparentnosti pri vključevanju mladih v odločanje.

Mladi so izpostavili tudi potrebo po sodelovanju mladih pri organizaciji dogodkov, aktivnostih in dejavnostih tudi kot animatorji ter vključevanje mladih v projekte.

Mladinsko organiziranje

Nekaj predlogov mladih je bilo usmerjeno na mladinske organizacije. Mladi so tako izrazili predlog za boljše delovanje organizacij kot tudi potrebo po ustanovitvi novih klubov, mladinskih skupin in društev kot je ustanovitev društva za mlade pohodnike. Predlagajo tudi več podpore obstoječim društvom kot je podpora lokalnemu društvu gorskih kolesarjev pri urejanju dovoljen za gorsko kolesarske proge. Želijo si več aktivnosti za mlade in otroke v mladinskem centru, več dejavnosti in prireditev v mladinskem centru, da bi mladi več časa preživel v mladinskem centru ter tudi informacije, katera društva iščejo podmladek. Izpostavljeno je bilo pomanjkljivo financiranje mladinskih društev.

Podan je bil tudi predlog, da se podpira prostovoljno dejavnost, projekte prostovoljstva ter spodbuja mlade, da sami v okviru prostovoljne dejavnosti organizirajo brezplačne dejavnosti za druge.

Informiranje

Kot se je pokazalo že v kvantitativnem delu analize predstavlja pomemben razlog za manjše vključevanje mladih v različne dejavnosti pomanjkanje informacij. Na splošno jih je veliko izrazilo, da si želijo biti bolj seznanjeni z dogajanjem ter da je informacij premalo. Mladi si želijo

več informacij o športu, izobraževanju, kulturi, zaposlovanju ter o možnostih za sodelovanje, participacijo. Nekateri so izpostavili, da si želijo biti tudi bolj motivirani za vključevanje v različne aktivnosti in dejavnosti. Potreba po dodatnem informiranju pa se kaže tako glede dejavnosti in aktivnosti, ki se odvijajo v občini, kot tudi glede priložnosti za sodelovanje mladih in širši participaciji. Posebej so izpostavili potrebo po informiranju mladih, ki ne živijo v mestu Brežice.

Predlagali so obveščanje preko socialnih omrežij, pošte, e-pošte, s plakati, v oziroma preko šole, preko društev, preko posebne spletne strani občine namenjene mladim, vzpostavitev enotnega Facebook računa, Instagrama ali TikToka, vzpostavitev mesečne publikacije, ki bi obveščala o dogodkih, aktivnostih, društvih, oziroma časopisa, ki bi ga mladi pripravljali za mlade pod mentorstvom učiteljev.

Zaposlovanje

Problematika zaposlovanja je bila med predlogi močno zastopana. Mladi si želijo:

- več delovnih mest, prizadevanja za nova delovna mesta in zaposlitvene možnosti,
- povečanje gospodarstva v občini za nova delovna mesta, pripeljati več gospodarskih družb, privabljanje novih podjetij v industrijsko cono za nova delovna mesta, spodbujanje industrijskih con, širjenje visokotehnološke industrije za nova delovna mesta,
- zaposlovanje mladih, izboljššan položaj mladih na trgu dela,
- zaposlovanja mladih z višjo in visoko stopnjo izobrazbe, zaposlovanja v različnih sektorjih, različnih delovnih mest, delovnih mest za mlade po študiju,
- odzivnost delodajalcev,
- več »dobrih« delovnih mest, ki bi naslavljala potrebe prebivalcev,
- sofinanciranje prvega leta zaposlitve v domačem kraju, vzpodbude delodajalcem za zaposlovanje mladega, visoko izobraženega kadra,
- več možnosti za zaposlitev v turizmu,
- delovna mesta za nedločen čas.

Mladi so predlagali tudi aktivnosti, povezane z zaposlovanjem, kot so:

- karierni sejmi, karierna svetovanja,
- izobraževanja o podjetjih, o zaposlitvenih možnostih,
- izobraževanja za odpiranje podjetij,
- ugodne najeme za delovne prostore,
- podpora lokalnim obrtnikom in umetnikom, podpora ročnih del,

- motiviranje mladih za ustvarjanje novih podjetniških poti, večji zagon podjetništva.

Predlagana je bila ustanovitev Start-upa, kjer bi se spodbujalo in izobraževalo mlade za podjetništvo in kamor bi se povabilo podjetnike mentorje, investitorje, politike.

Poleg same problematike zaposlovanja so mladi izrazili interes in predloge tudi na področju študentskega dela in iskanja delovnih izkušenj. Tako je bilo nekajkrat omenjeno, da bi želeli različnih priložnosti za delo, ne le v strežbi ali fizičnih del. Želijo si možnosti študentskega dela v javnih ustanovah.

Tudi mlajši si želijo delovnih priložnosti; tako je bil izražen predlog za dijaško delo, za delo za mlajše, npr. 14 let, ter tudi, da se omogoči mladim, ki še ne morejo delati, da pomagajo pri delavnicah in v zameno dobijo bone (npr. za sladoled).

Med zanimivimi konkretnimi predlogi so bili še naslednji, ki so v veliki meri vezani na priložnosti za študijske prakse, študentska, sezonska dela in pripravništva:

- izdelava seznama delodajalcev in organizacij, ki nudijo študijsko prakso,
- da bi občina spodbudila podjetja v Brežicah, da omogočijo opravljanje prakse, pripravništva ali vsaj sezonskega, študentskega dela,
- več pripravniških mest,
- uvedba skupinskih študentskih del kot je bilo trgiranje koruznih vršičkov.

Omenjene so bile tudi potrebe po štipendiranju, več štipendij, boljša dostopnost do štipendij in več kadrovskega štipendij.

Izpostavljen je bil tudi interes po kmetovanju, vendar pri tem mladi zaznavajo kar nekaj težav, kot je težava pridobiti kmetijsko zemljišče. Predlagana je bila spodbuda za prodajo zanemarjenih parcel z uvedbo višjih davkov za neobdelana zemljišča ter s spodbudami starejših lastnikov za prodajo zemljišč mladim. Predlagane so bile spodbude za razvijanje mladih in novih kmetij.

Izobraževanje

Kar nekaj predlogov je bilo vezano na področje neformalnega izobraževanja. Podobno kot pri prostem času, so bile izražene pobude predvsem po organizaciji različnih izobraževanj. Tu zaznamo potrebo predvsem po raznolikih aktivnostih. Mladi niso enotna skupina in imajo

lahko zelo različne interese. Nekateri predlogi se močno navezujejo na podporče zaposlovanja, saj si mladi želijo kompetenc za lažjo pridobitev službe ter za začetek lastne podjetniške poti.

Med konkretnimi predlogi so navedli:

- več izobraževanj in tečajev, izvenšolskih izobraževanj, več raznolikih predavanj, delavnic,
- multidisciplinarne delavnice,
- informativni dnevi v živo,
- informativni tečaji,
- tečaji in delavnice, ki pomagajo pri iskanju zaposlitve,
- izobraževanja na teme, ki zanimajo mlade in so popularne,
- izobraževanja o odpiranju podjetij,
- izobraževanja o upravljanju z lastnimi financami in investiranju, glede vsakodnevnih financ,
- izobraževanja o programiranju,
- izobraževanja o iskanju informacij,
- izobraževanja s strani strokovnjakov,
- tečaji tujih jezikov,
- cenejši tabori,
- brezplačna izobraževanja,
- več informacij o šolah, o študiju in možnostih za zaposlitev.

Želijo si tudi več dejavnosti v sklopu šole in tudi »podeželjske šole«, več sodelovanja med šolami, informacij s strani profesorjev o političnih in aktualnih dogodkih po pouku.

Podobno kot iz kvantitativnih odgovorov se je tudi iz predlogov zaznal interes za izobraževanja, ki bi mladim pomagala na samostojni podjetniški poti kot so izobraževanja o podjetništvu, psihologiji podjetništva, vodstvenih sposobnostih.

Izražen je bil tudi predlog za odprtje kakšne poklicne šole v Brežicah, da jim ne bi bilo potrebno se šolati v Novem mestu, Krškem ali Sevnici.

Stanovanjska politika

Podobno kot zaposlovanje, se je tudi področje stanovanj izkazalo za področje, kjer imajo mladi veliko predlogov. Na področju stanovanj so mladi predvsem izpostavili:

- predrage cene najemnin (npr. v primerjavi z Novim mestom),
- potrebo po izgradnji novih stanovanj,
- več urejenih stanovanj,
- javna stanovanja, neprofitna stanovanja,

- nižje cene stanovanj,
- subvencije za stanovanja namenjena mladim in mladim družinam, stanovanja delno financirana s strani občine, finančna podpora pri gradnji hiš ali nakupu stanovanj, pomoč pri nakupu, gradnji in opremljanju hiš,
- subvencioniranje kreditov za mlade družine,
- plačevanje najemnine stanovanj z možnostjo kasnejšega odkupa,
- pomoč pri iskanju stanovanj, pomoč novozaposlenim pri iskanju nastanitve,
- prenova stanovanj,
- ustanovitev sektorja, ki se bi ukvarjal s stanovanjsko problematiko mladih,
- postavitev študentskega/dijaškega doma ali stanovanj,
- stanovanjski sklad,
- ekosklad za plinske peči.

Mobilnost, prosti čas in družbeno-kulturne dejavnosti

Prosti čas

Mladi si želijo organiziranja druženj in dejavnosti namenjenih samo mladim. Po eni strani tako mladi pričakujejo čim več informiranja o aktivnostih, ki se že odvijajo, kot tudi organizacijo čim več različnih dogodkov. Med dogodki, ki si jih želijo so našteli:

- športnih dogodkov,
- športnih tekmovanj,
- kulturnih dogodkov,
- več kulturnih dogodkov, ki bi gradili skupnost,
- druženj,
- koncertov,
- rock/metal koncertov,
- koncertov mladih izvajalcev,
- več glasbenih dogodkov,
- več glasbene dejavnosti,
- več taborov za mlade,
- več delavnic za mlade,
- delavnic, ki jih organizirajo mladi za mlade,
- debatnih krožkov za mlade,
- prireditev,
- prireditev na prostem,
- kina na prostem,
- zabav,
- tematskih zabav,
- plesov,
- aktivnosti namenjenih posebej najstnikom,
- več izbire,

- več kreativnih dejavnosti,
- več skupnih dogodkov,
- sproščenih, zanimivih in poučnih dogodkov,
- dobrih in raznolikih programov,
- različnih dejavnosti,
- organizacijo dogodkov tudi na vaseh,
- več dejavnosti v naravi,
- več parkov in naravnih površin,
- brezplačnih dogodkov,
- več večernih dogodkov,
- večernih in popoldanskih druženj za mlade,
- konvencij/srečanj za mlade,
- več aktivnosti v šolah,
- več spodbujanja ustvarjalnosti med mladimi,
- več aktivnosti na teme, ki mlade zanimajo,
- več prostorov za glasbene in kulturne dejavnosti,
- vključevanje mladih v projekte.

Izpostavili so tudi željo po brezplačnih dogodkih. Pogosto je bila izražena tudi potreba po prostorih, ki bi bili namenjeni mladim za preživljanje skupnega časa, na primer nekakšna igralnica, poseben prostor, brezplačen zunanji prostor za mlade. Veliko jih izraža željo po druženju. Zdi se, da bi se mladi radi družili pa nimajo prostora, priložnosti, mogoče celo znancev, s katerimi bi se družili. Nekateri so konkretno izrazili, da jih moti, ker mladi preveč uporabljajo telefon in se premalo družijo z vrstniki zunaj.

Med konkretnimi predlogi so navedli:

- organizacijo dogodkov namenjenih mladim tedensko na gradu,
- več prireditev kot je Brežice moje mesto,
- večkrat organizirati Kino pod zvezdami z več filmi namenjenimi mladim,
- več predvajanih filmov v kinu, manj tehničnih težav v kinu,
- kinodvorano kot je Cineplex v Novem mestu,
- obnova bivše Blagovnice in uporaba za športne, kulturne in izobraževalne dogodke,
- hiša strahov,
- več prireditev v kulturnem domu Brežice,
- večji nakupovalni, trgovski center,
- zanimive igre kot je fortnite, call of duty,
- organizacija glasbenih dogodkov na travniku nasproti Hoferja večkrat na leto,
- odprtje diskotek, lokalov in klubov, ki bi bili odprti tudi po 22h,
- odprtje Točke bar ali plaže ob Krki, vizualno privlačnega lokala,

- odprtje in ureditev restavracij, klubov, kopališč, lokacij na prostem,
- improvizacijsko igranje,
- risarske delavnice z grafičnimi tablicami,
- učenje skateboardanja,
- učenje spraypaintedanja,
- preureditev Urbine v največji park v Sloveniji za športne in kulturne aktivnosti na prostem,
- organizacija potovanj v tujino,
- dejavnosti za mlade mamice in družine,
- več medgeneracijskega povezovanja, stikov s starejšimi.

Šport

Veliko predlogov se je nanašalo prav na področje športa, kjer so mladi izpostavili predvsem gibanje kot pomemben del zdravega načina življenja. Pri tem so bili predlogi povezani tako z organizacijo več športnih dejavnosti tudi tekmovalne narave, kot z izgradnjo in postavitvijo dodatne športne infrastrukture. Nekateri so izrazili tudi pobude po organiziranih športnih aktivnostih, ki bi se jih udeležili mladi, ki mogoče še nimajo nekega kroga prijateljev, s katerimi bi lahko posamezen šport igrali, kot je redna organizacija igranja skupinskih športov. Med konkretnimi predlogi so mladi izpostavili:

- več športnih objektov,
- več športnih površin,
- več igrišč, prenova igrišč,
- igrala,
- več parkov, kjer bi se lahko učili, sedeli, se sprehajali,
- prenova atletskega stadiona in okolice,
- nova rekreacijska območja,
- cenejši najemi dvoran za rekreativne športe,
- dostop do športnih dvoran tudi v času počitnic,
- turnir v odbojki ob Krki,
- turnir poletnih športnih aktivnosti,
- tedensko igranje odbojke, nogometa, košarke,
- platforma, kjer bi se mladi lahko prijavi na igranje določenega skupinskega športa za določen termin. Mladi, ki bi želeli igrati določen šport bi objavili, da iščejo soigralce kamor bi se prijavi zainteresirani,
- ureditev kopališč na Krki,
- kolesarske proge,
- kolesarske proge po urejenih gozdnih poteh,
- postavitev otroškega igrišča za glasbeno šolo,

- ureditev javnih in rekreacijskih površin po vaseh (igrala, igrišča, kolesarske poti, pločniki),
- fitnesi na prostem, javni fitnes park (tudi na vaseh),
- naprave za vadbo na prostem, vadbene pripomočke v okolici šol (npr. na Bizeljskem, kot pri MC),
- infrastruktura za športne dejavnosti na jezeru,
- igrišča za odbojko,
- bowling,
- večja dvorana za badminton,
- dodati zipline,
- paintball,
- skatepark,
- trampolin park,
- biljardi,
- arcade room,
- spodbujati veslanje na reki Krki.

Izpostavili so tudi problematiko nedelujočih naprav, okvar, zaprtja rekreacijskih centrov in podobno, zaradi česar so se odločili prosti čas preživeti v drugih krajih izven Brežic. Nekateri so izrazili tudi pričakovanje, da bi imeli več možnosti v Brežicah in jim ne bi bilo potrebno odhajati v Novo mesto.

Mobilnost

Na področju mobilnosti so mladi izpostavili predvsem predloge povezane s kolesarskimi potmi ter javnim prevozom. Predlagali so:

- boljši javni prevoz,
- bolj pogoste avtobusne povezave,
- boljši prevoz med Brežicami in okolišlimi kraji, tudi med vikendi,
- več avtobusnih prevozov iz vasi v mesto,
- organizirani prevozi v oddaljene kraje,
- boljšo urejenost cest izven centra Brežice in Dobove,
- ureditev lokalnih cest, prenova asfalta,
- ureditev javnih cestnih površin,
- ureditev poti do stolpa v Jovsih,
- boljše kolesarske poti,
- kolesarske poti po vaseh,
- več kolesarskih stez,
- varna mesta za puščanje svojega kolesa,
- varnejše kolesarske poti (npr. med Čatežem ob Savi do Velikih Malenc),

- povezati kolesarske poti z mestom,
- urejene kolesarske in pešpoti do rekreativnih mest,
- izgradnja podvoza na Šentlenartu na zapornicah za vlak,
- z znakovno signalizacijo opremiti Ulico stare pravde.

Zdravstvo in sociala

Na področju zdravja so mladi izpostavili predvsem problematiko povezano z zasvojenostjo z drogami. Tega si želijo v občini čim manj ter strožji nadzor nad mladimi, ki uživajo droge in alkohol. Želijo si več promocije zdravega načina življenja. Izpostavljena je bila tudi problematika slabega dostopa do splošnih zdravnikov in zobozdravnikov, zato si želijo več le teh.

Na področju sociale se kaže finančna stiska ter potreba po psihični podpori. Mladi so med predlogi navedli:

- potreba po socialnem varstvu,
- po pomoči mladim družinam,
- pomoč mladim, ne le družinam,
- po nadomestilih za otroke in mladostnike,
- možnost izobraževanja in sofinanciranja za mlade starše,
- dodatek za šolanje,
- ukinitvev šolnin,
- brezplačni učbeniki,
- podpora mladim v obliki bonov za prireditve in za nakup literature,
- sprejemanje študentskih bonov v več restavracijah,
- zmanjšanje najemnin v študentskih/dijaških domovih,
- subvencije,
- nudenje pogovora mladim v stiski, tudi anonimnega.

V nekaterih odgovorih je bilo moč zaznati izrazito stisko mladih. Tako je bil med predlogi tudi spodbujanje volje za življenje, podpora mladim iz LGBTQ+ skupnosti, podpora mladim z duševnimi boleznimi in stiskami.

Drugo

Pod kategorijo drugo smo umestili odgovore, ki niso sodili v nobeno od zgoraj navedenih kategorij. Tu lahko izpostavimo predvsem področje okolja. Mladi si želijo več aktivnosti, ki bi

prispevali pri boju s podnebnimi spremembami in pri zmanjševanju odpadkov, prilagajanje in militev okoljskih in podnebnih sprememb ter predlagajo letno organiziranje čiščenja reke Krke.

Predlogi so se nanašali tudi na samo podobo mesta in izboljšanje infrastrukture kot je:

- ureditev zapuščenih hiš in objektov,
- obnova Blagovnice ter stavbe Vina Brežice,
- vzdrževanje in izboljšava turističnih znamenitosti kot je vodovodni stolp, Mokrice z okolico, Terme Čatež, staro mestno jedro, brod na Savi na Mostecu,
- slaba košnja nasipa ob reki Savi, ki zmanjšuje možnosti rekreacije,
- oživitev mestnega jedra z ureditvijo lokalov, odprtjem butičnih trgovinic, postavitvijo klopi,
- ureditev nekdanje tovarne pohištva na Aškerčevi ulici za nova delovna mesta,
- oživitev parka na Šolski ulici,
- odprtje kavarn v starih mestnih hišah,
- lokalne lastnike starih mestnih hiš spodbuditi k vzdrževanju in urejenosti hiš,
- namestitev optične mreže za boljši dostop do interneta,
- boljši dostop do interneta na vasi,
- razvoj tekekomunikacijskih storitev izven mesta.

Pod drugi so mladi izpostavili tudi problematiko s priseljevanjem Romov. Zdi se jim, da njihovo okolje ni več mirno in varno.

4 ZAKLJUČEK

Z izvedbo spletne ankete med mladimi v občini Brežice smo želeli ugotoviti kakšen je njihov odnos do participacije, mladinskega organiziranja, informiranja, zaposlovanja, izobraževanja, stanovanjske politike, mobilnosti, prostega časa, družbeno-kulturne dejavnosti, zdravstva in sociale. V anketi je sodelovalo 950 mladih.

Participacija: Mladi v občini Brežice ugotavljajo, da je premalo možnosti za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni. Kaže se tudi visok odstotek takih, ki z možnostmi za vključevanje niso seznanjeni. Predvsem mladi med 25 in 30 letom starosti izražajo nizko seznanjenost s priložnostmi. Slabše možnosti za vključevanje mladih prepoznava tudi dekleta. V prihodnje bi tako veljalo več pozornosti usmeriti v samo promocijo priložnosti, ki že omogočajo vključevanje mladih na občinski ravni. Mlade najbolj motivirajo za sodelovanje v različnih priložnostih na občinski ravni aktivnosti, ki jih zanimajo in bi se zanje želeli zavzeti, mlade med 13 in 25 letom posebej motivira tudi sodelovanje prijateljev, medtem ko je za mlade med 25 in 30 let pomembnejše, da spoznajo novo področje. Več kot polovica mladih ne sodeluje v različnih priložnostih v okviru občine. Ta delež je še višji med mladimi starimi med 25 in 30 let. Razlogi za nesodelovanje so predvsem premalo informacij o aktivnostih kar velja predvsem za mlade med 25 in 30 let, pomanjkanje časa kar velja predvsem za mlade med 18 in 24 let ter nezanimanje za organizirane aktivnosti kar velja predvsem za mlade med 13 in 17 let. Mladi bi najraje prispevali s svojimi predlogi, idejami in pobudami. Največ pripravljenosti za vključevanje v izboljšanje položaja mladih v občini izražajo mladi med 18 in 24 let, vendar se je hkrati potrebno zavedati, da ima ta skupina najmanj časa. Mladi med 25 in 30 letom pa so se bolj pripravljeni vključiti v odločanje v občini, vendar je v tej skupini tudi največ takih, ki sploh ne želijo prispevati.

Mladinsko organiziranje. Več kot polovica mladih preživlja prosti čas v naravi ter doma. Na občinskih površinah preživljajo predvsem mladi med 13 in 17 let. Fitnessi in telovadnice so bolj priljubljeni pri fantih in mladih med 18 in 24 let. Prosti čas v največji meri preživljajo s prijatelji, mladi stari med 24 in 30 let pa predvsem s partnerji. Dejavnosti mladinskega centra bi se udeležili, če bi organizirali stvari, ki jih zanimajo in bi se dejavnosti udeležili njihovi prijatelji kar

velja predvsem za mlade med 13 in 17 let. Tudi iz kvalitativnih odgovor se da razbrati, da si želijo druženja in prostor, kjer bi se lahko družili predvsem z mladimi podobne starosti.

Informiranje. Večina mladih je zadovoljna z dostopom do informacij pomembnih za mlade, vendar jih je še vedno skoraj 40 % precej nezadovoljnih. Bolj nezadovoljni so mladi med 25 in 30 letom starosti, medtem ko so mladi med 25 in 30 letom večinoma precej nezadovoljni. Mladi informacije pomembne zanje iščejo predvsem na Instagramu (še posebej dekleta in mladi med 13 in 24 let), Facebooku (še posebej mladi med 18 in 30 let), spletnih straneh medijev in Youtube. Za mlade med 13 in 17 letom je pomemben tudi Tik Tok. Mladi si želijo biti bolj informirani predvsem na področju zaposlovanja in izobraževanja pa tudi rekreacije, stanovanj in organiziranosti mladih.

Zaposlovanje. Mlade predvsem zanima možnosti mentoriranja na delovnem mestu, možnosti zaposlitvenih sejmov, spodbud za podjetništvo in priložnosti za študijsko prakso. Predvsem za mlade med 25 in 30 let so zanimive spodbude za podjetništvo. Zaposlitev bi mladi najraje poiskali v posavski regiji oziroma občini Brežice. Predvsem mladi, ki so v starostnem obdobju, ko iščejo zaposlitev, to želijo poiskati v lokalnem okolju. Zanimanje za področja je med mladimi razpršeno. Največ priložnosti za zaposlitev v občini Brežice prepoznajo v turizmu in gostinstvu, sledijo storitvene dejavnosti, industrija, zdravstvo in nega. Mladi si želijo predvsem več delovnih mest in s tem izboljššan položaj na trgu dela. V zvezi s tem so predlagali aktivnosti, npr. karierne sejme in karierna svetovanja.

Izobraževanje. Mladi ocenjujejo, da je dostop do neformalnega izobraževanja pomemben. Izrazili so predvsem pobude po organizaciji različnih izobraževanj. Mladi najmanj poznajo projekte mednarodne mobilnosti, neformalna izobraževanja Društva študentov Brežice ter neformalna izobraževanja Mladinskega centra Brežice. Glavni razlog, da se mladi ne udeležujejo neformalnih izobraževanj je pomanjkanje časa (predvsem velja za mlade med 18 in 24 let) pa tudi pomanjkanje informacij ter izobraževanj, ki bi jih mladi potrebovali za pridobitev znanj. Za mlade med 25 in 30 let bi bila pomembna tudi organizacija izobraževanj za pridobivanje znanj, ki jih potrebujejo. Želijo si predvsem izobraževanj iz tujih jezikov, informacijska znanja ter znanja iz računovodstva, vodenja financ in podjetništva ter timskega

dela. Anketirancem bi najbolj ustrezala oblika občasnih delavnic, ki bi potekale mesečno. Kot izvajalca neformalnih izobraževanj mladi v največji meri prepoznajo Mladinski center Brežice.

Stanovanjska politika. Velika večina mladih je zadovoljna z nastanitvijo. Med nezadovoljnimi je več mladih med 25 in 30 let. Mladi bi najraje živeli v domačem kraju, svoji občini ali posavski regiji. Ovire, ki jim onemogočajo odselitev na svoje so predvsem odsotnost redne zaposlitve (za mlade med 18 in 24 let) ter predrage cene in najemnine nepremičnin (za mlade med 18 in 30 let).

Mobilnost, prosti čas in družbeno-kulturne dejavnosti. Mladi najpogosteje uporabljajo lastni avtomobil. Za mlade med 13 in 17 let pa predvsem velja, da jih peljejo starši. Delež takih, ki uporabljajo javni prevoz je relativno nizek. Največ priložnosti za trajnostne mobilnosti znotraj občine vidijo anketiranci pri izposoji koles Bržkolo. Mladi večinoma nimajo težav dostopati do trgovine, zdravstvenega doma ali zabave. Večina mladih se udeležuje koncertov za katere tudi v največjem deležu menijo, da jih primanjkuje. Poleg tega se udeležujejo še kulturnih prireditev, gledališča in kina ter športnih prireditev. Veliko predlogov mladih se je nanašalo na področje športa, kjer so izpostavili predvsem gibanje kot pomemben del zdravega načina življenja. Na področju mobilnosti so mladi izpostavili predvsem predloge povezane s kolesarskimi potmi ter javnim prevozom.

Zdravstvo in sociala. Mladi v občini Brežice na splošno ocenjujejo svoje zdravje kot zelo dobro oziroma dobro in so v tem podobni populaciji mladih v Sloveniji. So pa izpostavili predvsem problematiko povezano z zasvojenostjo z drogami. Tega si želijo v občini čim manj ter strožji nadzor nad mladimi, ki uživajo droge in alkohol. Največkrat se mladi poslužujejo samostojne rekreacije na prostem. Za mlade med 13 in 17 let je pomembna tudi rekreacija organizirana v okviru športnih klubov. Na področju sociale se kaže finančna stiska ter potreba po psihični podpori nekaterim mladim.

Izpostavimo lahko še področje **okolja**. Mladi si želijo več aktivnosti, ki bi prispevali pri boju s podnebnimi spremembami in pri zmanjševanju odpadkov.

5 VIRI

Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij. (2020). SJM 2020/1. Slovensko javno mnenje 2020/1, - Ogledalo javnega mnenja - Življenje in stališča v času epidemije covid-19. Ljubljana: Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij. Dostopno prek https://www.cjm.si/wp-content/uploads/2020/07/SUM-SJM-20_1_neutezen-853_v4_zadnji-1.pdf

Statistični urad Republike Slovenije [SURs]. (2021). Koliko nas živi v Sloveniji?. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Dostopno prek <https://www.stat.si/obcine/sl/Theme/Index/PrebivalstvoStevilo>

Statistični urad Republike Slovenije [SURs]. (2021). Stage II. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Dostopno prek <https://gis.stat.si/#>

PRILOGE

PRILOGA A: Vprašalnik

Vprašalnik

Pred vami je vprašalnik raziskave o življenju mladih v Občini Brežice, ki ga je pripravila Občina Brežice. Podatki zbrani v okviru vprašalnika bodo služili kot podpora pri oblikovanju aktivnosti na področju mladih v Občini Brežice. K izpolnjevanju vprašalnika vabimo mlade iz Občine Brežice med 13. in 30. letom starosti. Zanimajo nas vaše dosedanje izkušnje, pričakovanja in priložnosti v občini Brežice. Prosimo vas, da vsako vprašanje pozorno preberete in nanj odgovorite čim bolj natančno. Izpolnjevanje vprašalnika vam bo vzelo približno 10 do 15 minut. Na večino vprašanj boste odgovarjali z izbiro odgovora. Pri tem ni pravih oziroma napačnih odgovorov. Odgovorite tako, kot najbolj velja za vas. Vaši odgovori so anonimni in zaupni. Primerjali jih bomo z odgovori drugih mladih v Občini Brežice ter statistično izračunali skupne in povprečne rezultate, tako, da posamezniki in njihovi odgovori ne bodo prepoznavni. Prosimo, če si vzamete nekaj trenutkov in s klikom na Naslednja stran pričnete z izpolnjevanjem ankete. Dodatne informacije glede vprašalnika lahko dobite na: vesna.krzan@brezice.si Za sodelovanje v raziskavi se vam že vnaprej zahvaljujemo.

Q1 - DEMOGRAFIJA

Q2 - Leto rojstva

Q3 - Status:

- Učenec/-ka
- Dijak/-inja
- Študent/-ka
- Zaposlen/-a za določen čas
- Zaposlen/-a za nedoločen čas
- Samozaposlen/-a
- Kmetovalec/-ka
- Iskalec/-ka zaposlitve po končanem študiju
- Drugo:

Q4 - Spol:

- Moški
- Ženski

Q5 - Stalno bivališče:

- Mesto Brežice
- Ostale vasi in kraji v občini Brežice
- Izven občine Brežice

Q6 - Število članov v gospodinjstvu:

Q7 - PARTICIPACIJA

Q8 - Ali menite, da je v občini Brežice na voljo dovolj možnosti za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni?

- Možnosti je dovolj
- Možnosti je premalo
- Teh možnosti ni
- Nisem seznanjen/-a

Q9 - Za katere načine sodelovanja v Občini Brežice ste že slišali oziroma v njih sodelovali?

	Nisem še slišal/-a	Sem že slišal/-a, a nisem sodeloval/-a	Sem enkrat sodeloval/-a	Sem večkrat sodeloval/-a
Strokovni svet za mladino	☐	☐	☐	☐
Javna razprava o proračunu Občine Brežice	☐	☐	☐	☐
Participativni proračun	☐	☐	☐	☐
Idejnik (Mladinski center Brežice)	☐	☐	☐	☐
Otroški parlament (Zveza prijateljev mladine Krško)	☐	☐	☐	☐
Drugo:	☐	☐	☐	☐

Q10 - Kaj je glavna motivacija za sodelovanje v različnih priložnostih v okviru Občine Brežice?

Možnih je več odgovorov (izberete lahko največ tri odgovore).

- Ko je to povezano z dejavnostmi v okviru šole

- Ko pri tem sodelujejo moji prijatelji
- Če želim spoznati nove ljudi, skleniti nova prijateljstva
- Ko me aktivnost zanima in se za njo želim zavzeti
- Ko želim spoznati neko novo področje
- Drugo:

Q11 - Kakšno vlogo najpogosteje prevzamete pri sodelovanju v različnih priložnostih v okviru Občine Brežice?

- Pri večini aktivnosti sem v vlogi sodelujočega, člana
- Pri nekaterih aktivnostih sem v vlogi vodje, organizatorja, pri drugih sem v vlogi sodelujočega
- Pri večini aktivnosti sem v vlogi vodje, organizatorja
- Ne sodelujem

Q12 - Kaj je glavni razlog, da ne sodelujete v večji meri v različnih priložnostih v okviru Občine Brežice?

- Aktivnosti, ki so organizirane me ne zanimajo
- Nimam dovolj časa
- Nihče, ki ga poznam, ne sodeluje v teh aktivnostih
- Premalo informacij imam o teh aktivnostih
- V teh aktivnostih ne sodelujejo mladi moje starosti
- Nimam možnosti za sodelovanje (npr. aktivnost je predaleč, nimam prevoza, je ob neustreznem terminu)
- Premalo priložnosti je organiziranih za sodelovanje
- Že sodelujem v dovoljšnji meri

Q13 - Na kakšen način lahko po vašem mnenju prispevate oziroma ste pripravljeni prispevati k izboljšanju položaja mladih v Občini Brežice?

- Pripravljen sem se aktivno vključiti v odločanje v občini
- S predlogi, idejami, pobudami
- Z medsebojnim povezovanjem mladih
- S prostovoljnimi deli
- Z aktivno udeležbo na dogodkih za mlade
- Ne želim prispevati

Q14 - MLADINSKO ORGANIZIRANJE

Q15 - Kje najpogosteje preživljate svoj prosti čas?

Možnih je več odgovorov (izberete lahko največ tri odgovore).

- V mladinskem centru
- V prostorih drugih društev
- Na skupnih občinskih površinah (igrišča, trg)
- V telovadnicah, fitnessih
- V naravi
- V trgovinah, nakupovalnih centrih
- V barih in restavracijah
- Pri prijateljih doma
- Doma
- Na računalniku, telefonu
- Drugo:

Q16 - S kom najpogosteje preživljate svoj prosti čas?

- Sam
- S prijatelji
- S sošolci
- Z brati/sestrami
- S starši
- S partnerjem
- S sodelavci

Q17 - V katerem primeru bi se v večji meri udeležili dejavnosti mladinskega centra?

- Če bi se teh dejavnosti udeleževali moji prijatelji
- Če bi organizirali aktivnosti, ki me zanimajo
- Če bi organizirali več aktivnosti
- Če bi mladinski center večkrat gostil različne strokovnjake, poznavalce
- Če bi lahko aktivno sodelovali pri ustvarjanju vsebin
- V nobenem primeru
- Drugo:

Q18 - INFORMIRANJE

Q19 - Kateri vir informacij najpogosteje uporabljate za iskanje novih informacij?

Možnih je več odgovorov (izberete lahko največ pet odgovorov).

- Facebook
- Twitter
- Instagram
- Tik Tok
- Youtube

- Spletne strani medijev
- Spletne strani uradnih institucij
- Televizija
- Radio
- Časopisi, revije
- Knjižnica
- Šola

Q20 - Kako zadovoljni/nezadovoljni ste z informacijami pomembnimi za mlade, ki so vam na voljo?

- Zelo nezadovoljen/-na
- Precej nezadovoljen/-na
- Zadovoljen/-na
- Zelo zadovoljen/-na

Q21 - Katera so tista področja, o katerih bi si želeli biti bolj informirani?

Možnih je več odgovorov (izberete lahko največ tri odgovore).

- Izobraževanje
- Stanovanja
- Rekreacija
- Vključevanje v odločanje v občini
- Zaposlovanje
- Zdravstvo
- Mobilnost
- Organiziranost mladih
- Drugo:

Q22 - ZAPOSLOVANJE

Q23 - Kako pomembno je za vas, da v svoji občini najdete spodnje priložnosti?

	Zelo pomembno	Pomembno	Niti pomembno, niti nepomembno	Nepomembno	Sploh ni pomembno
Študijska praksa	☐	☐	☐	☐	☐
Spodbude za podjetništvo	☐	☐	☐	☐	☐
Pripravnštva na občinski upravi	☐	☐	☐	☐	☐
Aktivnosti Centra za podjetništvo in turizem	☐	☐	☐	☐	☐
Možnosti obiska zaposlitvenih sejmov oziroma predstavitev poklicev	☐	☐	☐	☐	☐
Možnost mentoriranja na delovnem mestu s strani starejše osebe	☐	☐	☐	☐	☐

Q24 - Kje bi najraje našli zaposlitev (tudi, če ste že zaposleni)?

V svojem domačem kraju

- V svoji občini
- V posavski regiji
- V Ljubljani
- V tujini
- Drugje:

Q25 - Prosimo označite, katera področja vas zanimajo?

Možnih je več odgovorov (izberete lahko največ tri odgovore).

- Turizem in gostinstvo
- Kmetijstvo
- Zdravstvo, nega
- Tehnična področja (gradbeništvo, strojništvo, elektrotehnika)
- Družboslovna področja (računovodstvo, pravo, finance)
- Računalništvo, informatika, grafično oblikovanje, multimedija
- Izobraževanje in kultura
- Transport, logistika
- Proizvodnja
- Drugo:

Q26 - Kje vidite največ možnosti za zaposlovanje v Občini Brežice?

Možnih je več odgovorov (izberete lahko največ tri odgovore).

- Industrija
- Obrt
- Turizem in gostinstvo
- Storitvene dejavnosti
- Kmetijstvo
- Javni sektor
- Zdravstvo, nega
- Drugo:

Q27 - IZOBRAŽEVANJE

Q28 - Ste že slišali ali koristili naslednje priložnosti za izobraževanje, ki so na voljo v Občini Brežice?

	Nisem še slišal/-a, niti koristil/-a	Sem že slišal/-a, vendar še nisem koristil/-a	Sem koristil/-a
Projekti mednarodne mobilnosti	☐	☐	☐
Možnost opravljanja obvezne prakse	☐	☐	☐
Mednarodna, šolska tekmovanja	☐	☐	☐
Štipendije za nadarjene	☐	☐	☐
Neformalna izobraževanja Mladinskega centra Brežice	☐	☐	☐
Neformalna izobraževanja Društvo študentov Brežice	☐	☐	☐

Q29 - Kako pomembno oziroma nepomembno je za vas osebno, da imate poleg formalnega izobraževanja dostop tudi do neformalnega izobraževanja (npr. izobraževanja, delavnice izven šole)?

- Zelo pomembno
- Pomembno
- Niti pomembno, niti nepomembno
- Nepomembno
- Zelo nepomembno

Q30 - Kateri je najpomembnejši razlog, da se neformalnih izobraževanj (npr. izobraževanja, delavnice izven šole) ne udeležujete?

- Neformalnih izobraževanj se skušam v čim večji meri udeleževati
- Pomanjkanje časa
- Nezanimiva oblika izobraževanj
- Ni izobraževanj, ki bi ponujala znanja, ki jih potrebujem
- Neformalna znanja niso priznana pri delodajalcu
- Vsa potrebna znanja pridobim v šoli na fakulteti
- Nimam dovolj informacij o tovrstnih priložnostih
- Drugo:

Q31 - Katera znanja, veščine bi radi pridobili v okviru neformalnega izobraževanja?

Možnih je več odgovorov (izberete lahko največ tri odgovore).

- Znanje tujih jezikov
- Informacijska znanja iz različnih računalniških programov
- Znanja iz računovodstva, vodenja financ, podjetništva
- Veščine ročnih del
- Kuharske veščine
- Veščine timskega dela
- Drugo:

Q32 - Kakšna oblika neformalnega izobraževanja bi vam najbolj ustrezala in bi se je najraje udeležili?

- Enkratne delavnice (neformalno izobraževanje se zaključi v enkratnem dogodku)
- Občasne delavnice (sklop delavnic na podobno temo, ki potekajo mesečno)
- Redni tečaji, ki bi potekali tedensko
- Spletne delavnice in izobraževanja
- Drugo:

Q33 - Katere organizacije po vašem mnenju mladim v Občini Brežice nudijo priložnosti za dodatno pridobivanje znanj?

Možnih je več odgovorov (izberete lahko največ tri odgovore).

- Občina oziroma njeni zavodi
- Mladinski center Brežice
- Društva namenjena mladim
- Podjetja (npr. jezikovna šola)
- Ljudska univerza
- Drugo:

Q34 - STANOVANJSKA POLITIKA

Q35 - Kako zadovoljeni ste s svojo trenutno obliko stanovanjske nastanitve?

- Zelo zadovoljen/-na
- Zadovoljen/-na
- Niti zadovoljen/-na, niti nezadovoljen/-na
- Nezadovoljen/-na
- Zelo nezadovoljen/-na

Q36 - Kje bi najraje živeli (tudi, če imate že urejeno stanovanjsko vprašanje)?

- V svojem domačem kraju
- V svoji občini
- V posavski regiji
- V Ljubljani
- Drugje v Sloveniji (izven Posavja in Ljubljane)
- V tujini
- Drugje:

Q37 - Kje vidite glavne ovire, da se ne odselite na svoje?

Možnih je več odgovorov (izberete lahko največ tri odgovore).

- S svojo trenutno stanovanjsko situacijo sem zadovoljen/-na
- Nimam redne zaposlitve
- Predrage cene in najemnine nepremičnin
- Previsoke obresti stanovanjskih kreditov
- Sem še premlad/-a, da bi živel/-a na svojem
- Nisem v resni partnerski zvezi v okviru katere bi si hotel/-a poiskati svoje stanovanje
- Pomanjkanje ustreznih stanovanj
- Ne bi rad/-a živel/-a sam/-a
- Drugo:

Q38 - MOBILNOST IN PROSTI ČAS

Q39 - Kakšno obliko mobilnosti najpogosteje uporabljate znotraj Občine Brežice?

- Hoja

- S kolesom, skirojem
- Z lastnim avtomobilom
- Javni prevoz
- Prevoz si delim z drugimi sovrstniki
- Peljejo me starši

Q40 - Kako ocenjujete naslednje priložnosti trajnostne mobilnosti, ki so na voljo znotraj Občine Brežice?

	Zelo dobro	Dobro	Niti dobro, niti slabo	Slabo	Zelo slabo
Urejenost kolesarskih poti	☐	☐	☐	☐	☐
Izposoja koles	☐	☐	☐	☐	☐
Bržkolo					
Pločniki	☐	☐	☐	☐	☐
Mestni potniški promet	☐	☐	☐	☐	☐

Q41 - Kako težko je za vas osebno dostopati do trgovine, zdravstvenega doma, zabave zaradi neustreznega prevoza?

- Zelo težko
- Težko
- Ne preveč težko
- Sploh nimam težav

Q42 - Katerih dogodkov v Občini Brežice se udeležujete?

Možnih je več odgovorov (izberete lahko največ tri odgovore).

- Kulturnih prireditev
- Športnih prireditev kot aktivni udeleženec (kot tekmovalec)
- Športnih prireditev kot gledalec
- Predstav v gledališču in kinu
- Izobraževalnih dogodkov
- Potopisnih predavanj
- Koncertov
- Dogodkov se ne udeležujem
- Drugo:

Q43 - Katerih dogodkov je v Občini Brežice premalo ali manjkajo?

Možnih je več odgovorov (izberete lahko največ tri odgovore).

- Kulturnih prireditev
- Športnih prireditev kot aktivni udeleženec (kot tekmovalec)
- Športnih prireditev kot gledalec
- Predstav v gledališču in kinu
- Izobraževalnih dogodkov
- Potopisnih predavanj
- Koncertov
- Drugo:

Q44 - ZDRAVSTVO IN SOCIALA

Q45 - Kako bi na splošno ocenili svoje zdravje? Ali bi rekli, da je ...

- Zelo dobro
- Dobro

- Zadovoljivo
- Slabo
- Zelo slabo
- Ne vem

IF (1) Q45 = [4, 5]

Q46 - Zakaj ocenjujete svoje zdravje kot slabo/zelo slabo?

Q47 - Katere oblike rekreacije se najpogosteje poslužujete?

- Samostojna rekreacija na prostem
- Samostojna rekreacija v fitnesu, telovadnici
- Samoorganizacija skupinske vadbe v dvoranah (nogomet, košarka, rokomet, odbojka), izven okvira kluba
- Organizirana vadba v dvoranah (vodena aerobika, funkcionalna vadba in podobno)
- Vadbe organizirane v okviru športnih klubov (treningi)
- Se ne rekreiram

Q48 - Zapišite konkreten predlog za izboljšanje položaja mladih v Občini Brežice:

Q49 - Koda za žreb

PRILOGA B: Izbrane tabele in grafi

Tabela 80: Status anketirancev

	število	Odstotki
Učenec/-ka	170	18,3%
Dijak/-inja	293	31,6%
Študent/-ka	203	21,9%
Zaposlen/-a za določen čas	74	8,0%
Zaposlen/-a za nedoločen čas	137	14,8%
Samozaposlen/-a	11	1,2%
Kmetovalec/-ka	4	0,4%
Iskalec/-ka zaposlitve po končanem študiju	15	1,6%
Drugo	21	2,3%
Skupaj	928	100%

Tabela 81: Število članov v gospodinjstvu anketirancev

Velikost gospodinjstva	število	odstotek
1	24	2,6%
2	98	10,7%
3	195	21,3%
4	317	34,6%
5	171	18,7%
6	78	8,5%
7	19	2,1%
8	9	1,0%
9	1	0,1%
10	1	0,1%
11	1	0,1%
28	1	0,1%

Velikost gospodinjstva	število	odstotek
Skupaj	915	100%

Tabela 82: Sodelovanje v Strokovnem svetu za mladino

	število	odstotek
Nisem še slišal/-a	561	67,1%
Sem že slišal/-a, a nisem sodeloval/-a	230	27,5%
Sem enkrat sodeloval/-a	28	3,3%
Sem večkrat sodeloval/-a	17	2,0%
Skupaj	836	100%

Tabela 83: Sodelovanje v javni razpravi o proračunu občine Brežice

	število	odstotek
Nisem še slišal/-a	471	56,5%
Sem že slišal/-a, a nisem sodeloval/-a	350	42,0%
Sem enkrat sodeloval/-a	11	1,3%
Sem večkrat sodeloval/-a	2	0,2%
Skupaj	834	100%

Tabela 84: Sodelovanje v participativnem proračunu

	število	odstotek
Nisem še slišal/-a	653	78,2%
Sem že slišal/-a, a nisem sodeloval/-a	166	19,9%
Sem enkrat sodeloval/-a	13	1,6%
Sem večkrat sodeloval/-a	3	0,4%

	število	odstotek
Skupaj	835	100%

Tabela 85: Sodelovanje v Idejniku (Mladinski center Brežice)

	število	odstotek
Nisem še slišal/-a	335	40,1%
Sem že slišal/-a, a nisem sodeloval/-a	417	49,9%
Sem enkrat sodeloval/-a	49	5,9%
Sem večkrat sodeloval/-a	34	4,1%
Skupaj	835	100%

Tabela 86: Sodelovanje v otroškem parlamentu (Zveza prijateljev mladine Krško)

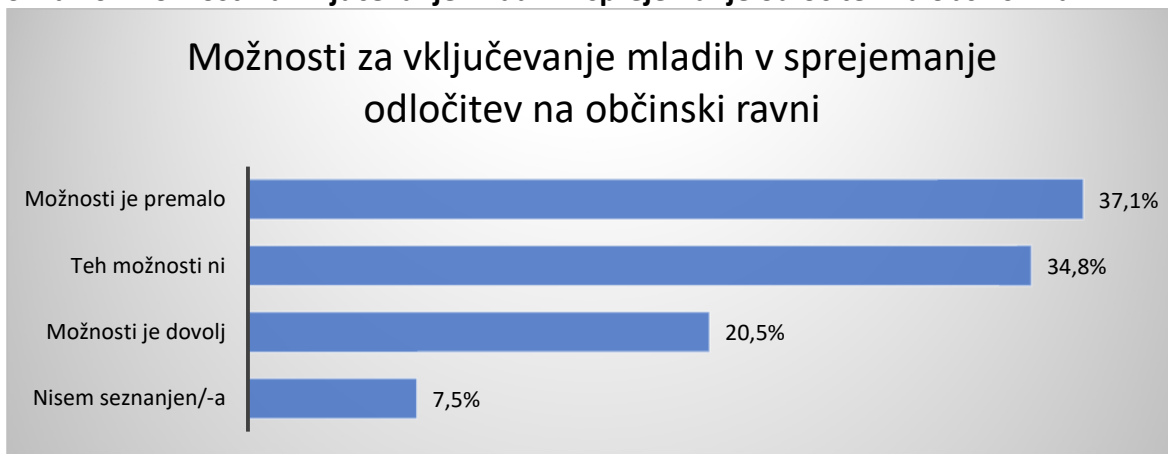
	Število	odstotek
Nisem še slišal/-a	326	39,1%
Sem že slišal/-a, a nisem sodeloval/-a	395	47,4%
Sem enkrat sodeloval/-a	69	8,3%
Sem večkrat sodeloval/-a	44	5,3%
Skupaj	834	100%

Tabela 87: Drugo

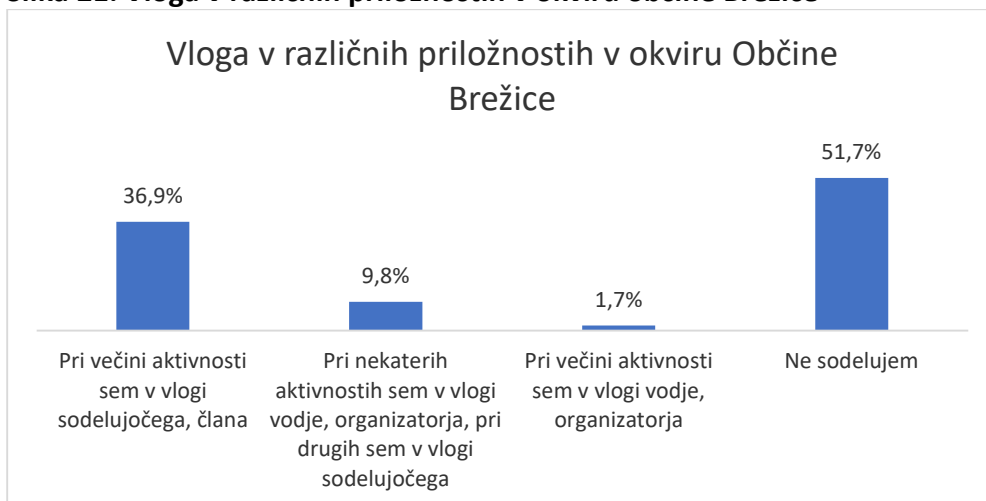
	število	odstotek
Nisem še slišal/-a	165	83,3%
Sem že slišal/-a, a nisem sodeloval/-a	21	10,6%
Sem enkrat sodeloval/-a	3	1,5%
Sem večkrat sodeloval/-a	9	4,5%

	število	odstotek
Skupaj	198	100%

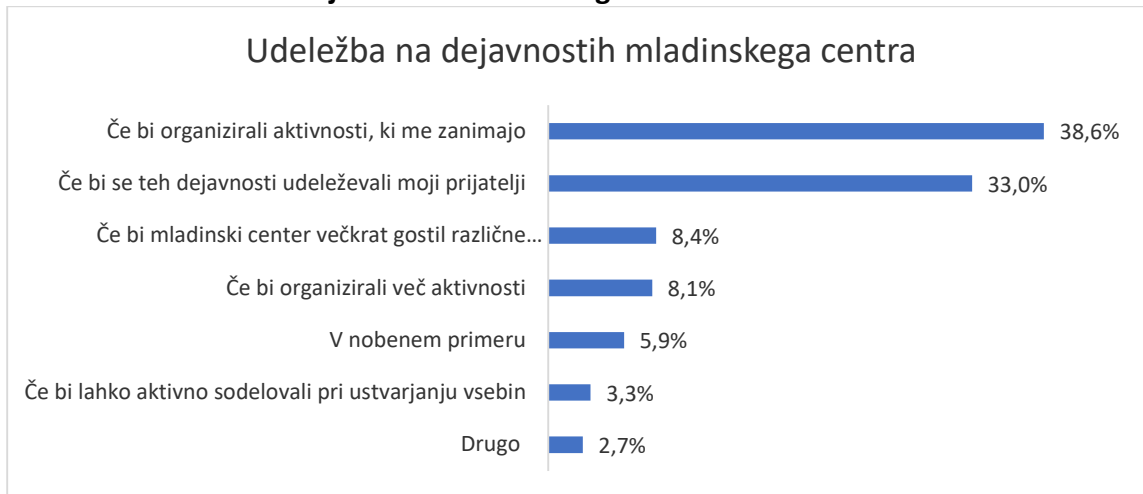
Slika 20: Možnosti za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni

Slika 21: Vloga v različnih priložnostih v okviru občine Brežice

Slika 22: Udeležba na dejavnostih mladinskega centra

Slika 23: Zaželen kraj zaposlitve

Slika 24: Možnosti za zaposlovanje mladih v Občini Brežice

